

ricel seara are să înceteze. Iar mâine vom avea probabil vânt de vest sau de nord-vest.

Aseară am consumat ultima țigară, din vechea lădiță, iar azi am aprins cea dintâi din ultima lădiță. Ziceam atunci când începusem lădița cea-laltă că o să fim așa și așa de departe când voi termina-o. Dar suntem aproape tot acolo și. D-zeu știe unde o să fim când se va sfîrși și cea laltă. Dar destul; fumează în năințe.

Duminică 22 Iulie. — Vântul de nord-vest n'a fost constant cum mă așteptam; vineri s'a prefăcut într'un vânt de la nord-est, iar peste noapte încetul cu încetul, de la nord-vest, iar ieri înainte de amiază, de-adreptul de la nord. Astă-seară constatăm că iar ne mișcăm spre sud.

Am petrecut toată ziua la microscop ocupat cu studiarea diatomelelor și algelor adunate. Sunt niște organisme foarte interesante duse cu ghiata de pe țărmuri bine cunoscute nouă, în marea polară, unde în fiecare vară se deșteaptă la o nouă viață.

Da, este o lucrare foarte interesantă și cu toate astea nu mai am același interes arzător pentru ea ca odinioară, de și mirosul uleurilor și balsamelor cu cari lucrez, m'amiintesc liniștitul meu laborator de acasă. Dacă lucrez, este mai mult dintr'un sentiment de datorie și nu mă supăr de loc când se sfârșește ora de lucru, și când mă întorc în cabina mea, ca să citesc un roman și să fumez o țigară. Cu ce bucurie n'aș arunca toate la o parte, dac'ași putea măcar să găsească un drum bun pe ghiata cu săniile sau pe mare cu luntrile.

E foarte adevărat că e ușor a duce o viață în lupte; dar aci nu este nici o luptă. Eu o doresc, par'că a'și fi în stare să dezvolt puteri uriașe, — aceasta ar fi o viață! Dar ce folos de putere, dacă nu e nimic de făcut? Când mergem 'năințe, când îndărăt, iar acum de două luni stăm pe loc.

Ne pregătim însă pentru o eventuală expediție sau pentru cazul când ar fi nevoie să părăsim vaporul.

Pregătim toate săniile de mână examinând cu îngrijire starea lor. Am pregătit de asemenea șase săni de câini, iar mâine vom începe cu construirea caicelor; pe săni caicele se pot trage ușor în caz când am trebui să ne retragem fără vapor peste ghiată.

De o cam-dată pregătim caice pentru câte doi oameni; am de gând să le facem de câte 3 $\frac{1}{2}$ metri, $\frac{3}{4}$ metri lărgime și $\frac{1}{3}$ metri adâncime. E vorba să construim șase. Vor fi îmbrăcate în piele de focă sau pânză de corabie și acoperite peste tot, lăsându-se numai două găuri, câte una

de fie-care vîșlaș.

Simt că avem săi vom avea tot ce trebuie pentru o retragere strălucită. Une-ori par'că a'și dori chiar un desastru, o nereușită hotărîtoare ca să avem ocazie de a dovedi ce suntem în stare și ca să se pună odată capăt acestei neactivități apăsătoare.

Luni, 30 Iulie. — Vînt de vest, une-ori de nord-vest, acesta este de săptămîni programul nostru zilnic.

Nici nu mai caut să verific mersul vaporului, căci știu mai dinainte că ne va arăta tot direcția sud est. Eri am ajuns la 81° 7', alaltă-eri eram la 81° 11', iar Luni, 23 Iulie la 81° 26' lat. nordică.

Dar nu mă mai preocup de aceasta. Știu prea bine că, mai curînd sau mai tîrziu se va produce o schimbare. Am găsit o lume nouă: lumea zoologică și botanică, care se manifestă aproape în fie-care baltă de apă dulce de pe banchiză.

De dimineață până seara, ba chiar până noaptea tîrziu, stau la microscop și nu mă interesez de nimic ce se întîmplă în jurul meu. Trăesc cu aceste ființe delicate în lumea lor proprie, unde o generație după alta se naște și moare, se războiește în lupta pentru existență, și trăește în tocmă ca ori-care altă ființă vie, ca și omul: conservarea individului și a speciei, aceasta este totul.

Ori cît de vii ne luptăm noi oamenii pentru a ne croi un drum prin labirintul vieții, luptele lor de sigur nu sunt mai puțin înverșunate de cît ale noastre — o vină toare neconținută după ceea ce le este de lipsă pentru susținerea vieții.

Și nu sunt de cît bucăți mici unicelulare cari trăesc cu miile și cu milioanele pretutindeni în această mare nesfîrșită, pe care noi suntem obișnuiți a o considera drept imperiul morții. Mama natură are o putere extra-ordinară de a crea pretutindeni viață; chiar și ghiata este pentru ea un teren fertil.

Seara s'a produs în existența noastră monotonă o mică schimbare; Iohansen a descoperit spre sud-est de la vapor, un urs, dar dincolo de bătaia puștii.

Acest urs de sigur, se apropiase până lângă vapor pe când noi stam la masă; dar pe urmă speriat de vr'un sgomot oare care, fugise spre est. Sverdrup și eu ne luarăm după dînsul, dar în zadar, crăpăturile ne împedau prea mult și afară de aceasta mai căzu și ceață, așa că trebuirăm să ne întoarcem după ce făcuserăm un drum destul de lung.

Lumea de organisme despre care vorbii mai sus, a fost în tot decursul verei scurte, obiectul cercetărilor mele deosebite.

Când razele soarelui începură a exercita o acțiune mai puternică la suprafața gheței, în fundul bălților

cari se formară, am observat niște pete galbui întunecate, atât de mici, încât la început nu le am văzut; dar din zi în zi ele s'au întins topind ghiata sub ele și formînd găuri rotunde une-ori de mai multe centimetri adîncime. Aceste pete erau formate de algele și diatomeele mai sus amintite. Se desvoltau la lumina verei, repede, formînd cu timpul o pătură destul de groasă.

Nu erau însă numai plante; mai erau în apă și o mulțime de animalele mai ales infusorii și flagelate cari se hrănesc din plante. Ba am găsit chiar și bacterii. Va să zică nici aceste regiuni nu sunt scutite de microbi?

Microscopul însă nu putea să mă ocupe toată vremea. Une-ori când vremea frumoasă mă îndemna să ies la lumină, plecam și mă prăjeam la soare, gîndindu-mă la Norvegia.

Sămbătă 4 August. — Eri și azi vreme plăcută. Nori ușori și albi plutau sus prin albastrul strălucitor. Astă-seară când am eșit un moment pe punte, am putut să m'închipuesc aproape că mă găseam acasă la fiorduri.

Pănzarii noștri Sverdrup și Amundsen au terminat azi îmbrăcămîntea primului dublu caic. Cîntărește în total 30 $\frac{1}{2}$ kgr.

Cred că ne va fi de un real ajutor. Sverdrup și eu l'am încercat pe o baltă. Ne a purtat de minune și e foarte ușor de condus. E numai bun pentru doi oameni cu toate cele-de lipsă pentru o sută de zile. O luntră mai practică și mai portativă pentru niște regiuni ca acestea nici nu m'î pot închipui.

Duminică 5 August. — 81° 7, 3' lat. nordică. O vreme minunată de vară. Mă scald în raze de soare și visez că sunt acasă în munți sau nu știu pentru ce la fiorduri, pe țărmul apusan. Aceia-și noursă pe cerul albastru și limpede de vară care se ridică de-asupra noastră ca o cupolă.

M'am odihnit azi, ca de Duminică. Neputînd sta toată ziua închis, am făcut o plimbare pe ghiată. S'ar umbra ușor dacă n'ar fi crăpăturile.

Hansen s'a făcut azi după amiază exerciții de vîslit într-o baltă din care să ramifică mai multe crăpături în ghiată. Nu s'a mulțumit însă cu atât ci trebuia, firește, să facă și o încercare de exerciții cum fac Eschimoșii. Să sfîrși așa că nu se mai putu ridica, perdu lopata, rămase cu capu în apă, și dete din mâini până umplu tot caicul cu apă; așa că făcu o baie din creștet până în tălpi.

Nordal, care privea de la țărm, trebui să sară și să îndrepteze caicu răsturnat, spre marea petrecere a noastră, a celor-lalți.

Astă-seară am petrecut jucînd cărți pe punte. S'ar fi crezut că e o seară de August acasă; numai gro

gul ne lipsea, pipe și țigări aveam.

Duminică 12 August. — Azi înainte de amiază am aranjat o tragere la țintă cu premii.

O seară minunată. Am făcut o plimbare printre crăpături și coline; era așa de frumos, liniștit; nici un șgomot nu se auzea afară de picurarea apei dintr'un bloc de gheață și în depărtare, din când în când sunetul surd al câte unei coline ce se prăbușea. Soarele stă jos la nord și cupola albastră de asupra capetelor noastre, este acoperită de nourii aurii. Pacea adâncă a singurătății.

Joi 16 August. — Eri seară pe când stam în cabina mea și citeam și toți se culcase deja, afară de omul de pază, auzii pe punte d'asupra mea o împușcătură. Crezând că era un urs, îmi trăsese repede cismele și sării pe punte. Aci găsi pe Iohansen cu capul gel și cu pușca în mână.

— D-ta ai împușcat?

— Da, am împușcat în spre colina cea mare; mi s'a părut că se mișca ceva acolo. Se pare că m'am înșelat.

Mă uitai în direcțiunea arătată.

— Credeam că era un urs care mirosise proviziile noastre de carne, dar n'a fost nimic.

Maș steterăm cât-va timp, când de o dată unul din câinii noștri se arătă de după colină și se îndreptă spre vapor.

— Ei vezi ce era să impuști, zise el rîzînd.

— Par'că e un câine, nu? răspunse el.

În adevăr era unul din câinii noștri care în ceață părăsise așa de mare.

— Ai împușcat spre el și nu l'ai nimerit? Aceasta ar fi o întâmplare fericită.

— Nu, am împușcat la întâmplare în direcția acea; nu puteam să vedeam ce era.

După aceasta mă întorsei în cabină și mă culcai. La dejun, firește, se adresară lui Iohansen tot felul de întrebări sarcastice despre împușcătura lui în aer; el însă declară curat că nu împușcase în aer ci că luase în adevăr câinele drept un urs.

Marți, 21 August. — 81°42' latitudine nordică.

E ciudată ce puțină schimbare se produce; mergem ceva spre nord, apoi nițel spre sud, și în definitiv rămânem aproape în același loc. Cred însă, după cum am crezut în tot d'auna, încă înainte de a începe călătoria, că ea va dura trei ani, sau mai bine zis trei ierni și patru veri, nici mai mult nici mai puțin, și că prin urmare, din toamna aceasta peste vr'o doi ani vom fi iar acasă. (În adevăr, tocmai peste doi ani, *Fram* a ajuns la Skjærvø pe țărmul Norvegiei). Iarna care vine ne va

duce, de și încet, înainte; deja se și anunță; noaptea trecută am avut un frig de 4 grade.

Duminică, 26 August. — Se pare că și când iarna ar fi sosit; frigul, de Joi încoace a oscilat în termen mediu între — 4° și 6° C.

De-acum putem să ne așteptăm la scăderea constantă a temperaturii, de și începutul iernei n'a sosit încă. Toate băltoacele și crăpăturile sunt acoperite cu gheață, destul de groasă ca să suporte un om chiar și fără patine de zăpadă.

Am făcut și dimineața și după-amiază câte o plimbare cu patinele. Drum bun pretutindeni. Numai crăpăturile sunt pe unele locuri acoperite de o gheață prea subțire; cu patinele însă mă poartă, pe când cu doi câini s'a spart. A și nins destul de mult, ceea ce înlesnește și mai bine mersul cu patinele.

Dacă va rămânea așa, va fi bine pentru iarnă; căci apa care a înghețat la suprafața crăpăturilor e apă dulce și aceasta nu secretează sare care e purtată de vînt peste zăpadă și o strică. Pe o astfel de zăpadă cu sare e tot atât de rău de mers ca și prin nisip.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

La 15 Februarie viitor se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concursul prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii care sunt anunțate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XIV

Luntrișoarele erau gata numai la remorcher mai aveau de lucru. Se aprinseră torțe de rășină, și inginerul Champion se apucă să ajute cât putu pe mecanic.

În sfârșit, se făcură focuri mari, care ajungeau până în cer, iar lumea se retrase în corturile așezate la centrul furgoanelor.

În puterea nopții, când toți dor-

meau, se auzi un șuerat prelung. D-nu Milion sări în sus, dar văzu pe Castor-Ager și pe Cioc-de-Vultur sculați și ei cu degetele pe buze.

— Frate-meu alb să fie liniștit, zise Cioc-de-Vultur, e șueratul unui prieten.

Atunci făcu să răsune în văzduh un strigăt jalnic de cucuvae.

— Ce-i asta? întrebă unchiul Petruș.

— Înștiințez pe santinelele noastre că n'au a se teme de nimic, și că acei, sau acela, care vrea să vie n'are nici un gând rău.

XV

Proorocirile celor doi șefi indieni se împliniră punct cu punct. Nici nu trecu un sfert de oră de la șuerat, că un om de statură înaltă se ivi de odată, par'că ar fi eșit din pământ.

Unchiul Petruș recunoscu pe Ochi-de-Linx.

— Cum a putut să ajungă aici frate-meu? Credeam că el și cu tovarășii erau cu tabara de cea l'altă parte a riului.

— Tatăl meu, șeful Albilor, a vorbit înțelept, răspunse Indianul. Purtătorul-de-trăsnet, marele doctor, tinărul francez, Fraga-Pădurilor și Raton sunt într'adevăr despărțiți de noi, prin riul. Cât despre mine am am vrut să ved de ce Marele șef abi și cu prietenul său Pasărea-Nopților sunt amestecați cu neîmpăcații noștri dușmani, Crowii?

Cioc-de-Vultur, care până atunci fusese în umbră, se apropiă și spuse lui Ochi-de-Linx.

— Frate-meu, marele șef al Linzilor e bine venit printre noi, iar Cioc-de-Vultur îi întinde mâna și îi jură să 'i fie veșnic prieten și aliat.

Șeful Linzilor răspunse:

— Urechia mea a auzit cuvintele de împăcare a frații mei și inima mi s'a bucurat. Vom fuma împreună luleaua păceli.

Cei doi războinici își dădură mîna și și o uniră într'o stringere frățască.

Sosirea neașteptată a lui Ochi-de-Linx era pentru unchiul Petruș o întâmplare prea însemnată, ca să mai poată închide ochii pe urmă.

Stătu noaptea întreagă să întrebe pe Ochi-de-Linx de toate cele ce li se întâmplase.

El povesti tot și spuse cum de patru zile era pe urma furgoanelor, dar nu îndrăznea să se apropie, fiind că vedea pe Crowii acolo.

Chiar în dimineața aceea asistase la vînătoarea cailor făcută de oamenii săi amestecați cu dușmanii și n'a putut să 'și explice nici alianța aceea, nici prezența celor trei europeni.

Incepea să se facă ziuă.

Aide să vedem ce a făcut inginerii noștri, zise vesel unchiul Petruș.

Apoi, se duseră pe marginile fluviului, un strigăt de uimire eși din gura indienilor.

Nu numai cele cinci luntri erau gata dar și remorcherul din coșul căruia eșia niște nour de fum.

Atunci se întoarse repede în lagăr și strigă cât îi lua gura:

— Aide! Aide! leneșilor.

La vocea lui se făcu în corturi un zgomot ca de stup amenințat.

— Fie-care să se pregătească, strigă el tare: și toată lumea să fi la locul săi.

De abia trecuse o jumătate de oră și catări erau înhamate la furgoane și toate obiectele din lagăr fuseră puse la locul lor. Bărbații erau toți pe cal, iar femeile și copii erau în furgoane.

— Înainte de toate copii mei, zise unchiul Milion, să ne luăm grija mâncării.

Îndată bucătarul Lerat așază masa, și cu toați făcură un ospăț numai de pește și de vînat.

Dar Och-de-Linx dispăruse tot așa de tainic cum venise. D-ra Maria Fontaine, care sta între tînăra căsătorită și d-ra Elena Bourgeois făcînd parte din grupul cel mai grațios, fu cea dintîi care băgă de seamă lipsa șefului, pe care cu o clipă mai înainte, întrebaseră de d-ra Allard.

D. Fontaine, care nu perdea de loc din ochi pe fiica sa, îi răspunse îndată:

— Nu te îngrijă tu, de mișcările, prietenilor noștri indien. N'ai grijă că ei nu fac nimic negândit. De sigur că a plecat cu barca lui subredă, să se ducă să vestească pe prietenii săi, că noi nu suntem departe.

Prinzul fu cu atât mai vesel, cu cît acum liniștiți de soarta celorlalți, nici un nour nu se ivea la orizont.

După dejun se duseră cu toții la țărmul apei. Furgoanele, la care erau înhamate catarii, nu întârziară de a fi înșiruite.

În sfîrșit, se împărțiră prin luntri și șalupe cum putură mai bine.

Cel dintîi debarcați se așezară la umbră, iar Castor Ager, Och-de-Linx și Cioc-de-Vultur încălicară pe cal și porniră după vînat.

Știați bine cu ce pfeț va trebui să se hrănescă atîta lume, pînă cînd vor ajunge în regiunea câmpiilor.

Marchizul, pictorul Beaudoin și fostul comis de la Luvru, se făcuseră buni prieteni.

Fie-care luă câte o pușcă și apucară rasna prin păduri.

Și pe cînd pictorul se așază să facă o schiță, marchizul se puse la pîndă, iar Jolibois se infundă în pădure.

Cea dintîi oră de vînat nu fu fericită.

Dar iată că un nour de lebede tre-

cea pe d'asupra capului vînaților. Marchizul trase două focuri, care o mori pe cele două lebede din fruntea coloanei. Cele l'alte înspăimîntate vrură a se reîntoarce, dar în clipa aceea se auziră alte detunături din pădure. Păsările înspăimîntate se învîrtiră în loc pînă ce găsiră un loc de scăpare. Dar pînă atunci fusese timp de a se împușca mai multe de patru-zeci de aceste palmipede. În sfîrșit îngrămădiră această pradă la rădăcina unui copac, și fiecare ducînd cu multă greutate câte o lebedă ca probă de isprava pe care o făcuse, se întoarse la lagăr.

XVI

Se înhamară doi catarii la o cărucioară și cei trei vînați nu voiră a lăsa altora onoarea de a aduce vînatul lor.

Cînd se întoarseră la lagăr cu cărucioara plină, un ura zdravăn îi primi.

Peste puțin se întoarseră și vînații indieni.

Ei nu fuseseră mai puțin norocoși.

Caii lor iuți îi duseră pînă în nima pădurii, unde vînatul mișună.

În scurt ei aduseră: patru cerbi, patru veverițe, cinci gazele, trei capre sălbatice și doi caribui.

Fără să mai punem la număr o colecție de păsări foarte respectabilă între care sease specii de prepelițe, prepelița cenușie obișnuită, prepelița de câmpie, prepelița de munte, prepelița albă și prepelița de stînci.

Atară de vre-o trei sau patru fasanii, vînații mai aduseseră o pereche de curcani sălbateci și vr'o douăzeci de perechi de porumbel.

Se vede dar că ori cît ar fi fost de numeroasă caravana, n'aveau teamă de a muri de foame.

Bucătarul Lerat, care fusese chemat, își dădu părerea că trebuie să mai conserve din aceste cărnuri.

La aceste cuvinte Cioc-de-Vultur începu a zîmbi. Indienii nu se gîndesc nici o dată la ziua de mâine, pentru ei dacă vînațoarea nu-i fericită, n'au teamă de a muri de foame.

— Frate meu alb, să n'aibă grijă, n'are nevoie să pue la o parte nimic pădurile sunt pline de vînat, și marele spirit nu lasă pe copiii săi roși să moară de foame.

Dar unchiul Petruș, luă cuvîntul:

— Dacă bucătarul meu Lerat are mijloace prin care să conserve cărnurile, n'are de cît; n'avem să înghițim acum tot ce este aici.

După aceea se aprinse un foc mare și de jur împrejur se așezară indienii cu câte o frigare cu vînat. Lerat făcea cele l'alte mâncări.

În sfîrșit cînd totul fu gata și se

așezară la masă, d-na Raymond, care în toate împrejurările da probe de devotament și de o bună voință neseacă, părea îngrijată și tot mereti se uita de jur împrejur.

— Pe cine căutați ast-fel? o întrebă înșurățelul.

— Donmne, demnule Ernest, nu văd pe d-șoara Leroux și nu știu de ce lipsa ei îmi dă de gîndit. Ea, așa de sficioasă, de exactă, nu-i aici la ora mesei, cînd deja noi am întarziat?

— De mult ați observat lipsa ei?

— Văi, da; de vre-o două ore, dar nu vream să vă spun, ca să nu par indiscretă, și fiind că îmi închipuiam că nu era departe de noi.

— O! trebuie să se fi dus prin pădure și poate s'a rătăcit, ne vom duce s'o căutăm.

De sigur, fie-care știa că d-ra Leroux nu mai era la vîrsta aceea, cînd poate să inspire patimi nebune, care să aducă răpiri ca a d-șoarei Allard. Dar toți rămase cu un fel de grijă, le veneau în minte istorii de lupi flămânzi, de vre-o cădere neprevăzută, vr'o rană, etc.

Unchiul Petruș se sculă și se apropiă de grupul Indienilor.

Se adresă lui Cioc-de-Vultur:

— Frate-meu, șeful Crowilor vrea să-mi dea un ajutor?

— Se mai încapă întrebare?

— Ei bine, se știe, că o doamnă albă a dispărut din lagăr de vre-o câte-va ceasuri, și că toți suntem îngrijați de soarta ei.

— Tatăl meu vrea să vorbească de *pasărea-cu-cap-cărunt*, fata marelui șef al medicinei albilor?

— Da, da. De dînsa vorbesc, dar de ce frate-meu a supranumit-o *Pasărea-cu-cap-cărunt*?

— Cioc-de-Vultur n'are obicei de a boteza oamenii. Răsunătoarea-tainică, șeful medicinei Crowilor, a numit-o ast-fel ca să-i arate simpatia, admirația și dragostea sa.

— Ce spune frate-meu, ce poate să fie de împărteală între d-ra Leroux și caraghiosul, care vă servește drept medic și vrăjitor?

— Marele spirit, răspunse ceremonios șeful Indian, are adesea voinți și planuri, pe care nu trebuie nici să le discutăm, nici să ne luptăm cu ele. N'a vrut ca Fraga-Pădurilor să intre printre femeile noastre, dar a cum vrea ca *Pasărea-cu-cap-cărunt* să se mărite cu șeful medicinei...

— Ce tot spuți, explică te odată, strigă unchiul Petruș.

— *Pasărea-cu-cap-cărunt* s'a dus în pădure să asculte pitulicea.

— Nu cred să se ducă singură așa de departa.

— Cine a spus că e singură, acel pentru care-i cîntă *pasărea* din inimă, e cu dînsa și a făgăduit s'o ocrotească.

— Dar încă o dată cine e acel per-

sonaj ?

— Cred că am spus deja, tatălui meu, că Pasărea cu cap-cărunt a făgăduit Răsunătoarea-Tainică că'i va fi soție, și că se va duce să trăiască cu dinsul în bordeiul lui.

Unchiul Petruș nu credea urechilor, dar știa că Cioc-de-Vultur nu spune palavre.

Dacă n'ar fi avut cel mai mare respect pentru d-rul Leroux ar fi pufnit de ris. Cum se poate d-ra Leroux, cocheta asta îmbătrânită, așa de pretențioasă și de mofturoasă, cu speranța încă, de a i se deschide orizonturi de dragoste romanticoasă, cum se poate ca nepoata d-rului Leroux, să se mărite cu îndrăznețul acela de pungaș, d-rul Răsunătoarea-Tainică ?

Zău, îi venea să'și cinpească brațul ca să se asigure că nu visează.

Unchiul Petruș înțelese, că trebuie să ție pe cât se va putea de tainică această întâmplare.

Tot odată înțelese că nu va face pe Cioc-de-Vultur, să'și învingă te merile superstițioase față de dovezile prieteniei și să se ducă după d-ra Leroux, se gândi dar la un alt ajutor.

Ochi-de-Linx nu se mai arătase, atunci merse d'adrepul la Pasăre-de-Noapte.

După ce'i recomandă cea mai mare discrețiune, îi spuse toată întâmplarea și'l rugă să se ducă după cel doi fugiți. Iar dacă nebuna de babă nu vrea să se întoarcă, îl rugă să se ție de pașii ei, ca să împedice ori ce violență din partea pretinsului doctor.

Pasărea-de-Noapte se sculă, și plecă tăcut și gânditor.

Când unchiul Petruș se întoarse la prietenii și tovarășii săi, îi găsi foarte îngrijați. Atunci îi liniști spunându-le :

— Nu vă îngrijați, că știu eu ce'i cu d-ra Leroux. Văzând că unchiul său nu mai sosește, s'a hotărât să'și iasă înainte. Așa, luând pe Răsunătoarea-Tainică s'o conducă, cu atât mai mult că se știe ce admirație are acesta din urmă pentru doctorul nostru, a plecat.

Cum toată lumea tăcea, unchiul Petruș urmă :

— Numai atât nu înțeleg, cum o fi vorbind d-ra cu Crowul vrăjitor, care nu știe nici un cuvânt franțuzește ?

— Află, prietene, răspunse ceremonios d. Barbier, că d-ra Leroux a primit o educațiune distinsă. Știe englezește ca și franțuzește, deci d-ra Leroux se servește de această limbă ca de a ei proprie. Asta dovedește cât e de bine să'ți instruești copiii.

XVII.

Reîntoarcerea d-rei Allard și a D-rului ; aflarea d-rei Leroux

Dar abia își exprimase d. Barbier părerea asupra instrucțiunii copiilor,

că se auzi un sgomot de strigăte în câmp.

D. Jolibois nu aștepta să fie pofțit, că să se ducă după informațiune. Se reîntoarse de grabă, dar nu singur ; în urma lui venea d-rul Leroux, d-șoara Allard, Ochi-de-Linx, vânătorul Guilom și Raton.

Toți strigară ura ! dând țipete de bucurie și alergară la îmbrățișări.

Unchiul Petruș crezu nimerit să facă un chef mare reîntorsilor, care să'și mai mângâie de suferințele încercate.

Porunci deci bucătarului Lerat să facă un ospăț regesc.

După masă, unchiul Petruș luă pe doctor la o parte.

— Pun ramașag, că ai să'mi vorbești despre nepoata mea, zise doctorul Leroux.

— De ce crezi asta ? întrebă unchiul Milion.

— Crezi că n'am băgat de seamă lipsa ei ? D. Braudoin, pe care l'am întrebat, mi-a spus că nepoata-mea și'a făcut planul să'mi iasă înainte, cu pungașul și idiotul acela, de vrăjitor.

— Asta'i într'adevăr versiunea, pe care am dat-o de absența nepotei d-tale ; dar faptele sunt și mai grave.

— Vorbește fără înconjur, reluă doctorul cercând să'și ascundă emoțiunea. Nimic nu m'ar mira din partea acestui creier odorogit, chiar nici vestea, că a fugit cu o haimana a pădurei.

— D-șoara Eliza a fugit, într'adevăr, dar nu cu un vânător alb, ci cu Indian cel mai uricios și mai nedemn de Piele Roșii.

— Zi iute că a plecat cu Răsunătoarea tainică ! strigă bătrânul Doctor.

— Acesta e adevărul, vai !

Atunci unchiul Petruș îi povesti toată întâmplarea, și'i spuse în același timp că însărcinase pe Pasărea Noptilor, să vegheze asupra ei.

— Dragă Milion, reluă D. Leroux nimic nu m'ar mira de la nepoata mea, de cât doar vre o faptă cu judecată. Nu'ți ascund că lucrul acesta mă măneste din calea afară. Dar ce vrei ? conștiința mi'î împacă, că de atâția ani o veghez și o sfătuiesc de bine.

E într'o vîrstă, în care poate să știe ce trebuie să facă. În Europa voiți spune că a făcut în America o căsătorie de rațiune, cu un confrate de al meu.

Iar după ce se înțelesă de a nu destăinui nimănui fuga fetei, se întoarseră la lagăr.

Apoi însărcinară pe Ochi-de-Linx să se ducă în căutarea ei.

Cum nici un pericol nu mai amenința expedițiunea, nu mai luă atâtea măsuri pentru noapte. Vagonele fură așezate în linie dreaptă, între apă și cele două lagăre ale

indianilor. Acești din urmă Linxi săi Crowi, putură să'și construiască corturi de pânză, unde dormiră noaptea.

Europenii însă se retrăseseră în furgoanele lor unde dormea, de astă-dată fără de nici o grijă.

Afară de bietul Doctor, care cu tot sângele lui rece aparent, nu putea să nu se gândească la copila fratelui său, care n'avea pe lume de cât pe dinsul, ca s'o ocrotească. Avu o noapte de insomnie.

— Dar ce să fac ? ce să fac ? se întreba el. În Europa aș putea s'o pun sub interdicție, dar aici ce frîu pot pune nebunilor ei fantezii ? Dacă nu voiți isbuti s'o incredințez, să'î deschid ochii, facă ce va vrea !...

A doua zi dis de dimineață toți indienii fură în picioare, își strînseră corturile și tot ce trebuia, să fie gata de plecare.

— Bravo ! strigă unchiul Milion, când se sculă și văzu atâta hărnicie.

Numai un lucru putea întârzia plecarea : lipsa d-șoarei Leroux.

Unchiul Petruș se duse în lagărul indian, aci ceru să vorbească lui Castor Ager.

— Frate-meu, poate să'î spue la ce oră a zis marele șef, că se reîntoarce ?

— Ochi-de-Linx mi-a spus că va fi înapoi, când soarele va trece de virful copacilor ăștia mari de aici.

Unchiul Petruș se uită la dreapta. Soarele era în toată strălucirea lui minei sale deasupra masivilor de brazi, care formau o perdea închisă la orizont.

— Iată momentul sosirii lui, zise unchiul. Mă duc să-l întâmpin.

Când ajunse lângă furgoane, zări un grup de europeni, și în mijlocul lor, se ivea capul împodobit al marelui șef.

Atunci văzu că se întoarse d-ra Leroux însoțită de vrăjitorul Crowilor.

Acesta din urmă nu era îmbrăcat în costumul lui obișnuit, totuși era tot așa de caraghios.

Acum nu mai avea pielea cea de urs împodobită cu piel de brotăcei, de șopârle, de gusgani și tot felul de dihanii infecte. Capul nu era acoperit cu capul monstruos al ursului. Pe frunte avea două cornițe de bizon, semnul comandărei, și între dinsele o serie de pene smulse din coada unei bufnițe cu urechi lungi.

Pe umerii lui goi era aruncată o piele de bizon, împodobită cu desenuri, pe cât de ciudate pe atât de variate ; în loc de broderiile voincoase, cari pe hainele războinicilor arătau isprăvile lor, erau tobe, trîmbițe, capete de animale fantastice, personaje caraghioase. În picioare avea niște bocanci foarte frumoși de piele de antilopă, cu încheeturi de capete de animale împaiate.

Costumul de vrăjitor, costum laic,

și pe care din galanterie îl purta pentru întâia oară, era complectat cu o lance înfrumusețată cu o piele de șearpe.

Un hohot de ris sgomotos întâmpină sosirea elegantului vrăjitor.

Dar el nu păru a se emoționa de asta, și se mulțumi a spune într-o englezească stricată:

— Răsunătoarea-tainică, dorește să aibă e convorbire deosebită cu d. Leroux șeful medicinei albilor.

D. Leroux, singurul inițiat la tainele acestei comedii, n'avea de loc poftă de ris.

— D șoară Leroux, zise el, ce însemnează mascarada asta?

— Unchiule, reluă fata bătrână, cu un ton hotărât, care ar fi fost comic, dacă nu ți-ar fi rupt inima, mă unesc cu d. Răsunătoarea tainică, să ți vorbesc la o parte.

Doctorul stătu la gânduri o clipă.

— La urma urmei zise el, tot e mai bine să ți speli rufele murdare în familie.

Făcu semn nepoatei sale să l urmeze, și aceasta eși din grup, însoțită de ciudatul ei amarez.

Când fură singuri:

— Ce ai să mi spui, d-ră Leroux? întrebă cu un ton sever doctorul.

— Unchiule, viu respectos a ți spune, că d-l Răsunătoarea tainică, mi a făcut onoare de a cere mâna mea, și sunt departe de a rămâne nesimțitoare la această cinste. Unchiule, d ta, care ești reprezentantul tatei și a mamei mele moarte, viu să te rog, să bine voești a mi da voie să mă mărit cu acest indian, care mă iubește, și care mie nu mi displace.

— D șoară Leroux, răspunse doctorul sever, dacă nu te-aș privi ca o nenorocită lipsită de minte, aș spune că ești e îndrăzneată pungășoică. Am văzut Europeani însurându-se cu femei Indiene, dar o fată albă să se alieze cu o Piele-Roșie?

Vrei să te măriți cu un Indian, dar cu ce Indian?

Ființa cea mai urcicioasă, un pungaș, cel mai infam dintre șarlatani și dintre mincinoși! Nu! Nu! d ră, nici odată n'ași da consimțimintul meu la o faptă, pentru a cărei idee numai, te ar închide într-o casă de nebuni, în Franța.

— D le unchiu, reluă fata bătrână, fără ca glasul ei să se fi schimbat, am prevăzut ceea ce mi spui, voiți spune mai mult, că mi-am repetat lucrul acesta de o sută de ori, de ori, și mi' ușor să spun în fața logodnicului meu, care nu înțelege boabă franțuzește, că nu mai aștept să mă găsesc într'insul vr'un apolon de Belvedere, dar acest indian, acest sălbatec, acest doctor fals a fost cel d'întăiu om, care m'a remarcat, m'a iubit și mi-a spus lucrul acesta.

(Va urma)

O luptă în Pampas

Anul trecut s'a petrecut în pampasul Argentin o dramă care a lăsat veduvă pe dona Maria Terija Alcosta y Tores.

Bărbatul său, don Majimos Alcosta y Tores, a fost omorât de indienii.

Intr'o noapte, don Majimos și dona Maria-Terija fură deșteptați din somn de către *capataz* (intendent). Acesta le spuse, că la vr'o 20 de leghe de acolo, ardea *estancia* (ferma) unui englez, sir Maxwell. Flacări gigantice se ridicau spre cer, care căpătau o culoare roșiatică. Don Majimos dete ordin să se aducă mai mulți cai și el împreună cu capatazul și câți-va servitori, plecară în goană. Tropicul cailor răsună adânc în noapte și pe pustia Pampasului.

Pe drum, la câți-va kilometri de *estancia* lui sir Maxwell, don Majimos se întâlni cu o trupă de servitori călări. Aceștia erau cei scăpați din măcel și cari isbutiră să fugă. Ei povestiră ceea ce s'a întâmplat, cum indienii conduși de un spion au ciopărit pe sir Maxwell, au sugrumat pe nevasta sa și au furat pe fata lor.

Surprins ca și stăpânul lor, servitorii nu au putut să i vie în ajutor. Și cei ce au putut scăpa cu viață au fugit nebuni de groază. Dacă și alții au putut scăpa, ca și ei, aceștia nu puteau ști.

Don Majimos nu stete la gânduri. Poate vor putea să ajungă pe Indieni și să le dea o lecție bine meritată. Dete pînă calului și urmat de mica sa trupă, mărșăluiește prin servitorii englezului, se puse în urmărirea lor. Cu toții erau vr'o 16 sau 17.

Indienii, auzind sgomotul produs de cai, fugiră, ducând înaintea lor turmele de boi, de cai și de oi.

După o scurtă deliberare, don Majimos își împărți turma în două: o mică parte rămase în urmă, ca să prindă turmele, iar el, însoțit de capatazul său, și de câți-va călăreți, se puseră în urmărirea indienilor. E drept, că ei erau puținți la număr, dar o carabină bună, în mână și mai bune, face mai mult de cît 50 de lănci.

Și don Majimos, se aruncă înainte cu o ast fel de goană, în cât numai calul capatazului și al unui servitor se putură ține de el. Restul trupei rămânea din ce în ce mai în urmă. Un ritm se ivi înaintea lor, pe care îl trecură. Ajunși de cea-laltă parte a riului, văzură o grupă de indienii care fugea.

Fără a asculta de spusele capatazului, care îl ruga să aștepte și sosirea celor-lalți tovarăși, el se aruncă nebunește spre indienii.

Totuși el fu silit să se oprească. Strigăte de ajutor răsunau în urma sa.

— Stăpâne, îi zise capatazul, Indienii atacă pe oamenii noștri. Să ne întoarcem înapoi.

— Să ne întoarcem! răspunse don Majimos, și și îndreptă calul înapoi.

— Păzește-te, stăpâne, zise din nou capatazul, acești indienii îndrăciți pot să ne întinză vr'o cursă.

Ear don Majimos, scoțând un strigăt ascuțit, ca să anunțe pe tovarășii lui; porni înapoi... Cel dintîi, el ajunse la riul trecut mai înainte.

De abia intră în apă și săgețile începură să plouă împrejurul lui. Calul său, lovit în pept și în coaste, se cabră și căzu. Don Majimos, călăreț desăvârșit, sări în picioare jos.

Dar inamicul nu se vedea. De după copaci, din mijlocul tufișurilor din erbură, săgețile răpăiau, amestecate cu câte o bubuitură de carabină.

Don Majimos căzu. În același timp, sălbaticii se aruncară asupra lui și îl omorîră cu lovituri de lance.

Capatazul, înainte de a ajunge la riu, fu apucat de gât cu un laț, aruncat la pământ, după cal, și dat pradă cușitelor indienilor. Cel-lalt servitor căută să scape cu fuga, dar retragerea fiindu-i atacată, el se luptă într'un mod disperat, omorînd mai mulți dușmani, până ce și el căzu pradă lăncilor lor.

Același lucru s'a întâmplat și cu restul trupei. Înșelați, zăpăciți de către indienii, ei, după o luptă eroică, muriră până la unul.

Indienii își calculaseră bine atacul, îi atrase bine în cursă, și fără a putea avea vr'un ajutor de la cine-va, în această stepă Argentină, nenorociții servitori, împreună cu don Majimos, căzură victime eroismului și dragostei pentru semenii lor.

Lector

Memoriile lui Vacher

Universul Amuzant va începe a publica săptămîna viitoare **Memoriile lui Vacher**, omoritorul ciobanilor, cea mai senzatională scriere apărută până acum. După cum se știe, Vacher a omorât în Franța 19 persoane, mici ciobani și tinere păstorițe.

Universul Amuzant se vinde cu 5 bani în toată țara și apare de 3 ori pe săptămîna: Luni, Miercuri și Vineri. Abonamentul pentru 3 luni, lei 1.80 în toată țara.

Numărul 23 din *«Ziarul Calătoriiilor»* va apare Marți 27 Ianuarie corent.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura prin tragere la sorți la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.80 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foi zilnice pe anul 1898, sau un roman de 2 volume, precum și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de un an.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foi zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de mai sus. — Un roman ilustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

„Universul” și procesul ZOLA

Cu ocaziunea procesului Zola, care va avea loc în ziua de 27 Ianuarie, «Universul» politic, dorind să aibă o dare de seamă foarte amănunțită, a angajat încă un corespondent extra ordinar la Paris, care, împreună cu actualul corespondent Brutus, să ne trimită, nefăcând nici o economie, telegrame, cu privire la acest proces.

Deci, în dimineața zilei de 28 Ianuarie, «Universul» politic cotidian, care se vinde 5 bani în toată țara, va avea coloane întregi de depeși particulare, și atunci, numeroși noștri cititori, se vor convinge că administrația ziarului nostru, spre a-ți mulțumi nu se dă în lături de la nici un sacrificiu.

În aceeași zi, toți cei care vor dori să se convingă, vor putea vedea originalele acestor telegrame în poarta Palatului nostru.

Orice tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orice tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.95; patru cutii lei 10.95.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscani, București.

Toate cutiile care nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & Co. din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mari cantități și apoi erau expediate în străinătate. Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, sevind și în România, prin urmare persoanele care doresc să fie sigure că cumpără adevratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației «Universului» și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației «Universului» de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei case este administrația noastră.

Aceste hapuri se vând la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și la Ecoomu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, care n-au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, care se vând cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mic de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur patent Traian, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complot. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de i tute.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cei mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Între orele 12 — atelierul de reparații este închis

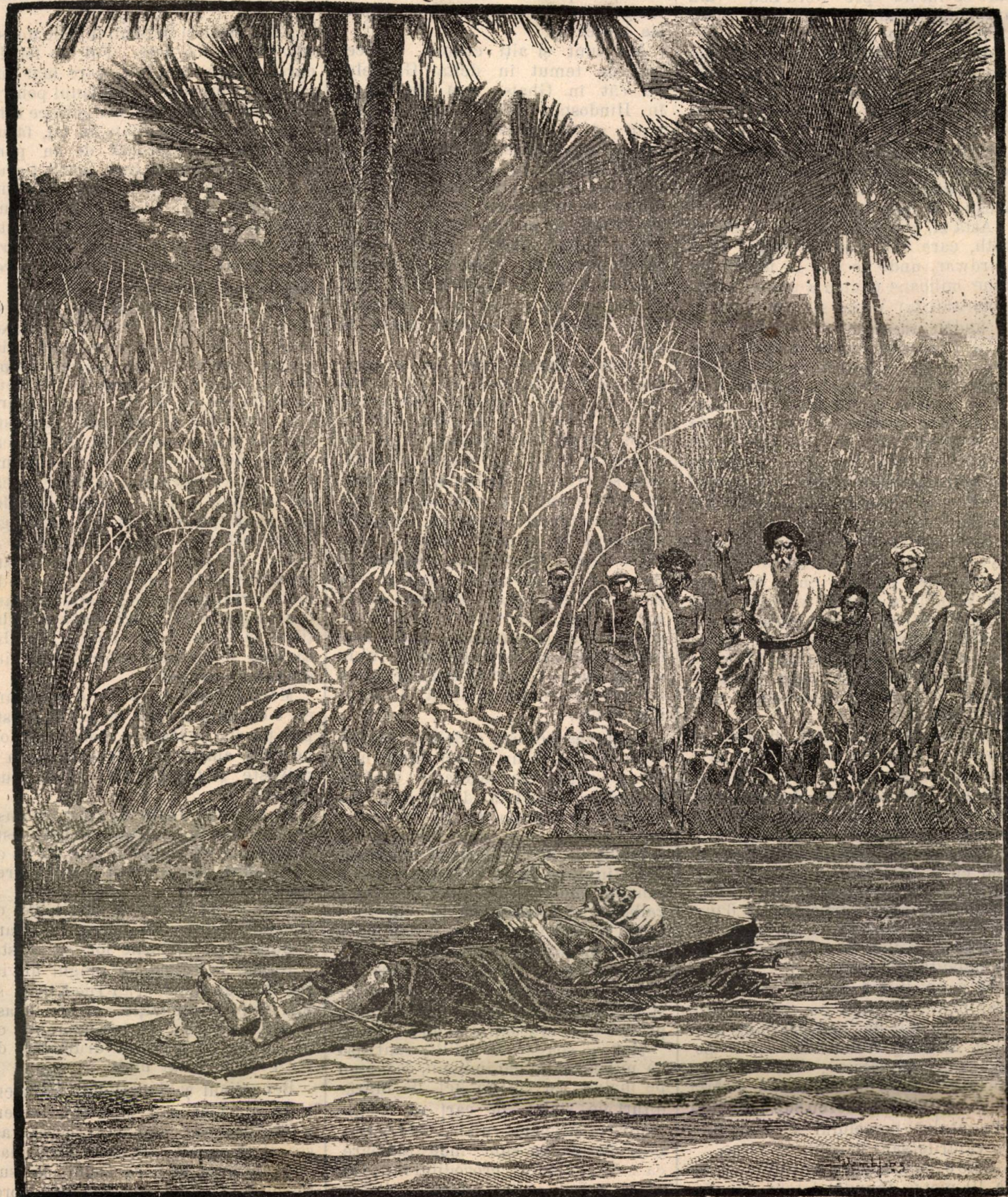
ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Lei 4.50 pe an în toată țara
" 2.50 " 1/2 " " "
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :
No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare de 2 ori pe săptămână
MARȚEA și VINEREA

GANGELE (Vezi — explicația)

GANGELE

Fluviul sfânt al Hindostanezilor, Gangle, isvorăște din Himalaya centrală, pe care cântecele vedice o numesc «o a treia lume».

Pe prima treaptă a tronului lui Siva, —ast-fel cum numesc cântecele, primul din cele cinci șiruri de munți cari se întind spre Nord-Est, — din areul azuriu al unui ghețar profund, țșnește fluviul indian.

Acolo, pe înălțimile Gangotri, mai vin câte o dată pelerinii. Altă dată, precedați de drapelul lui Yama «care duce la moarte», Anivarthinații «cei ce nu se mai întorc» pătrundeau prin trecătoarele periculoase pentru a duce darurile și cultul lor, fluviului născând. În adevăr, puțin din aceștia se mai întorceau.

Astăzi, pelerinii se duc la Badri-vath, care este mai accesibil și la Hardwar, unde se duc în număr de două milioane pentru a săruta urma piciorului lui Vișnu și a se purifica în undele sfinte.

La Hardwar, fluviul intră în câmpie, câmpie populată de o sută de milioane de locuitori, semănată pe ici și pe colo de eflorescențe saline, de pământ moale și adesea inundată de revărsări de ape, dar pământuri fertile, a căror populație urmează oscilațiile recoltelor, mărindu-se când și ele sunt abundente, scăzând, când produsul nu este îndestulător.

Mărit cu apele aduse din Himalaya de către Gogra, Gandak, Kosi, și cu acelea pe cari Sorre le aduce din Windhaya și cari variază între 17 și 19,000 de metri cubi pe secundă, Gangele curge către Gaur, spre a întâlni pe Djamuna, ramura cea mai mare a fluviului Brahmaputra, și care i aduce undele sale aurii închise.

Sub numele de Hugli, fluviul se varsă în golful de Bengal, dar prin Maghna se scurge cel mai mare volum al apelor sale. În Maghna, marea se împinge tumultuosă, înfrâncind înaintea ei valurile turburii ale Gangelui și ale Brahmaputrei, rostogolind cu o viteză, care câte o dată ajunge la 25 kilometri pe oră, enormele sale valuri cari ajung la 6 metri înălțime, și a căror lovitură formidabilă, se aude la o mare distanță, ca bubuitul tunurilor.

El e un fluviu populat ca și un oraș mare, acoperit cu mai bine de o sută de mil de imbarcațiuni, bălciuri, târguri, frecventate de o populație mișcătoare, care trăiește din el, pe el și cu el, fluviu, a cărei deltă se modifică mereu sub influența pământului, nomolului și nisipului, ce valurile sale îl aduc în mare.

Câte o dată, la gura lui apa se ridică de 10 metri, inundând țara cu o întindere de 100 kilometri, cu imen-

să pânză de apă, din care es întocmai ca niște insule, satele răslățite pe coline.

În tot lungul cursului său se desfășoară priveliștele cele mai frumoase, cele mai pitorești. Prin largă gură, care se deschide în Ocean și pe care o lărgeste mai mult Brahmaputra, se bat, venind de la larg, ciclonii oceanului Indian a căror măreție spăimântătoare a lăsat în imaginația hindostanezilor o impresie neștearsă.

Mai sunt și alți cicloni, dar cei mai de temut în delta Gangelui de cât în Ghats, mai de temut, în Hindostan de cât pe orizont, muți și încunecoși, pe un cer arămiu, ei înaintează încet. Pata aceasta se întinde, neagră, acoperind totul cu întunecimii dese. Nici un fulger nu brăzdează acest strat de nepătruns, de asupra căruia, fără încetare bubue tunetul. Zidul acesta atinge pământul, dând peste coline, semănând cu un fluviu aerian, vast și profund ca și Gangele, coborându-se din cer și cufundându-se în apă.

Ciconul trece, biciuit de uragan, rupt în fășii. Indienii zic că acesta este Agni, zeul furtunei, învingătorul lui Vrita și al lui Ahi, zeii secetei. Flagel bine făcător, Agni, pe pământul uscat de razele soarelui, face să crească vegetația, și sub grosul strat cenușiu al unui soare redus în cenușe, înviază germenii, deșteaptă vegetația și acopere câmpia cu o iarbă deasă. Flagel care înspăimântă pe om și pe animalul răătăcit, și care pe fluviul debordat, târăște și svirle spre maluri, imbarcațiile sfărimate, gonind către isvorul lor, apele umflate. Flagel în care Indianul vede efectul unei puteri irezistibile, de o manifestare supra-naturală, de o voință sfântă.

Regiunea aceasta a deltei, regiune nehotărâtă care nu e nici mare nici uscat, care are vegetație proprie și care e inundată de Ocean, nu măsoară mai puțin de 20.000 kilometri pătrați și presintă, spre mare o fațadă de 200 kilometri lungime. Între insulele joase și băltoase, curg canalele nenumărate pline de o apă galbenă și potmoloasă. În mlaștine cresc cocotieri, miriade de animale populează această solitudine: barza neagră, ibisul, cocorul pescuiesc în lungul țărmurilor, ratele brahmanilor și alte feluri de palmipede furnică, printre cari, crocodilul se mișcă leneș.

Mai cu seamă crocodilii sunt așa de numeroși în cât indienii, cari stau pe maluri, își fac un fel de îngrădituri de stâlpi, în cari se închid pentru a-și spăla rufele. Precauțiunile acestea nu sunt îndestulătoare, ca și de multe ori, crocodilul reușește să se introducă în aceste închideri apucă vre-o femeie sau vre-un copil

și fuge cu el în gură în râu. Ast fel în fie-care an, ei își plătesc cu mai mulți semenii de ai lor, tributul râului.

Nu mai puțin de temut este tigrlul care pândeste din mlaștinile nepătrunse. Inotător îndrăzneț, el trece canalele și vine, în trupe flămânde să dea asalt locuitorilor. În 1862 a atacat și a mâncat pe funcționarul stației telegrafice din insula Sangor.

Între tigri și indienii, luptele nu se sfârșesc nici o dată. Fel de fel de curse, care mai de care mai ingenioase, inventează indianul pentru a prinde tigrlul. Cea mai eficace este aceea care constă dintr'un laț, făcut cu o frînghie, atârnată de un pom tânăr și flexibil, și care când tigrlul s'a prins, se ridică în sus, rămânând spânzurat. Englezii au distribuit indienilor stricină, și multe din aceste fiare au perit prin otrăvă, dar fără să se poată constata diminuare apreciabilă a numărului lor.

Tot așa de periculosă ca tigrii și ca crocodilii sunt frigurile Bengalului sau ale mlaștinilor, cari, din aceste pământuri băltoase se urcă pe cursul râului și năpădesc în tot Bengalul de jos. În aceste locuri, holera este endemică și altă dată, această regiune era acoperită cu mil de cadavre, lăsate valurilor Gangelui, împinse cu religiozitate în riș, de către locuitori și cari veneau să se depue și să putrezească în acest gigantic estuar. Astăzi cantitatea aceasta s'a mai micșorat, dar toate prescripțiunile englezilor, sunt de multe ori insuficiente și neputincioase contra credinței religioase a populațiilor, și tradițiilor lor, cari fac din sângele sfânt locul mormântului indianului credincios.

Mortul, legat bine pe o scândură cu o candelă aprinsă la picioare, este pus pe riș și lăsat în voia valurilor, pe când amicii și rudele, pe țerm îl privește și fac gesturi. (Vezi ilustrația).

Apa râului, luată în vase și dusă de pelerinii în mijlocul Indiei, este cumpărată de indigeni și le servă ca ceva sfânt, la curățirea și purificarea multor corpuri.

Puține fluviu au o navigație ca Gangele, puține au o atât de mare populație pe malurile lor, ca acesta.

Numai în China, în lungul fluviului Hoango Ho și Yan-Tse Kiang se mai vede o populație așa de deasă și un trafic așa de considerabil ca pe Gange cu toate că drumurile de fer l'au micșorat mult.

Bengalienii și Santalienii, Parvienii și Dangarienii sau Muntenii, Indienii și Mahometanii populează acest vast șes al Gangelui, ale căru două mari capitale sunt la nord Delhi, la sud Calcuta. Djamna, curgând de la nord-vest la sud est desparte acest șes în

două părți. În câmpiile Djammel, s'au desfășurat multe lupte, în care se disputa Nordul Bengalului. Aci au învins Timur, Babu, și Akbar tot aci Nadir Șach și Ahmed-Șach au fost învingători.

Ch. Varigny

EPISOADE DIN CALĂTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Luni, 27 August. — Tocmai când Blessing, în noaptea din urmă, își sfârșise rindul de pază și voia să se coboare, văzu o grămadă albă ce se tăvălea la o mică depărtare spre sud est în zăpădă, iar după aceasta stete cât-va timp locului.

Iohansen care urma de pază după Blessing, se apropia și el și cât-va timp priviră amândoi cu băgare de seamă. De o dată animalul se ridică, așa că nu mai putea fi nici o îndoielă ce era. Amândoi puseră mâna pe puști și se așezară în tăcere la pândă, pe când ursul se apropia cu băgare de seamă de vapor.

Era un vînt răcoros. Moara se învîrtea cu toată iuteala; totuși ursul nu se speria, ba din potrivă, se părea că tocmai moara dorea s'o examineze. În sfârșit ajunse dincoace de bătaia puștei Amândoi oamenii noștri impușcară de o dată și ursul fu mort la pământ. Ne bucurarăm că aveam aci iar carne proaspătă; era cel d'întîi urs pe care îl impușcasem în anul acesta. Firește, azi la amiază am mâncat șuncă de urs.

Azi e o zi de iarnă cum se cade. *Miercuri, 29 August.* — Vîntul rece suieră peste capetele noastre cu furie. E o ninsoare ca și când ne-am afla în mijlocul iernei. Frumoasă vreme de August!

Dar iar mergem spre nord, și chiar trebuia să fie așa; ieri ne întorseserăm înapoi până la 80° 53,5'

Astăzi am lucrat la noul meu caic de bambus, care va trebui să fie culmea ușurinței.

Petterson veni din întâmplare să mă ajute. Vorbirăm cât-va timp despre toate. Constată încă odată excelența vaporului nostru, din toate punctele de vedere, și nu mai puțin laudă și pregătirile pentru cazul când ar fi să l părăsim, cum de pildă erau caicurile acestea, etc.

Apoi vorbirăm despre ce vom face când ne vom întoarce acasă.

— O, cât pentru d-ta, îmi zise el, de sigur o să plec la polul sud.

— Dar d-ta? îi răspunsei. O să îți reiei meseria?

— Negreșit. Dar o săptămână trebuie să am concediu. După o așa călătorie nu se poate să nu mă odihnesc opt zile.

CAP. VII

A doua toamnă în ghieturi

Vara trecu așa dar și acu începură toamna și iarna a două. Dar par'că ne mai obicuiserăm acum cu răbdarea, așa că timpul ne trecea destul de iute. În special eu acum eram ocupat cu noi planuri și pregătiri.

Am amintit de mai multe ori, că în decursul verii pregătiserăm toate pentru cazul când ar fi trebuit să ne întoarcem acasă pe gheață. Aveam 6 caicuri duble, săniile erau în stare bună și socotiserăm cu deamănuntul câte provizii, îmbrăcăminte și combustibil, etc., trebuia să luăm neapărat cu noi. Dar, în tăcere eu în cepusem să fac pregătiri și pentru expediția specială pe care o plănuiam la Nord.

În August am început, după cum am spus, să lucrez la un caic simplu, cu scheletul din bambus. Afară de câte-va vorbe lui Sverdrup nu spusese încă nimănui nimic despre planul meu, de oare ce nu puteam să știu cât de mult aveam să ajungem cu vaporul spre nord; până la primă-vară se mai puteau întâmpla multe.

Într'aceea, viața pe bord își urma cursul ei regulat. Afară de observațiile obicinuite, mai aveam diferite alte ocupații și eu mai ales eram atât de preocupat de planurile mele, în cât nu găsim vreme pentru alte lucruri.

Așa ved din ziarul mea că pe la sfârșitul lui August și în Septembrie eram foarte mândru de o invenție pe care o făcusem pentru bucătărie.

În anul din urmă ne făceam bucătăria la o mașină de aramă încălzită cu lămpi de petrol. Mergea bine; inconvenientul era numai că treceau pe fie-care zi mai mulți litri de petrol. De aceea începusem să mă tem să nu ne scază, înainte de vreme provizia, mai ales pentru cazul când poate expediția avea să dureze mai mult de cât socotisem noi. M'am tot gândit la o modificare și dacă n'ar fi cu puțință a se construi un aparat în care să se poată arde «petrolul negru», cum îi ziceam pe bord, și de care aveam două-zeci de tone, destinat la început pentru mașină. Și am reușit să construiesc un alt-fel de aparat!

La 30 August scriam:

«Am încercat aparatul inventat de mine pentru încălzirea mașinei de bucate și proba a reușit peste așteptare. E de minune că putem să ardem acum în bucătărie uleiul de păcură. N'avem să ne mai temem că ni se va sfârși provizia de petrol de luminat! putem chiar să fim mai risipitori cu el. Cele două-zeci de tone de ulei de păcură ne-ar ajunge și patru ani pentru bucătărie.

«Construcția e cât se poate de simplă. Dintr'un rezervoriu mic duce un tub jos la locul de aprins și înăuntrul acestuia; uleiul picură din capătul acestui tub într'o ceașcă de fier și e absorbit aci de o pătură de asbest sată cenușă de cărbuni. Curgerea uleiului din tub e regulată prin șurubul unui ventil fin.

«Ca să am un curent bun, am așezat în apropierea ușei de la mașină un tub prin care aerul navelește drept spre ceașca de fier, în care uleiul arde cu o flacără vie, albă. Aerul se împinge în tub cu ajutorul ventilatorului celui mare de pe punte.

«Și procedarea e cât se poate de simplă. Cine aprinde dimineata focul, dă drumul aerului în tubul cel mare, învîrtește șurubul ca să curgă uleiul regulat și-l aprinde cu o bucată de hârtie. Apoi poate pleca să-și vază de treabă. Peste 20 de minute sată 1/2 de ceas apa fierbe.

«Mai ușor nu se poate. Firește însă și la noi ca pretutindeni, e greu să se introducă reforme; tot ce e nou e primit cu bănuială și cu neîncredere.»

«Mai târziu seriam despre acest aparat:

«Noul aparat funcționează de minune; un vînt de 1 metru pe secundă ajunge deja ca să producă un curent perfect.

«Alaltă-eri după amiază însă, cum stam cu câți va din oamenii noștri în salon, auzii afară, în bucătărie, un zgomot surd și zisei numai de cât că era de sigur o explozie. Imediat după aceasta Petterson (care fusese înaintat de la fierar la al doilea bucătar; se schimba la câte 2 săptămîni cu Juell), viri pe ușe capul, negru ca al unui coșar, și ne dete de veste că mașina făcuse explozie și i sărise în obraz; el voise să vază numai dacă focul ardea bine și atunci toată mașinaria asta drăcească pocnise, sburând în toate părțile.

«Pe când îi curgea din gură un potop de injurături, noi rideam de ne prăpădeam.

«În bucătărie, pereții erau plini de pete de funingine. Explicația accidentului era foarte simplă: de oare ce nu fusese destul curent, se formase gaz prea mult, care nu putuse să ardă, până ce Petterson, prin deschiderea ușei de la mașină făcuse să intre de odată aer în abundență.

«Bun început! Seara îi spuseli lui Petterson că a doua zi aveam să stăm eu la bucătărie ca să mă încerc bine aparatul; el însă nu voi să audă nimic d'asa ceva. Să nu cred, îmi răspunse, că nu s'ar pricepe și el la un lucru așa de mic.

«Să am numai încredere în el și toate vor fi în ordine».

Din ziua aceea n'am mai auzit de cât laude despre noul aparat, de care ne-am folosit până când «Fram» a a-

juns iar pe mare liberă.

Jouă, 6 Septembrie.—81°13.7 latitudine nordică. Să fie azi 5 ani de când m'am însurat? Anul trecut, când lanțurile de ghiță de la peninsula Taimyr s'au frânt, serbam un triumf. Dar astăzi?... N'am ajuns atât de la nord cum mă așteptam; și vântul de la nord-vest a început iar să bată; mergem spre sud.

Și totuși nu mi se pare viitorul atât de întunecat ca uneori până acum!

E cu puțință ca la 6 Septembrie viitor să se fi înfrînt toate piedicile și să ne găsim acasă vorbind despre călătoria noastră la nordul depărtat și despre dorurile noastre ca despre ceva ce a fost odată și n'o să mai fie?... Noaptea lungă a trecut; dimineata răsare și o nouă zi ne așteaptă... Cine poate afirma că aceasta nu se va întâmpla în anul ce vine? De ce să nu ne ducă iarna aceasta spre vest, la un punct spre nord de țara Frantz-Iosef?...

Atunci va fi venit vremea mea și voi pleca cu câini și săniș spre nord. Deja îmi bate inima de bucurie la acest gând. Iarna va trece foarte repede cu toate pregătirile pentru o astfel de expediție.

În timpul din urmă m'am ocupat mereu cu aceste pregătiri.

Mă gândesc câte trebuie să iau cu mine și cum să fac. Și cu cât mai mult mă adâncesc în planul acesta, cu atât mă conving că încercarea va isbuti dacă «Fram» nu va ajunge prea târziu primă vară la nord.

Dacă ar ajunge măcar la 84 sau 85° până la sfîrșitul lui Februarie sau în primele zile ale lui Martie, aș pleca imediat profitând de lumina zilei, și toate ar merge de sigur perfect.

Numai patru sau cinci luni încă, și vremea acțiunii va fi sosit. Ce bucurie!

Când mă uit acum peste ghiță, par'că mi tremură mușchii de dorința d'a pleca odată îndată într'acolo; pe jos... oboseală și lipsuri mi-ar face o plăcere. Poate să pară ceva absurd că m'am hotărât să întreprind expediția aceasta, pe când poate că aș avea lucruri mai importante de făcut aci pe bord, în toată liniștea; dar observațiile zilnice se consemnează regulat și exat și fără mine ca și până acum.

Am sărbătorit ziua de azi așa că mi-am aranjat odaia mea de lucru pentru iarnă. Am instalat o sobă de petroleu și sper că va da destulă căldură ori cât ar fi de frig, socotind bine înțeles și cu pătura de zăpadă ce se va pune pe punte.

Duminică, 9 Septembrie.—81°4' latitudine nordică.

De câte-va zile, spre miezul nopții soarele a început să ajungă. As-

tăzi, la 10 ore seara deja nu mai era pe cer; iar începe a se întinde roșeața peste albul etern. Iarna se apropie cu pași repezi.

Iar o Duminică pacnică, cu odihnă și lectură.

Am făcut o plimbare cu patinele de zăpadă și am trecut peste mai multe crăpături înghețate. Ici și colo au început ușoare presiuni de ghiță. În cele din urmă am silit să mă opresc înaintea unei crăpături mai largi ce se întindea spre nord sud și în unele locuri avea o lărgime de la 1200 până la 1500 de metri. În ce privește lungimea, nu i se putea vedea sfîrșitul nici spre sud. Drumul de alt-fel a fost bun.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

La 15 Februarie viitor se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concursul prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XVII

Ah! unchiule! Nu îndrăznesc a-ți mărturisi ce farmec tainic, nespuse, nemăsurat, mi a cuprins sufletul, când a rostit înaintea mea cuvintele:

Te iubesc!

Nici o dată o muzică mai armonioasă n'a atins urechele mele. De douăzeci de ani de când m'am jurat, că cel d'întăiu, care îmi va spune acest cuvânt ori cine ar fi el, și ori care ar fi situația lui, îl voi lua de bărbat.

Doctorul asculta în tăcere această furtună de cuvinte.

Apoi ca și cum ar fi luat o hotărîre, zise:

— Bine, nepoată, o să mai vorbim noi de asta. N'am să te mărit doar fără de primar și popă! E cel din urmă cuvânt al meu, zise el, plecând.

XVIII

Plecarea expediției

Întoarcerea d'roi Leroux fu semnalul plecării coloniei. Uchiul Petruș ținu o cuvîntare, înainte de a se porni:

— Am, zisel el, o mare încredere în d'voastră. De aceea până ce vom ajunge pe pămîntul strămoșilor voștri, am să vă împrumut toate armele și munițiunile trebuitoare. În schimb iată ce vă cer:

1). Să vă îngrijiți singuri de mîncarea voastră.

2). Să veghiați siguranța lagărului nopțile.

3). Să aduceți fraților albi partea de vînat, cari ar trebui.

Dacă vă țineți bine de aceste condițiuni, la sosire voi lăsa, fie-căruia arma pe care v'am împrumutat-o.

Acest mic discurs fu primit cu strigăte de bravo unanime.

Apoi caravana se înșirui pe drum.

Zece cavaleri conduși de Pasărea-Noptilor plecară înainte să lumineze calea.

Furgoanele se așezară în rînd, și tărâte sdravăn de voinicii catării o luară la fugă.

De amîndouă părțile războinicilor Crowi, pe cal, cu arma pe umăr, gata să respingă ori ce atac. În urma cortegiului veneau războinicii Linzi.

Iar cei de la urmă de tot printre care erau cei mai buni vînători, fuseseră însărcinați ca în timpul drumului, să culeagă de ici de colea vînatul, care la va sta în cale.

Cu toată voinicia catărilor însă, furgoanele mergeau foarte încet. În aceste locuri pustii pe unde nu există cărări sau drumuri bătătorite, vegetația e foarte îmbelșugată, și în unele locuri păduroase d'abea pătrundeau, Europeanii aveau o busolă, cu toate acestea fără de cunoștința Indienilor, cu greu s'ar fi orientat.

În sfîrșit îi apucă noaptea, într-o parte foarte nepracticabilă, și unde bălțile pestilențiale, răspîndeau niște miasme producătoare de friguri.

Dar ce era mai rău, că nu puteau să înainteze, căci o vegetațiune uriașă li se pusese în cale.

Atunci Ochi-de-Linx, care avea comanda supremă a expediției, ca unul ce cunoștea mai bine locurile, scoase un șuerat ascuțit. Îndată toți cu mic cu mare alergară, săriră de pe cal, și căre cu coase, care cu săbii, cu topoare, începură a tăia în dreapta și în stînga. În sfîrșit, în jumătate de oră făcuseră un drum, pe care trecînd cu toții, eșiră într'un luminiș frumos la marginea unei ape.

Apoi poposiră.

A doua-zi de dimineață, de și era cam frig, pictorul Beaudoin își instală șevaletul în mijlocul acestei câmpii rizătoare.

Deja pînza lui se acopea cu culorî destinate de a face cîmpul unui studiu a acestei admirabile priveliști, cînd un zgomot ușor prin iarba îl făcu să se întoarcă.

O fermecătoare vedenie întrerupse lucrul început.

Era frumoasa Elena Bourgeois, prietina și protejata d-nei Champion, care venea să privească pînza.

Vru să se scoale s'o salute, dar ea îl rugă să nu se miște.

— Ador pictura, adăugă ea; dar dacă îți întrerupi lucrul din pricina mea, nu voi îndrăzni să mai vii, să te ved lucrând.

D. Beaudoin temînduse de a nu pune pe fugă pe încântătoarea vizitatoare, își văzu de lucru și în mai puțin de o oră, pînza lui era acoperită de o schiță foarte isbutită a frumoasei câmpii, unde poposise.

— Dacă îți place așa de mult pictura, întrebă el pe d-ra Elena, de ce n'o încerci?

— M'am gândit la asta, răspunse ea. Dar m'î e teamă că n'am talent.

— Dar, d-șoară, dacă îți dai voie, aș fi fericit și mîndru să călăuzesc încercările d-tale.

— Dacă e așa, n'ai de cît să mă numeri, chiar de acum printre elevele d-tale.

— Adică, reluă cu veselie d-nu Beaudoin, d-ta începi lista, căci trebuie să-ți mărturisesc că până acum n'am arătat arta mea nimăru.

— Ei bine, cu atât sunt și eu mai mîndră, zise ea rîzînd.

În sfîrșit, pictorul își strînse unelte, pînza, șevaletul, și luînd acest bagaj într-o mîna, cea-laltă o oferî d-rei Bourgeois.

— Bucuros îți iau brațul, zise ea, dar cu o condiție, să mă lași să te ajut și eu la ducerea bagajului.

D-ra Bourgeois nu numai, că era frumoasă și grațioasă, dar nevînătăia ei fără afectație, făcea dintr-însa cea mai fermecătoare dintre copile.

Îndată ce ajunseră, pictorul căută pe marchiz, cărui îi povesti toată întîmplarea.

— Vrei să-ți spun sincer gândul meu? întrebă marchizul de la Beccasiere.

— Cum nu! nu te sfi.

— Ei bine dragă! ești pe cale, de a scrie, cea dintîi pagină dintr'un roman sentimental.

— Prietene, zise el, nu m'î vine a te crede. Dar în acest caz n'aș fi putut găsi un colaborator mai frumos.

Pe de altă parte frumoasa Elena se dusesese să dea vizită d-șoarei Maria Fontaine, și i povestise noua sa vocațiune și propunerile, pe cari i le făcuse tînrul pictor.

— Dragă Eleno, te felicit, zise fata geografului. D. Beaudoin nu numai că e un băiat frumos, dar buna-vo-

ința lui vecinică și veselia sa, face dintr'însul bărbatul cel mai dragu. Toate astea, vezi tu, s'ar putea isprăvi printr'o nouă căsătorie.

Nevinovata Elena nu răspunse, dar obrajii ei se acopriră de roșeață și plecă ochii.

La masă toți știa deja de vocațiunea Elenei și fiecare se grăbi a felicita atât pe profesor cît și pe elevă. Îndată după dejun caravana se porni.

Pe cînd greoaile furgoane, trase de măgar, înaintau mai mult sît mai puțin greoi în direcțiunea despre Nord, prin regiunea aceea păduroasă, vîntorii indieni nu steteau de geaba.

În acelaș timp pictorul, marchizul și d. Jolibois plecară tot asemenea după vînat.

Să-l lăsăm pe ei să alerge după vînat și să însoțim caravana.

În cel dintîi furgon stă unchiul Petruș, în fața nepotului și nepoatei sale și vorbesc despre proiectele de negoț ale marsiliezului și despre itinerarul, pe care și-l propun să-l urmeze în timpul călătoriei.

— Prieten, zicea unchiul Petruș, nu mi-ar fi venit în gînd să mă duc să vizitez pămînturile înghețate ale Americii de Nord, dacă n'ar fi fost împrejurarea cu răpirea scumpei noastre Clementa. Acum datorim prea mult lui Ochi-de-Linx, și tovarășilor săi, ca să-l părăsim în mijlocul drumului.

Tu, dragă Ernest vei studia natura pămîntului, produsele sale și mineralele. Eu mă voi tolosi de prezența mea în niște țări pline de vînat, și mă voi aproviziona cu blănuri prețioase, care mă vor despăgubi da cheltuelile călătoriei noastre.

— Ș'apoi, unde ai de gînd să te duci, întrebă tînrul.

— Cred ca să ne întoarcem îndărăt la Québec, și de acolo să plecăm cu trenul la Marele Pacific și să mergem să studiem la St-Francisco exploatarea minelor de aur în Statele Unite.

XIX

Scrisoarea misterioasă.—Un hoț ciudat

Seara toți se întoarseră cu o priviune considerabilă de vînat.

După cît spunea Ochi de Linx, mai aveau o zi de mers până să iasă din regiunea pădurilor.

Dar tocmai a treia zi ajunseră la un luminis acoperit de erburî înalte, un fel de câmpie nemărginită.

Unchiul Petruș după o constatare pe care o avu cu șeful Linzilor strânse pe toți Europenii.

— Cred, zise el, că înainte de a intra în aceste pustii fără de margini, am face bine să poposim aici,

ca să ne aprovizionăm, cu tot ce ne va fi de trebuință în timpul drumului.

— Cât are să ție acest drum? întrebă inginerul Champion.

— În cele mai bune condițiuni trebuie să numărăm douăzeci de zile, până să ajungem în țara părinților mei, zise Ochi de Linx.

— Trebuie dar să luăm cu noi proviziuni de cărbuni, de lemn sau orî care alt combustibil, zise inginerul, căci mi se pare, că aceste erburî orî cît ar fi de înalte, sunt foarte puțin proprii a întreține un foc bun, ca să ne prăjească în timpul nopții, și pentru pregătirea bucatelor.

— De asta să nu vă îngrijiți, răspunse zîbind Canadianul, erburile acestea sunt un excelent combustibil, totuși trebuie să facem un popas de două zile aici, ca să mergem, căți-va dintre noi, să facem recunoaștere, câmpia e plină de gropi și cu toată puterea marelui noastre colonii, o nesocotință ar fi de neertat.

Tăbărîră pe marginea pădurei și după ce căți-va indieni primiră însărcinarea de a veghia lagărul, cei doi șefi plecară în recunoaștere, iar fie-care membru al expediției căuta să se întrebuințeze cum putu mai bine timpul liber.

În ziua aceea se începuse cea dintîi lecție de pictură.

Domnișoara Elena primise o educațiune excelentă și desena deja bine, profesorul său cînd se întoarse seara la lagăr fu așa de încântat că nu mai știa cum să povestească prietenului său, marchizul, impresiunile: era amoretat nebun.

Chiar în seara aceea se întîmplă ceva, neexplicat și neașteptat, care din nenorocire nu era de cît preludiul altor împrejurări mai îngrijitoare.

D-nele Europene, tînra soție însoțită de nedespărțitul ei bărbat, d-ra Allard, d-ra Fontaine, și chiar d-ra Leroux, care de cînd cu dragostea ei, se amesteca numai printre cei tineri, urmaseră un grup de femei indiane, care se duceau la pescuit la un curs mic de apă.

Ziua trecu în mijlocul unei bucurii mari, pentru un pescuit frumos și îmbelșugat. Cînd se întoarseră seara, începuse a se înnopta.

Frumoasa guvernantă a d-nei Ernest, fusese însărcinată să ție de urît d-nei Raymond, căreia vîrstă nu-i permitea excursiuni mari, și amîndouă fură puse să păzească furgonul cucoanelor, pe care nu l părăsiră o clipă.

Cu toate acestea cînd d-ra Allard se duse în odaia ei, găsi sub perină următoarea scrisoare:

«Domnișoară,

«Ai face rău dacă ai uita, că ai respins la Paris dragostea unui om cinstit, care ți oferea legalmente, mâna sa. Omul acela nu ți dăduse acei care se desnădăduiesc la o pedică; a jurat că va învinge împotriva d-tale și va isbuti, fi sigură.

«Iubești, mi-ai spus, un alt om, și aprobarea dată de prietenii d-tale acestei dragoste, te face să stăruie în calea, pe care ai intrat. Mă împotrivesc hotărârilor d-tale.

«Ești prea tină, prea curată, prea neștiutoare, d-șoară, ca să-ți dai seama de ceea ce este o dragoste adevărată.

«Nu iubești pe d. Rivière, precum nici el nu te iubește; ceea ce simți pentru el, ceea ce simte el pentru d-ta e numai acel simțimint pașnic și liniștit, care se cheamă prietenia. Să mă feresc de D-zeu, de a mă împotrivi acestei simpatii reciproce, care vă onorează pe amândoi.

«Eu care te iubesc cu amor, cu amor, mă înțeleg? nu voi încerca nici o dată o gelozie josnică, care ar fi o injurie pentru caracterul d-tale.

«Dar am jurat că vei fi nevasta mea, că ai să mă iubești precum te iubesc eu, și când am hotărât un lucru, trebuie să se împlinească, chiar dacă ar trebui pentru asta, să răscotesc cerul și pământul.

«Acum în urmă când șeful Crowlor te a răpit din mijlocul prietenilor d-tale prea ocupați de altele, ca să te apere, urma ordinele mele. M'a trădat, dar fiți siguri, că va primi prețul înșelăciunii sale.

«Am sosit prea târziu, ca să vă scot din ghiarele lui; prietenii d-tale mi-au luat înainte, înainte de a ți da probă de ceea ce pot face ca să merit, și îndrănesc a ți spune pentru a forța dragostea dumitale.

«Vei vrea ori nu, vei gândi rău sau bine, eu umblu în umbra dumitale; nici o mișcare de a d-tale, nici unul din gândurile d-tale nu mă scapă. Veghez asupra d-tale, ca un avar asupra unei comori, de care a fost furat mișelește.

«In curînd, d-șoară, și pentru tot d-a-una adorata mea.

Semnat: Petre Duther.

Această scrisoare îndrăzneată fu comunicată chiar în seara aceea tuturor membrilor expediției. Fiecare își dădu părerea, numai Emil de Rivière, care era atins direct, arăta o mânie justă.

Ernest Champion, am spus deja era un vechi prieten al exploratorului, cu toate acestea nu se putu opri de a zîmbi de siguranța aceea gasconă, pe care o arăta prin scrisoarea sa.

Unchiul Petruș, pe de altă parte, nutria de mult o mare stimă pentru acest călător glorios, a cărui lucrări făcuseră admirația Europei în tregi.

Să spunem oare și părerea cucoanelor? Asta e cam delicat. Totuși.

Cele mai tinere fete d-ra Bourneau și Marie Fontaine, nu îndrăzneau să spuie un cuvînt, dar nimic nu le împiedică de a gândi. În orice cap femesc e germenul unui roman de aventură; frumoasa Elena, își zicea în gând, că o ast fel de scrisoare de la pictor, n'ar mâniat-o de loc; căt despre fata geografului, își tănuia încet de tot, că dacă i s'ar întâmpla așa ceva, ar fi foarte mulțumită în adâncul inimei.

D-șoara Elisa Leroux, căreia vîrsta îi permitea mai puțină sficiune, îndrăzni să spuie această frază care rupse gheața stărnind un ris general.

— Domnul acesta e de sigur foarte îndrăzneț, dar mărturisesc că mi ar plăcea, ca viitorul meu, Răsunătoarea Tainică, să 'mî scrie o ast-fel de scrisoare.

— Eu, doamnelor, strigă Emil des Rivières, care nici nu îndrăzni a-și ascunde supărarea sa, declar aici că d. Petre Duther e un obraznic și îngâmfat. Dacă e aici aproape de noi n'are de căt să se arate, îmi rezerv dreptul de a-l pedepsi după cum merită.

D-șoara Clementa Allard se apropie de logodnicul său:

— Liniștește-te, dragă prietene, zise ea. Ce-ți pasă de cele ce spune un nebun pe care de abia îl cunosc și care n'a izbutit nici o dată de căt a 'mî face teamă? Nu suut logodnica d-tale, și asta nu ți este de ajuns?

— Mulțumesc! mulțumesc, dragă Clementa, din moment ce ești aliata mea, ce-mî pasă mie de ce spun ceilalți?

Așa se isprăvi incidentul acesta neexplicabil, care, cu toate acestea în viitor, trebui să aibă urmări destul de însemnate.

Unchiul Petruș, cărui nebuna patimă a d-lui Duther nu inspira, am spus deja, de căt puține griji, rămase o parte din noapte cufundat în gânduri.

— Ce taină, zise el, cine să fi adus scrisoarea? Dacă suntem ast fel păziți, cine poate răspunde de siguranța noastră pe viitor?

Va trebui să vorbesc vinătorului Canadian, gândi el după o clipă.

Încercările noului elev a pictorului Beaudoin fuseseră fericite și hotărîseră de a nu le mai întrerupe.

Cum le era greu să tot transporte cutia cu culori, scaunasele, șevalele, i le ascuseră în iarbă.

Când eleva și profesorul sosiră la

locul știut, căutară în zadar unelte pentru pictură. Toate dispăru-seră.

Asta le dădu de gîndit:

— Cine venise oare? Coloana era oare urmărită de dușmanii nevăzuți? Oare era nesimțitorul acela de Petre Duther, care a vrut să dea o dovadă materială de prezența lui în aceste locuri?

Cei doi pictori, foarte ploați se duseră să 'și povestească întâmplarea lui Guilom Navet, care tocmai pornise la vînat.

Canadianul foarte surprins și el, se duse împreună cu tineri, să studieze locurile ca să vadă care-i pricina acestui fapt uimitor.

D. Beaudoin îi arătă locul unde el și cu eleva sa se așezară în ajun, și tufișul des unde își ascunsese uneltele.

Vinătorul fără a spune un cuvînt, începu să examineze cu atenție pămîntul, erburile, ramurile, apoi ca un ogar, care caută ascunzătoarea cerbului, a veritiei sale a epurului începu a descrie cercuri din ce în ce mai mari, ca acelea, care se produc la suprafața apei, când se asvârle o piatră într'însa.

— Așteptați-mă aici, zise el, nimic nu-mî arată prezența unui om pe aici, trebuie să fiți siguri.

Lipsi vr'o jumătate de oră aproape, apoi se întoarse rîzînd cu hohote.

— Cunosc pe hoțul d-voastră, zise el în sfârșit; și locul unde a dus lucrurile furate.

Făcu semn celor doi tineri care îl urmau:

— Nu cunoașteți curajul? întrebă el.

— E întâia dată când aud acest cuvînt. E vorba de vre-un șef de trib.

— Nu, e vorba de un animal din familia plantigradelor, care e în același timp flagelul pădurilor noastre și dezolarea tuturor celor, care se ocupă cu căutarea pieilor.

— De altmîntrelea, adăogă vîntătorul, aveți să vedeți singuri ce e în stare să facă.

(Va urma)

O dramă în țara gorilelor

Era noaptea târziu...

De afară, focul din mijlocul colibeii părea un incendiu, atât era izbitor contrastul între acest focar luminos și întunerecul nopții. Pătratul luminos al ușei se proiecta de parte pe poteca de nisip mărginită de cocotieri, ale căror foi trosneau sub ploaie, o ploaie tropicală, brutală, deasă și plină de sgomot.

În colibă erau cinci inși, cinci Europeni, dintre cari și o femeie, toți veseli de a se ști la adăpost și strînși

în jurul focului care-l usca și le fereba alimentele.

Afară, fortuna urla din ce în ce mai tare, sguduind copacii și coliba. Câte odată, o intermitență a sgomotului, lăsa să se audă izbucniri vesele de ris ale celor cinci Europeni.

Aceștia erau toți francezi.

— Mărturisește, Julieto, zise un om cu barba căruntă, că acum o lună, când te am imbarcat în Bordeaux pentru Congo, nici nu visai să te distrezi atâta.

— Ah! tată, răspuse fata, știam eu, că cu d-ta și cu logodnicul meu o să-mi placă Africa.

Un tânăr, logodnicul, se înclină cu un suris de satisfacție și zise:

— Totuși, ar fi trebuit să rămâi la Franceville. Ți-o repet, nu e de loc prudent din partea ta că să ne însoțești la o vânatoare atât de periculoasă. Căci știi, riști cele mai mari pericole.

— Ah! Și care, mă rog? zise fata râzând.

— Intreabă pe tovarășii noștri, Martin și Sorel care trăesc în pădurile din Batekes de 5 ani.

— Da, da, știu, răspuse Julieto, ție e frică de gorile, de «hoții de femei». Ei bine, dacă vr'unul din acești hoți s-o lega de mine, sunteți d-tră care o să mă apărați.

Martin, unul din cei doi coloni bătini, care însoțiseră pe d-nu Desclavot, pe fie-sa și pe logodnicul său, împărțasea aceleași temeri ca și logodnicul.

El spuse că un goril enorm se învârtea prin împrejurimi în căutarea unei soții și că nu putea să-și găsească din cauza răutății lui.

— Nu ride, d-șoară. În toată lumea nu e un animal mai teribil ca gorilul. În fața lui, elefantul se dă înapoi și tigru tremură. Forța sa este așa de mare în cât zdrobește un taur în brațele sale. Agilitatea sa este fantastică, usează de mâini și de picioare cu o adresă nespusă. Sunt spăimântătoare picioarele, lui când le aruncă spre pradă și o o sfășie în două. Și cea ce-l face mai de temut, este viața sa nomadă, rătăcind veșnic, ast-fel că-l poți întâlni la orice pas. Cine știe? Poate că vre-unul din acești lugubrii hoți de femei este prin apropiere.

Cu toate că ultimele vorbe fură zise râzând, nici fata, nici tatăl său nici logodnicul nu mai glumiră.

Ploua mereu. Cina era pe sfârșite. Focul se stinge.

Bătrînul vânător pricepu că a mers prea departe, că prea speriasse pe tovarășii săi.

Când toți se ridicară îndreptându-se spre culcușuri, el adăogă:

— Dar și eu sunt o maimuță și colegul, care s'ar atinge de tovarăsa noastră, va trebui să fie prea îndemânatec.

Coliba nu avea de cât o cameră. Trei oameni se întinseră într'un colț. Julieto se culcă, pe o cuvertură, în colțul opus, pe când logodnicul se încăpățanase a rămânea de sentină.

Ploaia cădea în torente. Dintr'un colț într'altul, când sgomotul furtunei permitea, se mai schimba câte o vorbă. Apoi vocile încetară, focul arunca ultima lumină și, coliba deveni tăcută și neagră.

Logodnicul, în picioare la ușă, se căznea să pătrundă întunecul cu ochii, să audă vr'un strigăt vr'un pas. El se gândea la cele spuse de Martin și i se părea că vede mișcând în toate tufșurile.

— Încă o oră de sentină, își zise el uitându-se la ceas.

Se apropiie de colțuri ca să se asigure că toți dormeau liniștit sub paza sa.

De odată, s'auzi un sgomot ca o lovitură de tun. S'ar fi zis că o stâncă enormă căzu peste colibă. O spărtură se produse în colțul unde dormea Julieto, un țipăt pătrunzător răsună. Apoi nimic.

Totul durase trei secunde.

Reveniți din spaima lor, cei patru oameni alergară spre colțul unde era fata. Ea nu mai era. Lângă culcușul ei, peretele era deschis.

Imediat nenorocii vinători înțelesesă. Gorilul. Ei deteră năvală afară. Fără îndoială că Julieto nu putea fi departe. Dar în ce loc? Noaptea era neagră și sgomotul sinistru.

Desclavot își păstra singele rece. El strigă pe logodnic care umbla în toate părțile, nebun de durere.

— Martin, zise el bătrânului colon, ai promis a-mi scăpa fata. Condu-ne.

— Se crapă de ziua, zise acela care se lăudase a fi mai șiret ca «rolegii» lui. Nu ne putem orienta, de cât după urme. Să așteptăm câte va minute.

Așteptară o jumătate de oră ceea ce le păru o noapte întreagă. Pe urmă, lumina se făcuse destul de mare și se puseră în urmărire, prin noroiul dintre copaci. Mergeau în linie indiană: Martin în cap cu ochii fixați pe urmele gorilului. Martin nu zicea nici o vorbă, dar era în prada unei turburări atroce; mai întâi pentru că se legase să se pe fata, în urmă, pentru că răpitorul nu putea fi de cât teribilul Goril, judecând după urmele enormelor sale labe.

De o dată, Martin ridică brațul și se opri. Tovarășii lui se strânsesă la un loc.

— Iată o stâncă de granit. Animalul a înconjurat-o de două ori, fără îndoială este după ea.

Apoi, împărțind trupa în două, el porni prin o parte cu logodnicul, pe când cel-alt colon conducea pe tatăl.

După stâncă, se întâlniră în mo-

mentul când un spăimântător răget eși de după un colț: ei zăriră pe Julieto leșinată pe pământ și în picioare lângă ea, un goril colosal îi privea cu o furie nespusă.

Hidoasa bestie avea înălțimea unui gigant, un cap ca de taur, dinți ca de crocodil. Părul îi era sbârlit, ochii îi aruncau flăcări. Șezu jos și cu cele două brațe, lungi cât corpul său, se lovi puternic peste pept. Scoase un al doilea răget, care făcu să vibreze aerul și se aruncă asupra lui Martin. Acesta se așeză în fața celor-alti și luă gorilul la ochi.

Din nenorocire, bătrânul vânător nu putu trage. Gorilul, temându-se să nu i se ia praia înapoi, o ridică de jos și o ținu după el. Martin trăgând, ar fi putut lovi pe Julieto.

Monstrul se aruncă asupra armei, o smulse cu brutalitate, apoi, punând fata pe pământ, sfărâma țeava cu dinții, o îndoi cu degetele și o aruncă în Europeni.

Martin luă pușca logodnicului și reveni la goril care venea contra lui, fără a mai ține pe prizieră.

O detunătură... monstrul căzu mort. După câte-va minute, fata deschise ochii și surise salvatorilor ei. Tatăl său îi arătă pe Martin:

— Iată cui datorești viața.

— Îți cer ertare, d-șoară, că tocmai așa de târziu îți spun bună dimineata.

Mai târziu, tinerii căsătoriți aflară că că bătrânul colon, era prințul de M... destul de cunoscut în Paris și în Viena, și care se refugiase în Africa în urma unei mari nenorociri.

Lector.

NB. *Posta Redacției.* — D-lui C. A. Steph. Trimiteți mai scurte, și mai interesante, cât să intre într'un număr, alt-fel nu putem publica.

Memoriile lui Vacher

Universul Amuzant va începe a publica mâine Miercuri 28 curent *Memoriile lui Vacher*, omoritorul ciobanilor cea mai senzațională scriere apărută până acum. După cum se știe, Vacher a omorât în Franța 19 persoane, mici ciobani și tinere păstorițe.

Universul Amuzant se vinde cu 5 bani în toată țara și apare de 3 ori pe săptămână: Luni, Miercuri și Vineri. Abonamentul pentru 3 luni, lei 1.80 întoată țara.

Numărul 24 din «Ziarul Căletoriilor» va apare Vineri, 29 Ianuarie curent.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura prin tragere la sorți la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.80 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foi zilnice pe anul 1898, sau un roman de 2 volume, precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de un an.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foi zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de mai sus. — Un roman ilustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

„Universul” și procesul ZOLA

Cu ocaziunea procesului Zola, care va avea loc azi 27 Ianuarie, *Universul* politic, dorind să aibă o dare de seamă foarte amănunțită, a angajat încă un corespondent extra ordinar la Paris, care, împreună cu actualul corespondent *Brutus*, să ne trimită, nefăcând nici o economie, telegrame, cu privire la acest proces.

Deci, azi Marți, 27 Ianuarie, *Universul* politic cotidian, care se vinde 5 bani în toată țara, are coloane întregi de depesi particulare, numeroși noștri cititori, se vor convinge că administrația ziarului nostru, spre a'î mulțumi nu se dă în lături de la nici un sacrificiu.

Astăzi, toți cei cari vor dori să se convingă, vor putea vedea originalele acestor telegrame în poarta *Palatului* nostru.

Orice tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orice tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.95; patru cutii lei 10.95.

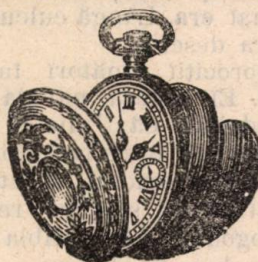
De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Tetz, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în străinătate. Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele cari doresc să fie sigure că cumpără adevăratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației *Universului* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației *Universului* de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei casse este administrația noastră.

Aceste hapuri se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și Ecoomu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complot. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din ce mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1^{1/2}, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

« 2.50 « 1/2, « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

O ZI TERIBILĂ. — (Vezi explicația)

O zi teribilă

În anul 1891, ne povestește d. G. Delbrel, aflându-se la Za în Maroc, și voind să meargă la Fez avu curiozitatea de a vedea Muluia. Plecă cu o escortă de 35 de cavaleri, cu Kassem, nepotul caidului și doi șerifi.

În ziua hotărâtă, ajunseră în fața râului. Torental apelor era furios, cursul râului adânc. Trebuiau să treacă prin el și să-și urmeze calea spre Fez. Un șerif, Muley-Hamed, își duse calul în rîu pentru a le arăta drumul. Delbrel intră cel din urmă în rîu, în urma caidului și a șerifului Hamza. De o dată se aud țipete. Omul din capul convoiului este tîrît de curent și dispare împreună cu calul său (vezi ilustrația), mai mulți alții sunt de asemenea luați.

Delbrel, pe calul său, care se lupta desperat cu furia curentului, căuta să-și păstreze sângele rece.

Încetul cu încetul, însă spaima îl coprinse, și neștiind ce mai face în cepu să tragă de frâu. Calul zăpăcit își perdu direcția și fu luat de rîu. Amândoi se sbateau desperați, căci Delbrel se simțea pierdut. Călăreții cari ajunseră pe cel-alt mal îi strigau să-i scoată frâu și chinga, dar din pricina sgomotului valurilor, el nu auzi nimic. Atunci făcură semne scoțând frâu cailor lor, până ce Delbrel înțelese, și făcu asemenea. Calul lăsat liber își căpătă orientația și cu multă trudă isbuti să ajungă la țerm.

După aceea făcură o haltă, pentru a-și curăți caii și armele, și plecară mai departe.

La prânz se opriră din nou, pentru o oră și profitară de această ocazie pentru a-și usca hainele, întinzându-le la soare.

Se luară toate precauțiunile, pentru că ținutul acela era foarte periculos din pricina triburilor cari rățeau. Așezară santinele pe toate părțile convoiului.

Porniră din nou fără incident. Delbrel nu putea să creadă ochilor. Cum? nu l vîzuseră încă nimeni? Lăsară Messun la stînga și luară direcțiunea Nord-vest, spre Șerfa-el-Fum unde trebuiau să facă o a doua haltă. Acest sat locuit de *marabouts* șerifi, este așezat la poalele Bernhusului, și ocupă un munișor cu coastele repezi. În momentul când ajunseră să vadă satul Șerfa-el-Fum, de o dată apărură pe o colină un călăreț care însă peri imediat. Cine putea fi acest călăreț care avea atîta grabă de a fugi?

«Indată nepotul caidului, eu și cinci călăreți, încărcând carabinele ne aruncărăm pe urmele lui, dar nu găsirăm nimic... Eu nu mai avui nici o îndoială că acesta era o santinelă a inamicului, și spusei și caidului

părerile mele. «Te înșeli, îmi răspunse el, acesta trebuie să fie vr'un lucrător, pe care numărul nostru cel mare l'a speriat și trebuie să se fi ascuns într-o vâlcea.» Eu ridicai capul, căci această explicație nu mă prea asigură, ba din contră, eram convins că în curând vom fi atacați. Dar n'avuți ce face și trebuiri să urmez pe cel-alt. Îmi cercetai carabina și mă asigurați că revolverul îmi funcționează bine.

«După o jumătate de oră, ajunserăm la o vale în fundul căreia curge Ued-Mellah, un rîu sărat, și a căruia apă, cu foarte multă trudă se poate da animalelor însetate. Oamenii noștri scoaseră frânele cailor, ca să poată bea mai ușor, și aproape toți se trîntiră pe iarba după mal. Eu, împreună cu nepotul caidului și cu cinci săi șase tovarăși, rămăserăm călări, temându-ne mereu. Vorbeam de una de alta, când auzirăm de odată, la câte-va sute de metri înaintea noastră, strigăte: Ah! uili!.. Ah! uili!.. Era strigătul de bătaie al arabilor Uled-Urima, teribili berberi ai munților din Rifful meridional. Eu, nepotul caidului și tovarășii săi, de abia avurăm timp să ne punem în ofensivă, când o avalanșă de călăreți făcu irupțiune în vale. În mai puțină vreme cât trebuie să povestesc, furăm înconjurați de toate părțile; deja armele și gloanțele șuerău. Ca să dăm timp tovarășilor noștri isoლაți de a se pune în defensivă, răspunserăm la salva lor și omorărăm un om și doi cai; nouă, gloanțele lor ne omorîră trei catări și doi din oamenii noștri fură puși în imposibilitate de luptă.

În a est timp convoiul se grupă în ordine perfectă cu precisiune admirabilă și cu o înțeleală de necrezut. Caidul, înconjurat de oamenii săi ajunse în primul rînd și o parte din oamenii noștri se aruncară asupra inamicului care păru pentru un moment desconcentrat. Convoiul urcă pantele vâlei; fie-care om era la postul său, în picioare lângă catăr, cu pușca Remington în mână, gata de a da foc.

Noi erăm hotărîți să ne vindem scump peile. Uled-Urima, reveniți din surpriza în care-i adusesem, se așezară într'un rînd și se pregăteau a ne șarja. Lupta corp la corp va fi teribilă, căci noi erăm mai puțin la număr și mai avem și doi oameni morți și mai mulți răniți. Eu începusem a regreta această călătorie căci mă vedeam vîrit între două triburi, Uled-Urima și tovarășii mei Angadis, cari erau vecinici în certuri. Cu toată influența sa șeriful Hamza nu putu face nimic și prima lovitură avu loc. Să vă spun cea ce se petrecu? Nici eu nu știu. Strigăte de draci eșii din infern, bubuituri, lovituri de arme și toate acestea în

mijlocul unui nor de praf și de fum Vălmășala dură vre o zece minute și din nou Uled-Urima se depărtă pentru a se reforma. Noi nu mai eram de cît cinci-sprezece; cinci erau morți sau răniți și restul trupelor apăra convoiul care se retrăgea către Șerfa-el-Fum.

Abia trecură câte-va minute și zărirăm din spre Nord-Vest o trupă nouă care sosea în goana cailor și care trecu pe lângă convoiul nostru după ce trecu printre Uled-Urima, pe care-i risipi. Aceștia erau călăreți amici din Șerfa-el-Fum cari auzind împuscăturile, ne veneau în ajutor. Eram scăpați!... Tribul Uled-Urima, după câte-va împuscături schimbate cu noi veniți, plecară în galop.

«În această zi tristă, de la 25 Noiembrie 1892, caidul Hamed-Bu-Zeggani perdu șase oameni, opt catări și șase cai.

«La șase ore seara sosirăm la Șerfa-el-Fum, împreună cu morții și răniții noștri.

«La 28 Noiembrie intrarăm în Fez prin poarta Bu-Djelud; d'asupra erau spânzurate mai multe capete de rebeli din tribul Beni M'ter; zidurile aveau urme de sânge. Ah! Muley-el-Hasan nu glumea!»

D-nu Delbrel sfîrșește istorisirea acestei teribile zile, făcînd mai multe reflecții foarte frumoase, și niște observații juste, asupra acestor triburi.

Pom

EPISOADE DIN CĂLETORIA MEA

LA

POLUL NORD

VI

Viața e, fără îndoială, uniformă. Une-ori mi se pare ca o noapte lungă și întunecoasă...

Astă-seară a venit Pettersen, care face săptămîna asta pe bucătarul, ca să ceară, ca de obicei, lista bucatelor pentru a doua zi. După ce am făcut-o, el mai rămase un moment și mi povesti că noaptea trecută a avut un vis ciudat. Avea să însoțească o nouă expediție ca bucătar, dar «doctorul Nansen nu voi să mă ia».

— Și de ce nu?

— Păi, se făcea că dr. Nansen, voia să meargă cu patru oameni peste ghețuri spre pol; eu m'am rugat să mă ia și pe mine; el însă zicea că la expedițiunea asta nu era nevoie de bucătar; mie mi s'a părut lucrul acesta foarte ciudat pentru că de sigur trebuiau să aibă nevoie de mâncare pentru drum... Am visat așa că ați hotărît ca să vă întâlniți cu vaporul în altă parte, pe două drumuri deosebite. Ciudat lucru, câte mai visează omul!

— Nu e poate tocmai așa de ciudat visul d-tale, Pettersen; se prea poate ca să întreprindem o astfel de expediție și să nu ne întoarcem cu totii pe *Fram* acasă.

— Ei, dacă o fi să se întâmple așa ceva, eu mă rog să mă luați și pe mine. Nu e vorba, nu sunt tocmai bun alergător cu patinele de zăpadă, dar totuși aş suporta și eu toate greutățile.

— Foarte frumos; dar la o astfel de călătorie e vorba de o mulțime de alte greutăți obositoare; nu e o călătorie de plăcere, să mă crezi.

— O! la asta nu se așteaptă nimeni; vorba e să pot merge și eu.

— Dar poate că va fi vorba de ceva mai mult de cât de oboseală, Pettersen. E mai mult ca probabil că ți-ai pune chiar viața în joc.

— Ei și! Odată tot o să murim cu toții!

— Da, dar de ce să ne scurtăm viața cu voia?

— Ei, asta n-o știe nimeni. Poate cine va să-și piarză viața și stând acasă, de și poate nu așa de ușor ca aci. Dar dacă s'ar gândi cine-va mereu la aceasta n'ar mai face nici un pas.

— Așa e. Dar în tot cazul o expediție ca asta n'ar avea de ce să se facă; un mers înainte spre nord peste ghețuri, n'ar fi o jucărie...

— Nu, știu că n'ar fi, dar cu d-ta nu mi-ar fi frică. Dacă ar fi fost să mergem noi de capul nostru, n'am fi isprăvit nimic. Cu totul altceva e, vezi d-ta, când e un conducător, despre care știm că a socotit toate de mai înainte.

E de mirare ce încredere oarbă pot să aibă astfel de oameni în conducătorii lor. Cred că ar fi în stare, fără să stea un moment la îndoială, să plece într-o expediție spre Pol chiar și acum, când noaptea întuneacă bate la ușă, dacă i-ai îndemna eu. E bine așa, câtă vreme ține încrederea; dar D-zeu să aibă pe conducător în paza lui când s'ar întâmpla ca această încredere să dispară...

Sâmbătă, 15 Septembrie. — Astăseară am văzut pentru întâia oară iar luna, minunata lună plină; s'au văzut de asemenea câte-va stele pe cer, de și e încă luminos de tot.

Astăzi am pus să se afișeze un avis cu următorul cuprins:

De oare ce un foc ce ar izbucni pe bord ar avea urmările cele mai îngrozitoare, trebuie să se observe cea mai mare prudență ca o astfel de eventualitate să se evite. De aceea fac atenți pe toți ca să păzească cu cea mai mare rigoare următoarele dispozițiuni:

1. Nimeni n'are voie să poarte la sine chibrituri.

2. Chibriturile se vor pastra numai în locurile următoare:

În bucătărie, unde bucătarul de-

jurnă va fi răspunzător pentru ele.

În cabine, unde răspunzător va fi locuitorul cabinei respective.

În cabina de lucru, când se lucrează.

În salon, de unde însă nu se va putea lua sub nici un pretext vr'o cutie să fie și numai câte va chibrituri.

3. Chibriturile nu se vor putea aprinde de cât numai în locurile susnumite.

4. Singura excepție de la dispozițiile de mai sus se tolerează când va fi vorba a se aprinde cuptorul de fierărie.

5. Toate încăperile vaporului vor fi inspectate în fiecare seară la 8 ore de către un anume inspector, care va raporta subsemnatului. După această inspecție nimeni nu va mai putea aprinde să lua vr'o luminare fără anume permisiune, în încăperile vaporului.

6. Fumatul nu e permis de cât în cabinele de locuit și pe punte. Sub nici un pretext nu vor fi tolerate pipe sau țigări aprinse, în altă parte. *Fram, 15 Sept. 1894.*

Fridtjof Nansen

Unele din aceste dispozițiuni poate că nu vor părea conforme cu principiul egalității, de care m'am condus pe cât am putut cu cea mai mare grijă; dar cred că e cel mai bun mijloc pentru siguranța noastră a tuturor, care trebuie să primeze totul.

Vineri 21 Septembrie. — Câte-va zile am avut un vânt violent de la nord-vest și nord cu o iuteală, uneori, de 12—13 metri pe secundă. În vremea asta trebuia să fi mers o bucată bună spre sud.

— Dreapta radicală a luat puterea, zice Amundsen; dar ieri vântul s'a potolit și acum mergem spre nord; se vede treaba că acum «stânga» are să stea mai multă vreme la cârmă pentru ca să îndrepteze cele stricate de «dreapta».

Săptămâna aceasta am ridicat mai multe căsuli pentru câini, înaintea și d'alungul vaporului; în fiecare căsuli, care formează un adăpost frumos și cald pentru iarnă, încap câte patru câini.

Într-aceea cei opt câini ai noștri cresc pe bord; au o lume întreagă de explorat: toată puntea dinainte. Acolo se aude mereu lătratul și urletul lor subțire, cum aleargă și se încurcă printre săni și alte obiecte și instrumente de tot felul. Se joacă și se hărțuiesc uneori, apoi se adună iar în jurul mamei lor, care stă întinsă cu o maiestate de leoaică, și se gudură pe lângă dânsa, se întind să doarmă, cască, sug și-și mușcă reciproc cozile. E un spectacol care m'aduie aminte de iocana păcii de acasă, aci în *a Polului*, — și

aș putea sta ceasuri întregi privind așa.

Viața își urmează cursul ei regulat, monoton, liniștit ca ghiata însăși; și totuși e de mirare ce repede zboară vremea. A sosit echinocțiul de toamnă, nopțile încep să se întunece, și pe la amiază soarele stă numai la 90 d'asupra orizontului.

În petrec zilele muncind în cabină și adese-ori am sentimentul că mă găsesc acasă în odaia mea de lucru, împresurat de toate înlesnirile civilizației. Dacă n'ar fi despărțirea, s'ar putea simți cineva aci tot așa de bine ca și acolo. Uneori uit unde mă găsesc.

Nu arare-ori seara, când sunt cu totul cufundat în lucrul ce mă preocupă, sar în sus tresărind la lătratul câinilor și mă întreb: oare cine vine? Apoi îmi aduc aminte că nu sunt acasă, ci că stăm în preziua unei a doua nopți polare...

Temperatura a scăzut azi până la -7°C ; iarna se apropie cu pași repezi.

Deocamdată nu prea înaintăm repede, cu toate acestea suntem bine dispuși. Când cu ultimul echinocțiu, a fost același lucru, dar câte desamăgiri am suferit de atunci!

Ce grozav a fost, când, în toamna din urmă, toate socotelile păreau că ne înșală și mergeam meret spre sud!

Dar aceasta nu se va mai repeta. Poate să se producă reacțiuni mari, poate că înaintarea se face uneori prea încet, dar în ce privește viitorul nu este nici o îndoială: el se arată purpuriu la vest, dincolo de noaptea polară.

Duminică 23 Septembrie. — Ieri s'a împlinit un an de când ne-am înțepit cu vaporul pentru întâia oară în colina cea mare de ghiată.

Hansen a întocmit o carte a mer-sului nostru în decursul acestui an; e foarte frumos lucrată și ne satisface și în altă privință. Deși depărtarea până la care am ajuns nu e mare, direcțiunea e aproape așa cum m'am așteptat eu. Dar despre aceasta mâine mai mult; e deja prea târziu ca să mai pot scrie despre aceasta.

Nopțile se întuneacă din ce în ce; iarna se apasă asupra noastră.

Marți 25 Septembrie. — Am examinat cu deamănuntul socotelile mer-sului nostru în cursul anului trecut.

Socotind din locul unde am fost închiși în ghețuri la 22 Sept. 1893 și până la poziția noastră în ziua de 22 Sept. acest an, găsim că am parcurs o distanță de 189 mile maritime sau 350 de kilometre, ceea ce fac $3^{\circ} 9'$, de latitudine. Socotind însă de la același punct de plecare și până la punctul cel mai spre nord la care am ajuns vara (la 16 Iulie), drumul făcut e de 226 mile (419 kilometri) sau $3^{\circ} 46'$. Dacă socotim de la punc-

tul cel mai spre sud la care ne-am aflat la 7 Noembrie anul trecut și până la cel mai spre nord de astă-vară, avem 305 mile (566 kilometri) sau $5^{\circ} 5'$.

Mersul nostru mijlociu a fost cam spre nord-vest. El e deci cu mult mai spre nord de cât al vaporului «Jeanette», și tocmai aceasta e ceea ce așteptam și noi. Drumul nostru taie drumul «Jeanettei» într-un unghi de 59° .

Linia prelungită a cursului din anul acesta a tăiat țara Spitzberg la nord-est și ne-ar duce la nord până la $84^{\circ} 7'$ și 750 latitudine de est, cam la nord-nord-est de la țara Franz Iosef. Depărtarea pe cursul acesta la Spitzberg este de 827 mile (1534 kilometri).

Dacă ne-am continua drumul numai cu o iuțeală de 189 mile (350 kilometri) pe an, am avea nevoie de un timp de 4 ani, 4 luni și jum. ca să străbatem această distanță. Presupunând că am merge cu o iuțeală de 305 mile (566 kilometri) pe an, am străbate-o în două ani și opt luni.

Că vom înainta cel puțin cu această iuțeală e foarte probabil, căci nu e cu puțină ca să mai fim împinși îndărăt în așa chip cum s'a întâmplat în Octombrie anul trecut când aveam apa deschisă în sud și ghețurile în nord înaintea noastră.

Vara trecută pare a fi dovedit cu toată siguranța că ghița se întoarce cu mare greutate îndărăt, pe când e numi de cât gata să înainteze spre nord-vest, îndată ce suflă cel mai mic vânt de la est, fără a mai vorbi de cel de la sud.

De aceea cred, după cum am admis în tot-d'auna, că mersul ne va fi cu atât mai repede cu cât vom fi mai spre nord-vest și cred că peste două ani «Fram» va fi în Norvegia, expediția va dura ast-fel trei ani, după cum am și socotit de la început.

De oare-ce direcția în care mergem e cu 59° întregi mai spre nord de cât aceea a «Jeanettei» și țara Franz-Iosef trebuie să împingă ghețurile spre nord, e probabil că mersul nostru cu atât mai mult se va îndrepta spre nord cu cât vom trece de țara Franz-Iosef, și că ast-fel vom ajunge la o latitudine mai înaltă de cât pare a o indica până acum mersul nostru. Sper să ajungem la cel puțin 85° .

Toate până acum s'au împlinit; direcția mersului nostru e exact paralelă cu drumul pe care, după concluziile mele, l'a făcut banchiza cu rămășițele «Jeanettei». Acest drum a atins 87 și jum. de latitudine de nord. N'am dreptul a mă aștepta la un curs mai spre nord de cât cel paralel cu acesta, și pot să mă socotesc fericit dacă voi ajunge măcar așa departe.

Scopul nostru e, după cum am căutat să explic în atâtea rânduri, nu atâtă ca să ajungem la capătul osiei pământului, cât să străbatem necunoscuta mare polară și s'o explorăm. Și totuși m'aș bucura foarte mult să ajung și la Pol, și sper că mi va fi cu puțină, dacă vom atinge până în Marte 84° sau 85° ; — și de ce n'am isbuti oare?

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

La 15 Februarie viitor se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concursul prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XIX

Pictorul și cu încântătoarea sa elevă urmară pe canadian care mergea înainte, le făcea cu mare greutate o călătorie printr-o pădurice deasă.

Acolo Guilom Novet se opri și arătă însoțitorilor săi, un copac mare care se înălța din mijlocul mărăcinilor. Degetul vânătorului le arătă atunci un obiect la începutul ramurilor, pe care nu putură a-l recunoaște din pricina distanței.

Era cutia cu culori pe care îndrăcitul de animal o dusese până la înălțimea aceea.

— Noroc, zise d. Beaudoin, că mai am cutii cu culori, căci nu mă însărcinez să o iau de unde a pofit d. Carcaju să mi-o ducă.

Guilom Novet nu așteptă sfârșitul frazei, și deja, cu o agerime, care ar fi făcut cinste și unei maimuțe, se înălța de a lungul acestui trunchi enorm și neted, și în câte-va clipe aduse cutia pictorului.

— Nu e numai atât, veniți încoace, adăogă el.

La câte-va sute de metri, vânătorul arăta însoțitorilor săi un scăunel îmbăscit între două trunchiuri

de copac foarte apropiate, mai departe un șevalet ascuns cu îngrijire într-o depresiune a pământului, și ascuns sub o adunătură de foi uscate.

Ast-fel, grație acestor înțelepte ceteri a canadianului, pictorul putu să intre în posesiunea uneltelor sale semănate în toate direcțiunile.

— Aș fi bucuros, zise el, să fac să simtă pe acest păcălic, puterea puștei mele.

— Oh! nu mă îndoesc, exclamă vânătorul, rizând, dar crede-mă el nu-i de loc dispus de a sta să primească așa ceva. După ce a făcut ce a vrut, a plecat și cred că fuge și acum. N'o să te mai întâlnești cu el de cât din întâmplare și departe de tot, dar cu semenii de ai lui ne vom întâlni mai des, pe măsură ce vom înainta în regiunea friguroasă.

Animalul acesta nu-i așa de amorțit ca ursul și viezurile din specia lui. Dimpotrivă, ați putut vedea ce activitate febrilă pune, mai cu seamă când e vorba să facă vr'o păcăleală.

Ascunde în zăpadă și în erburile toate lucrurile până și ferestrele lungi, care se întrebuintează în țară la noi.

Dar dacă mai adesea izbutește, apoi i se infundă și lui uneori.

Așa, odată intră, unul din acest carcaj, în coliba unui compatriot, pe când el nu era acasă. Toate lucrurile le cără afară și le ascunse prin iarbă, găsi și un sac cu praf de pușcă, pe care îl ascunse în cenușă, dar întâmplându-se două cărbuni a prinși arseră sacul și focul pătrunse la praf. Atunci se produse o explozie; cel dintâi care fu atins fu bietul carcaju, a căror creieră fură im-prăștiată.

XX

Plecarea. — Un taur monstru.

Unchiul Milion dădu în sfârșit semnalul plecării, și convoiul se infundă în ierburile înalte ale nemăsuratei câmpii.

Rîul pe care îl trecuse, St. Moris, afluent a lui St. Laurent, isvorește de la nord-vest dintr-o serie de lacuri, a cărui nume are puțină însemnătate. Urmând malul drept al acestui curs de apă, expedițiunea nu întârzie de a trece granițele provinciei Québec.

După două zile de mers, sefii Indienilor semnală o trupă de buhai, care erau pe marginea lacului Abitibi, din care isvorește un rîu cu același nume, care se duce de se varsă la sudul băii James.

Toată lumea se pregăti de vânătoare și tinerii Europei nu se lăsă mai pe jos. Ernest Champion tinărul însurat, marchizul de la Becassière, pictorul Joseph Beaudoin și

fostul șef de despărțire a magazinelor de la Luvru, Baptiste Jolibois, era în fruntea coloanei, sușii pe niște cai mărești, pe care îi imprumutase Indienii.

Domnul Emil de Rivières, logodnicul doarei Clementa, se arăta unul din cei mai aprigi organizatori ai expediției, dar sub înfrurirea unei neexplicabile presimțiri chiar în momentul plecării, se scoborise de pe cal și declarase că nu mai vrea să ia parte la vânătoare.

Poate încerca vre-o presimțire pe care cei mai puțin încrezători sunt nevoiți s'o admită. Rămase dar hotărât să fie de urît frumoasei lui logodnice și celor-lalte cucoane.

Marchizul nu mai putea de bucurie la gândul vânătoarei care se pregătea.

Indienii îi dăduseră un cal înalt, care avea renumele de a fi foarte bun pentru vânătoare.

Pictorul Beaudoin, cavalier mai modest, alesese un cal robust, pe care avu grija de a-și lua uneltele de pictură, sevalete, paletă, pânze, cu care avea de gând să scoată schița unui tablou.

Cât despre Baptiste Jolibois, de când numai ducea grija locului de la magazin, părea a prinde un gust extrem la tot ce se atinge de sport și de viața de aventură. Era o minune să-l vezi, ținându-se sdravăn pe un cal superb, care nu aștepta de cât să se repeadă prin câmpiile, care îl văzuse născând.

Trupa de vânători se compunea de mai mult de o sută de persoane. Fiecare la plecare, era înarmat, prin îngrijirile unchiului Petruș, cu o pușcă excelentă cu două focuri purtând un glonț de calibru cu preciziunea unei puști cu tir.

După ce vânătorii ajunseră la jumătate milă aproape, vânătorul Guilom Novet, care comanda expediția, ordonă un popas, să chibzuiască cel mai bun mod de atac; Ochii de Linx și Cioc de Vultur, care lăsase lui Pasere de Noapte și Ursului-Păros, paza carelor și a tabărei se uniră cu prietenul lor Purtătorul-de-Trăsnet, ca să se pronunțe asupra acestor grave chestiuni, de la care ar fi depins izbânda vânătoarei.

Acestea toate regulate, fiecare așteptă semnalul pentru a tăbări asupra animalelor pașnice îndată ce vor vedea că se alarmează.

Mai făcând câțiva pași înainte; un nor de praf se ridică, vânătorii o luară la fugă, și în câte-va clipe, se găsea ca înghițiți în mijlocul unei mări de animale pe fugă.

Ernest Champion și Guilom Novet, care nu se despărteau de loc, urmă pe șefii cei mari a triburilor indiene; reprezentau pe oamănii cei mai experienți din trupă prin urmare nu întârziară de a fi cei mai

fericiți din învâlmășeală.

Iosef Beaudoin, care sta la distanță, și care fără a se scobori de pe cal, începuse o schiță pitorească, de ceea ce se petrecea sub ochii lui.

Intr'adevăr vânătorul alb și cei doi fusoțitori sălbatici, mânați de sfatu unei lungi experiențe vroiau să aibă carne și își făceau. Alegerea dar din trupa zăpăcită a bivoliilor, femeiele cele mai grase și a căror păr era mai lucitor.

Marchizul Cesar de la Becassière și prietenul său de puțină vreme, Baptiste Jolibois, nu luară întreprinderea asta numa din punctul de vedere al folosului.

Fostul șef de prăvălie dădu semnalul dând două tocuri în capul unui taur monstru a cărui coarne și spate se ridicau deasupra celor-lalte animale ale turmei. Cea d'întăi lovitură nu l atinse, dar cea de a doua îl ingenuchiă, dar turma care fugea înspăimântată, trase pe tânărul vânător și pe cal la o mare distanță.

Jolibois era prea fericit de a face să cadă sub loviturile sale uriașul din trupă, ca să-și părasească victima. După ce isbuti a scăpa din lațurile acestei curse, își încărcă cu îngrijire arma, și se întoarse în fața prăvălicului său.

Aceasta se sculase iar, se legăna cu un fel de mișcări ritmice pe cele trei picioare, care i mai rămăsese. Tot trupul lui mare tremura ca o frunză mișcată de vânt. Coama lui sbîrlită, ochii lui injectați de singe aruncau fulgere de aiurări și turbări.

Făcea sforțări eroice ca să se repeadă asupra omoritorului, dar puterile îl trădau și cădea la fie care pas.

Pictorul Beaudoin, care urmărise la distanță această luptă, își mână calul și veni să vadă pe murind, al cărui învingător părea că-l contemplantă agonie.

Avea un subiect minunat de desen.

Frumosul marchiz de altă parte nu sta de geaba; doborîse și el doi tauri mari și o vacă bătrînă, care ar fi fost mai omenosă să moară de moarte bună.

Pe când cei doi prieteni se recomandați ast-fel, cei-l'alți vânători își urmă opera lor de distrugere cu agerimea și inteligența care constituie caracterul popoarelor din Americ de Nord. Pe un spațiu de mai mult de doi kilometri pătrați, zăcea victimele cu sutele. Numai vânătorul Guilom Novet alesese și lovise în inimă zece vaci grase, pe care le atinsese în cursă pe un teren unde, de zece ori își încărcase arma fără de a-și opri calul, nici a pune piciorul pe pământ.

— Prieteni, zise vânătorul, avem proviziuni de ale mâncării pentru mai

mult de o lună, dar cum nu suntem siguri să regăsim așa de grabă prilejul de a mai face o vânătoare așa de frumoasă vă recomand de a vă ocupa fără de întârziere de conservarea cărnei acestia.

Indienii înțeleg de grabă; nu așteptară să li se repete înștiințarea vânătorului, toți se împrăștiară pe câmp, armați de tot felul de cuțite, obișnuite prin Statele Unite.

În mai puțin de o oră, animalele moarte fură jupuite de piele și făcute bucăți. O parte din această pradă fu luată pe cai de vânători, care luară drumul spre lagăr.

O parte însă rămăseseră locului, să stea acolo toată noaptea și să afume cărnurile.

Pentru acest scop se făcu o mulțime de stogulețe de fân ici colea. Focul făcu îndată un mare număr de coloane de fum des prin care așezară bucățile de boi la o distanță bună de la flacără, dar ast-fel ca să fie uscate în cel mai scurt timp.

Aceste silinzi fură încununate de o isbândă repede și hotărîtoare.

Chiar de a doua zi fu trimis în câmp un furgon, ca să strîngă cărnurile afumate.

Le puseră în rînduri, între fiecare o pătură de sare marină, apoi se reîntoarseră la lagăr cu încărcarea acea de proviziuni, pe care era sigur că o să se păstreze multă vreme mai cu seamă că nu era o țară cu temperatura ridicată.

Dar să ne întoarcem la lagăr. În timpul vânătoarei taurilor, se petrecuse acolo lucruri mișcătoare.

D-ra Clementa Allard fusese răpită din noți, cu toată prezența logodnicului lângă dînsa. Tânărul era într-o desperare nedescrisă.

După o oră de la plecarea vânătorilor, cei-l'alți indieni știind că furgioanele sunt destul de bine păzite, plecară la pescuit.

Mai multe doamne, știind din ajun de vânătoarea plănuită, stătură în pat până la ora dejunului. Între acestea erau: tînăra măritată d-na Ernest, d-ra Elisa Leroux, căreia dragostea proaspătă nu-i luase somnul și d-na Raymond care din zi în zi se făcea mai cicălitoare și mai ursuză.

Unchiul Ion Petruș, urmând vechiul lui obicei, se sculase de cu ziuă, dar întâlnise pe d. Fontaine și d. Leroux care însoțiți de solemnul Atanasie Barbier, îi propuse să tacă o excursiune.

Pleaseră dar la întâmplare. Nu mai rămăsese la lagăr de cât amezul Rivières, care se duse de bătu la ușa apartamentului cucoanelor, și rugase pe frumoasa slujnică Paulina Daubry, să pue în cunoștință pe d-ra Alard, că el nu se dusesese la vînat.

D-ra foarte voioasă, se dusesese să spue vestea asta bună prietenelor sale Helena Bourgeois și Marie Fontaine. Câte-și trele se imbarcără iute și eșiră să roage pe galantul cavalier să meargă cu ele la preumblare.

Tinărul nostru și cu însoțitoarele sale porniră spre o linie de verdeață, mărginind trecătoarea unui pârâiaș.

XXI

Răpirea d-rei Allard

D. de Rivières nu era un fricos; cu toate acestea său pentru liniștea însoțitoarelor sale, său pentru scopul foarte firesc de a se arăta logodnicei sale într'un costum măreț, luase un revolver la brâu, unde mai spânzurase și un cuțit de vânatoare, și mai purta pe după umăr și o pușcă cu două focuri.

D-ra Allard cam îl luă în râs pentru ținuta lui războinică.

— Nu ride de mine, prietenă, reluă tinărul. Nu cunoaștem locurile pe unde ne ducem, și e mijlocul cel mai sigur de a nu ne teme de nici un pericol și de a ne pune în măsură să ne luptăm cu orice am întâlni.

— Avem oare ceva de temut? în treabă d-șoara Fontaine.

— Nu cred, răspunse tinărul, dar în tot cazul imi iau toate măsurile, am putea întâlni vre-o fiară sălbatică, lup de câmpie, urs brun, negru sau cenușiu, linx sau panteră.

— Știi că-mi dai fiori cu presimțirile d-tale, zise frumoasa Elena. Imi vine poftă să mă întorc în lagăr.

D. de Rivières risă din toată inima.

— Fiți liniștite, zise el. Dacă m'aș fi temut, într'adevăr, aș fi luat cu noi său pe Pasărea Noptilor sau Ursul Păros, dar chiar de la ei, știu că suntem prea departe de pădure, să putem întâlni fiare pe aici. Dacă m'aș lăsa în nădejdea acestei prăzi, ar trebui să mă întorc plouat. Dar sper să fac întâlniri mai puțin tragice, care să vă arate că pot și eu, ca și ceilalți să fac vânătoria bivoliilor.

— Afară de asta, urmă d. Emil, aș putea să omor un corileu de Lande sau un caribui arctic.

— Am văzut o probă din această specie, zise d-șoara Allard.

— Oh! animalul de care vorbesc nu e același! reluă d. des Rivières. Caribuiul din care ați mâncat trăește prin păduri și nu mai iese de acolo. Cel pe care aș vrea să-l întâlnesc e mai mic de statură. Căți-va cred că e o varietate a Renilor din Laponia. Tovarășii noștri indieni m-au asigurat că vine de dincolo de mări, pe care trece iarna pe ghiată.

Convorbirea plăcută face să fie ui-

tată lungimea drumului, și tot așa mergând ajunseră la un loc plin de sălcii unde poposiră. D. des Rivières se duse de umplu cu apă proaspătă, o cană pe care o luase cu el.

Se așezară pe iarba moale, și se deau foarte mulțumiți vorbind de una și de alta când auziră un zgomot printre ramuri.

— Cine-i acolo? întrebă el cu un glas hotărât.

Totul tăcu împrejur, și nu se mai auzi de cât șopotitul pârâiașului amestecat cu zgomotul vântului.

Tinărul se sculă iute și se repezi de partea de unde venise zgomotul.

Zadarnic se uită prin tufșurile dese aplecate asupra pârâiașului limpede. Incredințat că totul era singuratic și că nu era vorba de cât de o ramură uscată ruptă de vânt și căzută pe pământ, se dispunea a se întoarce la soatele sale, când un lung strigăt de durere plecat din locul unde le lăsase făcură să grăbească pasul.

Se repezi înainte cu iuteala unei săgeți.

Un spectacol grozav se desfășură înaintea ochilor.

Trei oameni îmbrăcați Europe-nește, dar cu fața acoperită cu o mască, se repezise asupra fetelor, căreia se silea să-i înăbușe strigătele punându-i la gură niște legături groase.

Unul dintr'înșii apucase în brațele sale voinice pe d-ra Allard, și o ducea alergând spre un grup de trei cai, lăsați la o mică distanță.

Tinărul des Rivières ochi pe răpitor, dar arma îi căzu din mână înainte de a face foc.

Emil înțelese noputința de a atinge pe pungaș, fără de a lovi pe logodnica sa, care-i slujea de pavăză.

Luă iar un avânt dezesperat, și ajunse în fața dușmanului său înainte ca acesta, să se suie pe șa.

— Iată, hoț de femeie, zise el, descărcând revolverul de aproape în capul omului mascat.

Hoțul era un fel de uriaș cu forme erculane. Emil îl văzu sculându-se de odată printr-o silință supremă pentru a lua fuga; dar glonțul nimerise bine, o pată roșie și rotundă se desină pe fruntea banditului, care, zdrobit de durere, deschise brațele și lăsă să-i scape tinăra leșinată, a căruia trup lunecă pe iarba.

Uriașul făcu trei pași îndărăt și căzu mort pe loc.

Emil des Rivières înțelese că tovarășele logodnicei sale reclamați, înainte de toate, intervenirea lui. Sări iute la locul, unde le văzuse luptându-se cu răpitorii lor.

Rămase uitmi găsindu-le singure, nemăscate, întinse pe iarba.

Înțelese să acest triplu-atentat era o cursă, a căruia singur scop era răpirea logodnicei sale. Nebun, perdut,

se întoarse îndărăt și alergă la locul unde căzuse dușmanul său.

Oricât ar fi fost de repede cursa lui, ajunse prea târziu. Fata și cadavrul se făcuseră nevăzuți.

Un sgomot de tropăit de cai îl făcu să se întoarcă.

Cei doi bandiți dispăruseră în câmpie, ducând unul trupul neînsuflețit al fetelor, cellalt cadavrul uriașului.

Se gândi a urmări răpitorii slujindu-se de al treilea cal lăsat de ei. Se apropiă de animal, pe care îl găsi întins pe iarba, scaldat în sânge.

Fugiți, nainte de a se depărta avusesse grijă să-i taie încheieturile cu o sabie.

Orbit de durere și de desperare, d. des Rivières se lăsă a cădea lângă animalul expirând.

În ierburile roșite de sânge, o hărtiuță pătrată se deosecea de pe verdeață.

O luă.

Era o carte de vizită. Își aruncă mașinalicește ochii:

Petre Dethier explorator.

— Oh! rival mișel! strigă nefericitul tinăr, te voi pedepsi pentru infamia ta.

Apoi se reîntoarse în locul unde lăsase pe celelalte leșinate.

Când sosi, Elena Bourgeois începea să-și vie în simțiri, și fu peste puțin în stare să-l ajute a da îngrijiri celei lalte.

Asta mai stătu câte-va clipe fără a-și veni în fire.

Era nemișcată și palidă ca o moartă, mâinele ei, reci ca ale unui cadavru, cădeau greoaie ori de câte ori le lăsa din mâinele lor.

În sfârșit făcu o mișcare ușoară, inima îi începu a bate; întredeschise ochii, și când zări pe prietenii săi plecați asupra ei, se simți trăind de al binelea, și le mulțumi printr'un zîmbet.

Emil nu rostise încă nici un cuvânt, dar când d-șoara Elena îl întrebă despre logodnica lui, desperarea îi izbucni, și începu a plînge.

Mult timp suspinele îi înăbușiră glasul, și numai prin cuvinte întretăate le povesti ceea ce se întâmplase d-rei Allard.

— Doar să mor, zise logodnicul d-rei Clementa, și să nu mă răzbun pe nemernicul asta?

Întoarcerea la lagăr fu foarte tristă. Fetele mergeau gânditoare și tăcute.

Cât despre Emil des Rivières, sbuciuma în gândul lui miș de proiecte de răzbunare, unele mai nerealizabile de cât altele, căci prima condiție de a te măsura cu un dușman, e să știi unde să-l găsești. Deci, cum era să-l găsească în mijlocul acestor pustii nemărginite?

(Va urma)

Comorile ascunse

America își are legendele ei. Pe coastele golfului Mexic și ale Scoției Noi se vorbește adesea de isprăvile lui Kidd și ale lui Morgan. *Exterminatorul*. Se povestește cum la sfârșitul secolului al XVII-lea, Morgan, șef de pirai, cu douăsprezece corăbii în care erau 700 de oameni, atacă și devastă Cuba, luă prin asalt Porto-Bello, distruse Nicaragua, luă, jefui și arse Panama, apoi, încărcat de aur și de răpiri, merse să-și termine viața la Jamaica și să se bucure în pace de un repaos bine meritat.

Comorile sale adunate, se prețuesc cu sume fabuloase; se afirmă că la întoarcerea sa din expediții aveturătoare, îngropa în isule nelocuite, pe țărmuri, atunci nelocuite, aurul și petrele prețioase ce le avea... și lista căutărilor acestor comori, nici o dată găsite, este destul de lungă. Din timp în timp, câte o descoperire neașteptată întărește autenticitatea legendelor.

În mare, la patru mile departe de țărm, este insula *Amelia Island* pe care legendele o arătau ca foarte frecventată în 1668 de către Morgan. Căutătorii de comori, în zadar scormoniră pământul căci nu aflară nimic, și de mulți ani se făcuse liniște în jurul insulei *Amelia Island*.

În Decembrie, anul trecut, un vapor «Gopher», debarcă un număr de excursioniști în portul *Fernandina* din insulă. Ei se dădeau drept membri ai unei societăți savante, căutătorii de antichități și de morminte vechi.

Spusele lor erau de crezut, apucăturile lor de oameni cum se cade; fură primiți bine și proprietarii terenurilor, le acordă fără multă dificultate permisiunea de a căuta pe moșiile lor.

Pentru că erau în număr mic, e recrutată din insulă mai mulți lucrători, între cari și un tânăr anume *George Pinkney*, om știutor de carte și cititor al vechilor manuscrise. Timp de trei luni se urmară căutările, apoi «Gopher» își luă drumul pe mare, ducând pe savanți și rezultatul cercetărilor lor antropologice, la o destinație necunoscută.

După plecarea lui «Gopher», *George Pinkney* intră în serviciul unui neguțator de lemne din *Fernandina*, anume *Ganse*, căruia, după timp de 6 săptămâni, îi descoperi un secret și i propuse o asociație care le va aduce venituri frumoase. El spuse că, așa numiți savanți, scormonind prin morminte vechi, căutau și pe delături; că aveau hărți cu indicațiuni curioase; că într-o zi, el fiind scuns după un tufiș i-a văzut că upă multe cercetări minuțioase au

scoas din pământ un butoiu pe care l-au transportat pe vapor. Seara ascultând la ușa cabinei lor, a auzit sunet de aur și a înțeles, după spusese lor că butoiul conținea șase mii de piaștri, trei mii de franci în dubloni spanioli; că acest aur, fusese ascuns de două secole de *Morgan*; că ei posedau hărțile lui, că acești trei-zeci de mii de franci nu erau prima lor descoperire și că mai erau și alte comori ascunse în insulă. Pentru a întări spusesele lui, el arătă hărțile pe cari le furase și atribuia plecarea lor la temerea de a fi descoperiți și despuiați de comorile găsite.

Ganse asculta cu cel mai mare interes. El avea o sumă oarecare de bani ca să plătească cheltuielile. Trebuia numai să poată descifra bine hărțile, de a delimita câmpul de operație și de a mai găsi un om sigur ca să-l ajute la căutări. Găsiră un al treilea; *Pinkney* descifra indicațiunile, calculă, măsură, după cum văzuse pe savanți și în fine declară că era sigur de a fi pe punctul comorei.

Își deteră întâlnire pentru noaptea viitoare și luând cu ei tărâcoape și casmale plecară.

Locul indicat era aproape de coliba unui locuitor anume *Witten-driks*, care auzind sgomot, veni să vadă ce era. Dar el era singur, ceilalți erau trei și bine armați, și afară de asta, terenul pe care ei săpați nu-i aparținea.

Cei trei tovarăși săpând mereu, deteră de o ladă de fier, ruginită și prin al căreia capac întredeschis se vedea o grămadă de dubloni de aur. Cu multă greutate o scoaseră din pământ și o transportară la *Ganse* acasă. Dupe ce răsplăti bine pe ajutorul lor, socotiră comoara: găsiră 29.000 de dolari în dubloni adică 195.000 franci, apoi o mare cantitate de monede de aur a căror valoare nu le era cunoscută.

Ca să nu se afle de comoara lor, și pentru ca proprietarul terenului să nu reclame, *Pinkney* plecă cu lada, pe un vapor ca să o ducă în nordul Statelor-Unite, unde trebuia să vie și *Ganse*; dar nu s'a mai auzit de el.

Un alt pirat *Kitt*, asunsese — așa se povestește — mai multe milioane. Trei emigrați: *Smith*, *Magninnis* și *Vanghen*, începură căutările în locul indicat. La 30 de picioare de adâncime se opriră ne mai având bani și instrumente.

După mai mulți ani, cercetările fură reluate, dar tot fără succes.

Acum de curând, se formă o companie de căutători și la 90 de picioare (vr'o 30 de metri) de adâncime deteră de o lespede de piatră pe care era săpat: «La 10 picioare mai în fund sunt ascunse două milioane de

livre sterline». Adică 50.000.000 franci.

Lucrările de săpătură începură mai înverșunate, dar dar de o dată, țșni apă care umplu o bună parte din puț, și toate încercările de a o scoate, rămaseră fără rezultat. Se afirmă că apa mării intră în puțul acela printr-o crăpătură, deci orice cercare e în zadar, comoara n'a putut fi scoasă.

Lector.

Chestia Geografică No. 4.

Charta mută

Cum se numește acest port și orașul ce se află lângă el?

Indicați numele corespunzătoare cu numerele 1, 2, 3 și 4.

Explicația se va da peste 15 zile

Se va acorda, prin tragere la sorți, între acele persoane cari vor trimite explicația exactă, un volum ilustrat din romanele noastre.

Explicația la a treia chestie apărută în No. 18 de la 10 Ianuarie 1898 este:

Harta mută: *Spitzbreg de west*. — Pământul de Nord-Est. — Insula de *Wiche*. — Insula *Evge*. — Insula de *Barents*. — Insula *Regelut Carol*. — Insula *Speranței*. — Cele 7 insule. — Cele 1000 de insule.

Au deslegat-o:

Bacăți: D-ni Iancu Wertenstein, D. H. Goldstein.

Brăila: D-nele Elena Manolescu, Vindar Postora, Aurelia Maigăritarel, Olga Crăciunescu, Ecaterina Manolescu și d-ni B. Hildegard, Anton N. Ionescu, Gr. de Ștefu, B. Ricardo, C. B. Pugana, S. Zavoianu.

Galați: D-ni Murad D. Rober, Ioan D. Maery, V. Stoiceanu, Const. Fotachi, N. A. genoglu, Aurel Teodorescu, George Georgela.

Giurgiu: D-rele Smaranda N. Demetrescu Thiti V. Dimitriu; d-ni Anghel Rădulescu, Al. D. Moțune, Marin Pantelimonescu, Ioan V. Dimitriu, Stelian Călinescu, Haralambie Rădislovescu, Apostol Căliuessa, Aureliu Iliescu, Rutin Löbel, Grigore H. Mihail, Emiliu I. Droc, Nedelea Teodosie, Traian Demetrescu.

Iași: D-nu Nicolae Andrievici.

Huși: D-nu I. Grigoriu.

Premiul a fost câștigat prin tragere la sorți de d. Aurel Teodorescu din Galați.

Numărul 25 din «Ziarul Calătorii-lor» va apare Marți, 3 Februarie corent.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura prin tragere la sorți la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.80 în toată țara
In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foi zilnice pe anul 1898, sau un roman de 2 volume, precum și ziarul «Universul» literar colorat pe timp de un an.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara
In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul american (cu foi zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 luni.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara
In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de mai sus. — Un roman ilustrat de 5 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

5 Bani în toată țara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineața publică știrile și depeșile cele mai noi și importante din țară și străinătate și romanele cele mai sensaționale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieții M. S. Regelui Carol». *Universul politic* este unicul ziar care sosește dimineața în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Depitator Numai în 4 manute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără nici o durere toți acei peri care se cred netrebuincioși, pe oricare parte a corpului. 4.50.
De vânzare la adm. ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11 București.

Orice tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orice tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.95; patru cutii lei 10.95.

De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsanilor, București.

Toate cutiile care nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în străinătate, Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vând și în România, prin urmare persoanele care doresc să fie sigure că cumpără adevăratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației *Universului* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației *Universului* de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei casse este administrația noastră.

Aceste hapuri se vând la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și Ecoomu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, care n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, care se vând cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat. — Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă. — Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas. — Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția două lucrători din ce mai experți. — Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12-1, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNTÂMLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Lei 4.50 pe an în toată țara
" 2.50 " 1/2 " " "
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :
No. 11, —Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare de 2 ori pe săptămână
MARȚEA și VINEREA

ÎNTÂMLAREA LUI LUCA BIHAN. — (Vezi explicația)

Intâmplarea lui Luca Bihan

Luca Bihan, matelot pe bordul lui «Gypaète», un vapor mic care face transportul la Cayena, pentru administrația penitenciarelor, fu aruncat în mare, — în timpul unei manevre pe o furtună, — împreună cu catargul cel mare. După ce fusese aruncat încoace și în colo cu catargul timp de două zile și două nopți, el fu văzut și salvat de transatlanticul «La Navarre» care mergea de la Vera-Cruz spre Franța.

*
**

Suferise atât de mult, bietul Luca în timpul celor 48 de ore petrecute în mare, că nu mai vru să navigheze nici odată. Totuși în familia lui nu fuseseră de cât marinari. Copilul unui pescar din Piriac, un port mic breton vecin cu Turballe, el fusese legănat pe malul mării. Copilăria și-o petrecuse pe țerm, pe nisip și pe stânci, și la vârsta de 10 ani plecase pe mare.

Ochii săi erau făcuți pe întinderea mării, nările sale pentru mirosul ei, fața sa pentru vântul cel aspru, picioarele și mâinile sale pentru lemnul și sforile gudronate ale corăbiilor.

Dar marea, pe care el o compărase cu o fată capricioasă, se arătă de odată sub adevărată figură de monstru pervers și înșălat, și nu mai vru să trăiască de cât departe de țarm, pe un sol imobil și solid.

*
**

Debarcat la Saint Nazare, cu toate că și inbea părinții, nu îndrăzni să se întoarcă la Piriac. Îi era teamă de batjocurile camarazilor, de disprețul părinților; și luă trenul spre Angers, cu gândul de a se ocupa de lucrul ardesiei.

La Trélazé, crezu că intrase în Infern. Sub un cer gris, printre coșurile înalte ca niște stâlpi de tortură, munți negri, sângele din răni pătând pământul, peste care câte o dată, o rază de soare aprindea fulgerile violente ale pumnalelor. Ici și colo se deschideau cratere vaste, lângă care, scripete gigante lăsa în jos lanțuri groase care semănau cu niște mâini enorme. În fundul acestor cariere profunde, Luca se simți coprins de amețală.

*
**

În vârful colinelor, sub umbră de pae, el văzu pe lucrătorii care preparau ardesiile de acoperit. Muia în apă piatra, o despică cu un cuțit uns cu sevă, apoi, cu lovituri de ciocan, o tăia în dreptunghiuri. Luca ceru să fie pus la acest lucru,

care, oare cum era ușor, dar toate locurile erau ocupate, și supraveghetorul nu putu să-l pue de cât la estragerea petrelor din subterană. Îl conduseră la unul din puțuri, i se dete un toporaș și o șapcă ceruită, și-l coborâră în puț.

*
**

Luca simțindu-se coborând spre adâncimile acelea, se gândi la micul cimitir din Piriac, și la coșciugurile pe care le scoboară cu frânghiile în groapă.

O lovitură bruscă îl deșteptă din visarea sa. Lămpi electrice, mișcare, sgomot: mina.

Clopotul anunță sosirea unui om și șeful alergă spre el.

— Vii ca lucrător? Îl întrebă.

— Da.

— Bun. Veți ajuta pe tovarășii să desfacă blocurile și să le pue în vagonete. Bagă de seamă să nu fii leneș.

*
**

Luca luă un cârlig și se apucă de lucru.

Din timp în timp, el se uita la lucrurile din jurul lui. Scobitura aceea era împărțită în trei băni.

El se găsea pe prima bancă și rupea petrele după cea d'a doua, în introducând cârligul în crăpături. Pe a doua și pe a treia bancă, doi câte doi, alți lucrători săpau. Unul, fără repaos și cu o regularitate de mașină, lovea cu ciocanul peste un târnăcop pe care un altul îl ținea vertical sau oblic și pe care-l ridica brusc, după fie-care lovitură. Pe fețele palide ale acestor oameni, nu se mișca nimic. S'ar fi zis că și-au perdut cunoștința, că nu mai auzeau nimic, și fără îndoială că nici nu se mai gândeau. Uitându-se în sus, Luca văzu o lumină alunecând în lungul bolței, acestea erau lămpile supraveghetorilor, care umblau sus pe punți, observând ca să nu se întâmple vreun accident.

*
**

În curând Luca fu învins nu din cauza lucrului ci din cauza tristeții și a umbrei. Deprins de a cunoaște timpul după mersul soarelui, nu știa de cât timp se afla acolo. Echipa de noapte sosi. Își lăsa instrumentul acolo și urmă pe tovarășii lui pe scări. Căci seara, oamenii nu sunt scoși cu ascensorul ci urcă pe scări, o distanță de 150 de metri.

La isprăvitul urcușului, pătrunseră într-un culoar făcut în perete, care se bifurca și din care una din ramuri conducea la puțurile scărilor. Prostit, zăpăcit, cu ochii turburi, cu mâinile și picioarele îngreuiate, Luca întârziase. Înșelat de ecouri, el

apucă cea l'altă ramură a galeriei, făcu câțiva pași și căzu în negură.

*
**

De sigur că toată această istorie fusese un vis. Luca nu naufragiase, Luca nu fusese găsit de «La Navarre» nu văzuse nici o dată Trélazé și nu se coborise în puțuri. Luca adormise în hună, în timpul gardei și fusese aruncat în mare.

Dar ce mare ciudată, și ce ciudat cer. Nici un val, nici o mișcare, nici un vânt; și totuși nici o stea, nici o lumină de lună! Căzând, înghiți puțină apă, apa era sărată și grea, dar nu era apă de mare. Inotă, dar fie-care mișcare a brațelor lui făcea un sgomot enorm care se prelungea în depărtare. Lovindu-se de ceva tare, el se agăță de el. Luca se crezu mort, judecat și condamnat ca păcătos. Căci unde putea fi de cât într'un lac din iad? El imploră pe sf. Luca, sf. Ives și sf. Fecioară, își mărturisii păcatele, plânse și începu să cheme moartea.

*
**

Luca căzuse într-o escavație parăsită și pe care infiltrațiile de apă o transformă în lac.

Lucrătorii, grăbiți de a se duce acasă, nu observară absența sa, cu atât mai mult cu cât supraveghetorul de sus nu-l trecuse în controale. Luca șezu 12 ore în apă, în noapte, în tăcere și în spaimă. În fine, țipetele lui fură auzite de lucrătorii din echipa de noapte, care își isprăviseră timpul de lucru.

Primul salvator, care alergă în ajutorul lui, își frânse clavicula și trebui să renunțe, al doilea nu putu ajunge pe Luca care se sbătea ca un desperat, crezând că vine un drac la el. În fine un al treilea, cel mai tare din grupă, îl apucă și-l scapă.

Când îl văzură apărând pe marginea abisului, teafăr, fu o mirare generală.

— O cădere de 40 de metri! Trebuie să fi breton ca să ai așa noroc.

— Da, dar eu sunt matelot! zise Luca și revenit din spaima lui întrebă de cale, se urcă ca o maimuță pe scări, bătu la ușa biuroului, își dete toporașul, ceru ertare că a perdut șapca și fără a răspunde la întrebări, alergă de luă trenul pentru Saint-Nazaire.

*
**

Inecat pentru a fi înecat, el prefera mai bine să fie sub mare, în mijlocul mării, de cât la 100 de picioare sub pământ.

Charles Ténib.

EPISOADE DIN CALĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

VI

Jouă, 27 Septembrie. — Am hotărât ca de mâine încolo, cât timp va ține lumina zilei fie-care din noi să facă zilnic câte două ore, exerciții cu patinele de zăpadă. E necesar. Dacă se va întâmpla ceva care să ne silească a ne întoarce peste gheață, mă tem că unii dintr-ai noștri, ne-exersați cum sunt acum, ne-ar pricinui mari greutăți.

Maî mulți dintr-ansii pricep de minune meșteșugul acesta; cei-l'alți cinci săi șase trebuie să maî învețe. Dacă am avea de făcut un marș maî îndelungat fără patine de zăpadă, am fi pierduți cu toții.

De acum înainte avem obiceiul a ne plimba ast-fel cu toții, regulat, pe gheață. E nu numai un exercițiu folositor, ci și o mare plăcere; toți fac progrese simțitoare și nici unul n'a rămas care să nu se fi obișnuit cu folosința patinelor de zăpadă pe acest teren, de și adesea ele se frâng pe șanțurile dintre colinele de gheață; în ast-fel de cazuri le cârpim și le batem cu cuie, pentru ca să se frângă iar imediat.

Luni, 1 Octombrie. — Astăzi am în-cărcat o sanie de mână cu o greutate de 120 kilograme; a mers foarte ușor, de și a trebuit să tragem cu toată puterea, de oare-ce patinele de zăpadă cam alunecă. Cred chiar că în acest caz s'ar potrivi maî bine patine indiane.

Când Amundsen a început să tragă maî întâi sania, credea că nu e nimic; dar după ce a tras cât-va timp, s'a cufundat într-o meditație întunecată și s'a întors în tăcere la vapor. Când a ajuns pe bord, a mărturisit celorlalți că a merge la moarte sau a merge să tragi o ast-fel de greutate ar fi tot una. Așa merge cu exercițiile.

Dup'amiază am înhamat trei câini la aceeași sanie mică încărcată cu 120 de kilograme, și mi-au tras-o ca și când n'ar fi fost nimic.

Marți, 2 Octombrie. — Vreme frumoasă, dar cam rece; noaptea — 27° C, cam mult pentru începutul lui Octombrie.

Dacă va merge tot așa, vom avea o iarnă rece. Dar ce ne pasă nouă dacă iarna va fi de 50 sau de 70°?

Astăzi am făcut o excursiune frumoasă cu patinele de zăpadă. Oamenii noștri merg acum toți foarte bine, în curând însă va veni întunerecul, și atunci s'a sfârșit cu alergarea. E păcat; acest exercițiu ne face bine, și de aceea trebuie să ne gândim cu ce să-l înlocuim.

Am sentimentul că acesta va fi cea din urmă iarnă pe care o voi petrece pe bord. Oare cu adevărat am să plec la primăvară pe jos spre nord?

Încercarea de a trage o sanie încărcată pe gheață n'a prea fost promițătoare, și dacă câinii n'ar putea rezista, sau dacă gheața ar deveni maî rea decât ne așteptam.. atunci în curând am rămânea reduși la propriile noastre forțe. Dacă însă vom putea ajunge cu *Fram* așa de departe ca să nu maî fie de făcut de cât o distanță mică, atunci cred că datoria mea va fi să fac încercarea; nu pot să-mi închipuiesc nici o greutate care n'ar putea fi învinsă, când n'am avea altă alegere decât moartea—sau mersul înainte și spre casă!

Joi 4 Octombrie. — Gheața e pe alocurea cam greu de trecut. Aceasta însă pare a se mărgini numai la unele crepături, — în total însă se merge destul de bine pe ea. Suprafața e cam moale, așa că une-ori câinii se cam cufundă. Aceasta e probabil urmarea vântului puternic pe care l'am avut în zilele din urmă, așa că zăpada nu e destul de condensată.

Viața își urmează cursul ei regulat. Tot d'auna e câte ceva de făcut.

Ieri a început învățarea câinilor celor tineri la tras (e vorba de câinii născuți la 13 Decembrie 1893, dintre cari acum maî sunt în viață patru); am început cu trei: *Barbara, Ieia și Susine. Gulatrand* e așa de slab, că nu poate fi pus încă la nici o muncă. La început o luă răzna în toate părțile; maî târziu însă începură a trage ca și câinii cei-l'alți și în total ieșiră maî buni decât ne așteptasem. *Kvik* le dădea, firește, exemplul.

Soarta căzuse pe *Mogstad* ca să înceapă cu instruirea câinilor, de oare ce el are să îngrijească săptămâna aceasta de câini. Această datorie se împlinește acum pe rînd; fie-care are să îngrijească de câini câte o săptămână, dimineata și seara.

Mi se pare că domnește o dispoziție foarte bună pe bord, acum când suntem în ajun de a intra în a doua noapte polară, care sperăm că va fi maî lungă, și deci și maî rece de cât cea dintâi. Zi de zi e tot maî puțină lumină, și în curând nu va maî fi de loc; buna dispoziție însă nu dispărea și ea dimpreună cu lumina. Mi se pare că acum suntem chiar de o umoare maî egală de cât înainte. Care să fie cauza, nu știu; poate e obișnuința.

De sigur însă e și traiul bun și lipsa de grijă. Mergem încet dar sigur înainte prin țara necunoscută și întunecoasă pe care fantazia fricoasă o îmbracă în toate grozăviile posibile; și totuși ducem o viață de belșug, împresurați de toate ușurințele civilizației. Cred chiar că iarna asta o să ne

meargă maî bine de cât iarna trecută.

Aparatul meu de bucătărie funcționează de minune, și chiar bucatarul e acum de părere că e o invenție eminentă, aproape de perfecțiune. Ne vom cruța ast-fel petroleul de iluminat.

O parte din căldura produsă de aparat se maî urcă în odaia de lucru unde asud și sunt nevoit să scot une ori haina, de și fereastra e deschisă și afară e un frig de 30 de grade.

Am socotit că petroleul pe care acum nu-l maî întrebuițăm de cât pentru iluminat, ne-ar ajunge pentru cel puțin zece ani, de și îl ardem cea maî mare parte a anului în continuu. N'avem însă de o cam dată nevoie de atâtea lămpi de petrol cum socotisem întâi, de oare ce avem adesea lumină electrică; afară de aceasta, chiar și aci vine câte odată pe an vara, sau ceea ce trebuie să numim vară.

Chiar și admitînd că vre-un vas cu petroleu ar putea curge fără să bîgăm de seamă, totuși n'avem nici un motiv ca să fim economii cu el; toți pot să ia cât le trebuie.

Cărbunii de peatră nu i am atins încă de cât numai pentru soba din salon, unde se pot arde după plăcere. Ceea ce se va fi trecut trebuie să fie o bagatelă pe lângă cele o sută de tone cât avem și de care n'o să avem nevoie până când *Fram* se va libera din ghețuri.

Ceea ce contribuie și maî mult să ne facă să ne simțim așa de bine și cald, e că am acoperit acum o parte a punții lăsând numai atât ca să putem arunca la nevoie o privire asupra gheței.

În iarna trecută n'am acoperit puntea, crezînd c'o să fie prea întunerec și că n'o să ne putem orienta destul de bine pe punte; s'a văzut însă în a doua iarnă că era maî bine așa.

În ce mă privește pe mine personal, pot spune că îmi mergea peste așteptare de bine.

Vremea e un bun magistru; dorul acela care mă muncea atât de mult, nu mă maî roade ca înainte. Să fi început oare apatia? Peste vre-o 10 ani oare n'aș maî simți nimic? Une ori totuși mă simt sfîșiat de dor... Dar e o școală minunată de răbdare, să stai să te gîndești așa dacă cei de acasă maî trăiesc toți, sau ai murit, atîta numai că une ori îți vine aproape să nebunești.

Totuși nu mă împac nici o dată cu totul cu viața asta; în realitate nu e nici viață nici moarte, ci o stare între amîndouă. Însemnează că nici o dată și nicăieri nu ești liniștit, ci aștepti mereu ce o să vie, o așteptare cu care se duc poate ani și maî frumoși ai bărbăției.

E ca sentimentul pe care îl are

un tânăr când își face prima călătorie pe mare. Viața pe bord e urâtă, suferă de chinurile nemiluite ale boalei de mare; închis între pereții înguști ai vaporului se simte mai rău ca într-o închisoare, — dar trebuie! Dincolo e sudul, țara visurilor tinereței, ademenitoare cu zîmbetul ei plin de soare. Își va găsi el țara visată? Adesea nu e de cât un pustiu întins unde debarcă...

Duminică 7 Octombrie.—Astă seară am avut stele și lumină polară. E o mică variație față de vremea mereu înorată pe care am avut-o în zilele din urmă.

Gândurile vin și se duc, nu pot să uit, nu pot să dorm. Totul tace, totul doarme. Aud numai pasul cadentat al omului de pază pe punte, vîntul șueră deasupra și ceasornicul de pe perete își bate tic-tacul uniform.

De mă urc pe punte, mă găsesc în noaptea întunecoasă, stele strălucesc deasupra; lumina boreală tremură ușor și prin întunecarea lucește întinderea uniformă de gheață... Totul e atât de pustiu, atât de întins și nesfîrșit, atât de departe de zgomotul și gălăgia oamenilor și a vieții lor. Aci gândurile își găsesc liniștea, aci ele pot să-și facă drumul neîmpiedecat spre nesfîrșire...

Ce e o astfel de viață? O întâmplare ciudată, fără miez, omul e o mașină care mănâncă, doarme, se deșteaptă ca să adoarmă iar și să se dea visurilor, dar nu trăiește nici odată.

Orî poate viața aceasta e în realitate alt-ceva? Nu e numai un alt capitol al vecinicii martirii, un alt pas greșit al sufletului omenesc rătăcitor, acest exil de bună-voire în această pustietate desnădăduită, nu mai ca să-ți fie dor de ceea ce ai lăsat departe?...

Sunt eu oare un laș? Mi e frică oare de moarte? O nu, dar în nopțile acestea pustii sufletul zboară de parte, peste lumea asta de gheață, când se gîndește ce scurtă e viața și că de bună-voie am venit aci, — și când se gîndește că mai e cineva care suferă chinul necurmat al grijilor, «credincioasă, credincioasă până la moarte».

O, omenire, minunate sunt căile tale! Și noi nu suntem decât niște fulgi purtați fără voie peste marea vecinic în mișcare.

Mercuri 10 Octombrie.—Astă zi împlinesc așa dar 33 de ani. Despre asta nu se poate spune nimic alt-ceva decât că viața merge mereu înainte și nici odată n-o să se întoarcă.

Toți s'au arătat astă-zi de o atenție mișcătoare față de mine, și am sărbătorit această zi. Mai întâi m'au surprins azi dimineață împodobind salonul cu steaguri. Steagul regiunii

suedo-norvegiane l'au pus d'asupra locului lui Sverdrup (fără îndoială o aluziune la credințele lui politice); am acuzat pe Amundsen că el a făcut aceasta, dar el tăgăduia.

D'asupra ușii mele și până d'asupra ușii lui Hansen era întins pavilionul cu inscripția *Fram* în litere mari. Era foarte sărbătoresc momentul când am intrat în salon și toți s'au ridicat și mi-au poftit nooc. Când m'am urcat pe punte am văzut și steagul ridicat pe catarg.

Înainte de amiază am făcut o excursiune spre sud cu patinele de zăpadă.

Era vînt și un frig aspru; de mult nu mi-a fost așa frig. Termometrul a căzut seara până la -31°C de sigur este cea mai rece zi aniversară pe care am sărbătorit-o.

Un prânz minunat: 1). budincă de pește; 2). cîrnățel și limbă cu cartofi, mazăre verde și bob; 3). compot de fructe cu smîntînă și orez; extract de malt.

Apoi doctorul nostru începu, spre surprinderea tuturor să scoată din buzunarul mantalei pe care o poartă în tot d'a-una, niște păhărele de o formă admirabilă, — sticlute de farmacie, de măsurătoare etc., — câte una pentru fie-care din noi, și pe urmă o sticlă întreagă de liquor de Lysholm, Lysholm veritabil, care a provocat un adevărat entusiasm. Câte două păhărele de om n'a fost rele, și pe urmă și câte un sfert de sticlă de extract de malt.

După masă, cafea cu o surpriză în formă de plăcintă cu mere pe care a copt-o excelentul nostru bucătar și fost fierar Petersen. Pe urmă a trebuit să împart din țigările mele, ceea ce iarăși a pricinuit o mare bucurie. Firește că am sărbătorit toată după-amiaza.

La masa de seara, o altă surprindere: o plăcintă mare coaptă de același bucătar și ea inscripția T. I. m. d. (Tillykke med dagen—mult noroc la ziua de azi) 10. X. 94. Pe urmă am avut ananas, smochine și dulceturi.

Multe zile, aniversare nu se sărbătoresc așa de strălucit la latitudini mai joase de cât 81° . Seara o trecem cu tot felul de glume, toți sunt foarte bine dispuși, salonul răsună de risete, de câte ori a fost deja martor al acestor fel de petreceri vesele!

Dar după ce ne-am zis noaptea bună, și am rămas singur iar mă apucă tristețea; mă urc pe punte, pe cerul limpede strălucesc miile de stele. Spre sud lucește un arc de lumină boreală ce tremură, și din care, din când în când, răsar raze și iar se sting.

Sverdrup și eu am vorbit câte ceva despre expediția proiectată. După amiază, când eram pe gheață, el mi zise de odată

— Ei, în Octombrie viitor poate n'o să mai fi pe bordul lui Fram.

I-am răspuns că probabil așa va fi, dacă iarna n'o să fie din cale-afară prea rea. Și totuși par'că nu mi vine să cred că într'adevăr se va întâmpla așa.

Vineri, 12 Octombrie.—De ieri seară avem o adevărată furtună de la est sud est.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XXI

Își aduse aminte de ajutorul, pe care i'l dăduse vîntului Canadian și șeful Linzilor, și înțelese că numai ei ar putea urmări pe răpitor.

Nu se poate descrie desigur desigură tuturor când se află despre acele întâmplări.

Unchiul Petruș convocă un consiliu de război, compus ast fel:

1) Unchiul Petruș, care fu proclamat președinte. 2) Ernest Champion al cărui concurs era prețios pentru două motive: ca inginer și prietenul d-rei Clementa. 3) Emil des Rivières, cel mai interesat din toți la expedițiunea plănuită. 4) Marchizul de la Becasière. 5) Pictorul Beaudoin. 6) D. Fontaine, a cărui știință și experiență putea să fie prețioasă. 7) Doctorul Leroux, care își dăduse probe. 8) Baptiste Jolibois, care schimbăse așa de nimerit metrul de negustor de mătăsărie, pe pușcă cu două focuri de vîntor. 9) Guilom Novet, al cărui concurs fusese așa de folositor.

Cât despre războinicii indieni convocați erau Och de Linx, Cioc de Vultur, Raton, Pasărea Neptilor, Ursul Păros, Castor Ager și în sfîrșit Răsunătoarea Tainică care cu rolul de medic și de vrăjitor da o însemnată mare adunare.

Sfatul nu semăna în nimic cu adunările noastre europene și fu tot atât de liniștit pe cât sunt ale noastre de sgomotoase.

Unchiul Petruș dădu cuvîntul lui Emil des Rivières, care povesti cu cea mai mare îngrijire toate acelea ce se întâmplase la preumblarea de dimineață, atacul al cărui obiect fusese tovarășele sale, răpirea d-rei Allard, moartea uriașului mascat, șiretenia răpitorilor și în sfîrșit dispariția logodnicei sale.

Șefii sălbatici, stînd jos și trăgînd din lulele ascultau cu mare băgare de seamă.

Șefii Crow puneau să li se traducă vorbele tînerului.

Când isprăvi Emil, totul recăzu în tăcere, și numai după câte-va minute de reculegere Guilom Novet făcu semn că vrea să vorbească.

Se adresă ast-fel lui Ochi-de-Linx:

— Ce crede fratele meu, marele șef al Linzilor că e de nevoie să facem?

Marele șef puse lângă dânsul luleaua și începu:

— Frate meu, Purtătorul-de-Trăsnit e prea modest, nimeni nu poate ști mai bine de cât dânsul ce-l de făcut.

Ei cred, reluă vînătorul să aflăm mai întâi unde s'au îndreptat răpitorii soarelui noastre albe. Păndașii nu ne lipsesc. Propun ca Ochi-de-Linx să apuce pe o parte, Cioc-de-Vultur pe alta și eu iar pe alta. Unchiul Milion și cu cei l'alți ne vor aștepta aici.

— Foarte bine, zise unchiul, dar nu vă temeți că aceste căutări vor fi prea lungi, și o să ne întârzie prea mult?

— Tata să fie liniștit, răspuse Ochi-de-Linx, dacă șefii pleacă astă-seară, mâine la răsăritul soarelui, cuibul hoților de femei va fi descoperit, numai atunci ne vom hotări cum să le smulgem prada.

Adunarea se sparse, iar cei trei șefi indieni se regăsiră lângă un foc din țarină.

Vînătorul zise:

— Pe unde crede frate-meu, că trebuie să începem? întrebă el.

Frate-meu, Purtătorul-de-trăsnit vrea să ridă, răspuse Cioc-de-Vultur. Punctul de plecare a răpitorilor trebuie să fie și al nostru. Urma a două cai e ușor de aflat în câmpie. Dacă cei de pe cal s'au despărțit, o să mergem unul după altul, pe când al treilea va bate lăturile să vadă dacă n'a fost pusă la distanță vre o trupă, care să ascundă fuga celor pe care îi urmărim.

— Frate meu, marele șef, a vorbit bine, răspuse vînătorul; călătorul cu obraz alb e un om experimentat și ager. Va căuta prin toate mijloacele a ascunde urma. Știe că suntem în putere și ne cunoaște destul, ca să știe cu cine are de a face. Ține la cucerirea lui și va face totul pe lume ca s'o poie într-un loc singur.

— Dar degeaba, că nu rămâne nedescoperit de noi.

Vînătorul se ridică:

— Să mă aștepte frații acolo, zise el, mă duc să aduc pe logodnicul d-șoarei, să ne conducă chiar pe locul crimei. Găsi pe Emil des Rivières gata de plecare, gătit ca de vînătoare, cu două revolve la cîngătoare, un cuțit mare de vînătoare și în loc de pușcă cu două focuri, un fel de pușcă cu cinci spre zece sau șase spre zece focuri.

XXII

Duelul între Duther și Emil des Rivières

Un fapt rămas neexplicabil determinase această transformare la Emil des Rivières.

Indată ce după sfat intrase în furgonul lui, găsisse acolo un plic, pe care l' deschise repede, fără a întreba măcar cine i'l adusese.

Scrisoarea suna ast-fel:

Domnule,

«Suntem dușmani neîmpăcați, fiindcă suntem rivali și nici unul din noi nu vrea să renunțe de la pretențiunile lui.

«Eu am jurat că d-șoara Allard va fi soția mea și nimic nu mă va face să mi schimb gândul.

«D-ta iarăși ești de aceeași părere.

«Crezi că d-șoara Allard te iubește, ești zic, nu!

«Are să vie ziua în care ea singură îți va spune, că nu te iubește, și pe mine mă ia de soț. Până atunci înțeleg ura omoritoare, pe care o ai împotriva mea.

«Sunt un om galant, orice ați crede și am să îți dovedesc această chiar acum.

«Ți-e sete de sîngele meu, și cu toate că eu n'am poște așa de sălbatic, îți mărturisesc că moartea d-tale mi-ar simplifica starea mea.

«Iată ceea ce îți propun:

«Vrei să primești o luptă de bună voie, din care unul din noi doi să piară?

«Dacă asta îți surîde, iată condițiunile mele:

«Am să mă duc să te aștept, într-un loc unde vom fi singuri. Ai să îți iei toate armele, care îți vor plăcea, despre ale mele să nu porți grija.

«Ai face bine să iei și ceva de ale mîncării, căci se poate ca lupta noastră să ție mai bine de o zi.

«De alt-fel vom fi foarte liniștiți, căci locul unde te aștept e o insulă mică, pustie de tot, unde nimeni nu ne va supăra.

«Las la lealitatea d-tale, să nu vorbești nimănui de acest bilet. «Dar trebuie cu toate acestea să ți spun de mai înainte, că dacă faci o ast-fel de lașitate, va fi semnalul unei nenorociri poate a morții d-rei Allard.

«Am pus-o la loc sigur unde nici o fîntă omenească, n'ar putea-o s'o descopere, afară numai dacă nu vom vrea să arăt unde e ascunsă.

«Dacă primești lupta și ai noroc să mă omori, vei găsi asupra mea arătarea locului unde e ascunsă logodnica d-tale, dar dacă mori d-ta, rămân eu singurul ei precedent. «Dar dacă pui să mă urmărească, săd mi întinzi vr'o cursă, în clipa

«când voi fi în puterea dușmanilor, aceia care a fost obiectul discordiei dintre noi va fi dată morții.

«Măine dar, la răsăritul soarelui, să te găsești singur în pajiștea unde ai spart capul unuia din însoțitorii d-tale. Acolo te va întâmpina cine va și îți va arăta salutul d-șoarei Allard.

«Nu încerca de a intra în vorbă cu calauza pe care ți-o trimit căci nu ți va înțelege vorbirea, precum nici d-ta pe a lui.

«Mulțumește-te de a l' urma.

«Te va duce pe marginea lacului, cu o barcă ușoară ascunsă în mlație, te va duce în mica insulă.

«Voi ști clipa precisă a sosirii d-tale, dar mă învoiesc pe cîste de a sta neutru și invizibil timp de două ore. Cred că e de nevoie să vizitezi locul luptei, pe care eu îl cunosc.

«După acest timp vor fi în insulă două ființe, care se vor sili a se omorî între dîsele. Orice mijloc e declarat bun și legal pentru atac ca și pentru apărare.

«Dacă acest duel american nu ți place, nu veni; disprețul pe care o ast-fel de mișelie va însufla celeia pe care o numești logodnica d-tale, va fi pentru mine destulă răzbunare, și mă voi crede autorizat a nu mă mai ocupa de d-ta.

«Rog primiți salutările mele».

Petre Duther.

De asta vînătorul și Ochi-de-Linx găsisse așa de bine înarmat pe d-nu des Rivières.

Câte și trei înțelesesă că acest arsenal ascundea un mister, dar cu discrețiunea aceia, care e caracteristică oamenilor trăind viață sălbatică, n'avură nici gînd să întreb pe tînerul.

Guilom Novet luă cuvîntul:

— Suntem bucuroși de a te găsi sculat de cu zori, zise el, veneam să te scol și să te rugăm să ne duci în locul unde a fost răpita logodnica d-tale.

— Ei bine, domnilor, urmați-mă, răspuse d-nu des Rivières luînd înaintea.

Drumul fu tăcut; tînerul, cu tot întunericul, n'avu nici o greutate de a regăsi urmele trecerii lui pe acolo. Cei l'alți îl urmau în sir.

Cînd ajunseră la locul luptei, cei doi șefi se despărțiră, și se duseră să examineze cu atenție, unul punctul unde banditul și uriașul căzuse, celă l'alt locul care fusese martor la lupta fetelor împotriva răpitorilor.

În același timp Guilom Novet se duse să studieze locul unde cei trei cai fusese puși de o parte, unde zăcea și trăgea de moarte nenorocitul animal, cărui îi tăiasse încheieturile picioarelor.

Vînătorul, mișcat de această dureroasă agonie, se apropie de animalul expirînd, și 'i infipse pumnul în inimă.

Lovitura asta fu dată cu atîta dibăcie, că animalul nu dădu nici un suspin ci rămase mort pe loc.

Canadianul examinează cu băgare de seamă părul dobitocului, forma picioarelor, friul, care îi era spînzurat de gât. Se uită pe pămîntul bătut de potcoavele cailor și se încredință că nu venise până atunci de cît trei cavaleri.

Ochî-de-Linx la rîndul său, plecat spre pămînt, consulta cele mai mici amănunte, și căută să reconstituie prin mijlocul celor mai mici semne, scena răpirei.

Legăturile, cari slujiseră să înăbușe strigătele fetelor, rămăseseră pe locul cursei; șeful Linzilor băgă de seamă că erau făcute nu dintr'o stofă strînsă în pături, ci dintr'o piele a căreia proveniență n'o cunoștea.

În sfârșit Cioc-de-Vultur după ce cercetase fie-care fir de iarbă, se întorcea dezesperat spre Ochî-de-Linx, negăsind nici un indiciu, care să 'i vorbească sigur cine sunt răpitorii, când de odată dădu un strigăt. Ori-cît era Emil de preocupat de risicoarea pe care o primise, și nu băga în seamă, ceea ce făceau șefii indieni, tot nu putu să nu audă strigătul lui Cioc-de-Vultur.

Veni dar aproape și iată ce văzu:

Cioc-de-Vultur găsisese un pantof de piele de căprioară.

Șeful indian examinează cu băgare de seamă încălțămînta aceea și conchise că cel care o purtase de și era îmbrăcat ca un european, era tot indian, căci numai el poartă astfel de pantofi brodați cu ghimp de ariș, și cu ciucuri de păr omenesc.

După aceea amîndoi șefii se așezară pe iarbă și începură a vorbi de semnele, pe cari le descoperiseră.

— Eă, zise Ochî de Linx nu pricep cine poate fi acești răpitori. Atît friul cît și legăturile sunt făcute de o piele, pe care nu o cunosc. Frate-meu Purtătorul-de-Trăsnet e mai cu înțelepciune și știe mai multe, el le poate spune.

— Într'adevăr, reluă Canadianul, am cunoscut că răpitorii sunt niște Indieni de la Nord. Ei sunt niște oameni sdraveni. Se țin de negoțul blanurilor și a pieilor foarte prețioase prin părțile lor.

— Atunci, zise Cioc-de-Vultur ne va fi ușor să 'i găsim locul unde au ascuns pe sora noastră albă.

— Da, dar ne va fi greu să 'i urmărîm, căci furgoanele noastre sunt greoaie, pe când ei au cai fugari buni, iar rîurile le trece în bărci de coajă de ulm.

Dar noi nu avem șalupa?

— Foarte bine, dar șalupa e bună numai pentru fluviu și lacuri, pe

cînd rîurile mici nu le poate trece, ș'apoi, frații uită, că cu cît înaintăm, dăm de partea ghețoasă, și ei au sînii și cîinii lor dresați, care sunt obișnuiți cu zăpezile.

Emil zise atunci:

— Ce 'i de făcut dar? cred că nu vă vine în minte, să lăsăm prada în stăpînirea lor.

— Nu, de sigur, răspuse Guilom. D-ta d-le des Rivières te vei întoarce la lagăr, și vei îngriji ca ceilalți să nu 'și piardă răbdarea, până ce ne vom întoarce, pe cînd noi ne vom duce să urmărîm dușmanii ca să vedem ce forță au.

Dacă avem de a face, urmă vînătorul, cu un trib numeros, atunci va fi mai bine, căci le va fi greu să hrănescă atîtea oameni, iar dacă au o escortă mică, atunci vor merge iute, și va trebui să ne resemnăm să ne ducem până în regiunile polare. Cei trei șefi plecară fie-care într-o direcțiune, pe cînd Emil rămase pe loc.

Se uită la ceasornic, era noapte de mult.

— Pot să aștept aici, să 'mi vie mesagerul rivalului meu.

Pe cînd aceste împrejurări se desfășurau în pajiște, unchiul Ion Petruș ținut la lagăr de funcțiunile sale de șef de expediție, se gîndise zadarnic să ia cîte-va ore de odihnă. Somnul nu se prindea de pleoapele sale și cele mai negre presimțiri îi furnicau spiritul său.

Către două ore de dimineată, dezesperînd de a adormi sări jos de pe patul lui, și pentru a se distra se duse să facă inspecție lagărului. Nopțile începuse să fie foarte reci, și unchiul Milion bagă de seamă cu plăcere că toate străjile erau la locul lor.

Un sgomot de pași înăbușiți de iarbă, îl făcu să tresară.

— Cine e acolo? strigă el.

Nimeni nu răspunde.

Se sculă și se îndreptă spre partea de unde venise sgomotul.

Se găsi în fața furgonului ocupat de doamne, dar era prea tîrziu, ca să poată vedea alt-eva de cît ușa vagonului, care se închidea. Un fișit de rochie, care se auzi în aceiași clipă cu dispariția persoanei, care se întorcea, îi dădu de gîndit că e vorba de o dîă care întîrziase și care se întorcea de la o preumblare tainică.

— Cine dracu poate să iasă la ora asta? întrebă el.

Ideia asta îl preocupă cu atît mai tare cu cît numai d-nele își aveau domiciliu în furgon.

— Va trebui să supraveghez și să aflu ce se petrece.

Nu avu mult de așteptat.

Era încă acolo, în picioare, cu totul acoperit și ascuns de umbra furgonului, cînd văzu la lumina tremurătoare a unui foc, trecînd dis-

cret Răsunătoarea-Tainică.

Fu pentru el o descoperire, care cu toată situațiunea dureroasă care făcuse expediției răpirea d-rei Allard, îi smulse un zîmbet.

— Ce! zise el, bătrîna cocheta s'a amoretat chiar de al binelea de spi-nul acesta ca să renunțe în acelaș timp la rușinea și sficiunea naturală a sexului său?

Cine dracu ar fi presupus că o ast-fel de patimă se va încuibă în pielea asta deja coaptă? Va trebui să pun capăt acestor preumblări la lună, care sunt compromițătoare pentru această bătrînă nebună.

Pe cînd d. Milion monologa ast-fel, timpul își urma drumul; trei ore, apoi patru, apoi cinci sunară la ceasornicul de călătorie din vagonul salon.

Una din ferestrele furgonului era luminată, era aceea de la cabina ocupată de bătrînul prieten, fostul fabricant de perii.

— Dracul acesta de Barbier, se culcă cu găinile, dar se scoală înainte de cântecul cocoșului.

Cred că nimic pe lume nu l'ar face să 'și schimbe obiceiul. Îmi bat eu joc une-ori de dînsul, dar trebuie să 'mi mărturisesc că face foarte bine. Și'a făcut o avere frumoasă, nimeni nu poate să 'l ție de rău, că, face cum îi place.

— Pentru mine în această clipă, sunt foarte mulțumit de obiceiurile lui zise d. Milion, scoțînd ceasornicul de la brîu. Sunt cinci ore și un minut, și acuz va eși să 'și facă preumblarea de dimineată. Mă voiți folosi de asta să 'i vorbesc și să 'mi mai risipesc gîndurile negre.

În realitate, d. Barbier avea regularitatea unui cronometru. La ora precisă, ușa de la furgonul său se deschise și se văzu eșînd pîntecele lui mare.

Unchiul Petruș se îndreptă spre el și 'i întinse mîna.

— Prietene, sunt bucuros că te văd tot așa de vioi, de harnic ca în tinerețe, zise el.

— Da, dar reluă d-nu Barbier, recolt poamele unui traiu regulat. Fiecare e plătit după cum a semănat, și dacă din cînd în cînd nu m'ar supăra reumatismele, nu m'aș ține mai prejos de tinerii d-tale.

D. Milion, care avea gîndul la alt ceva, se mulțumi de a zîmbi ironic.

Cînd fură singuri și la adăpost de orice urechie indiscretă, unchiul Petruș făcu parte prietenului său de descoperirea, pe care o făcuse, relativ la noctambulismul amoretat al nepoatei doctorului.

D. Barbier nici nu clipi.

— Cum se poate patima asta tîrzie și extravagantă nu te înveselește prietene? întrebă d. Milion.

— Prietene, răspunde fabricantul

de piepteni, nu trebuie să ridem de sentimentele noastre. Ori ce ai spune d-ra Leroux e destul de seducătoare ca să se placă încă, destul de tinăra ca să iubească.

— Ce naiba mi tot cânti? strigă unchiul Petruș, supărat aproape. Oare nu cum-va aprobă pe baba asta cocheta de alegerea, pe care a făcut-o, și te crezi în stare, să te însoțești cu o flică a pielei roșii?

— Nu, zău, prietene, reluă d. Barbier, nu aș putea să aprob alegerea d-rei Leroux. Zic numai: Nimeni nu-ți stăpân pe inima lui.

— Spune îndată că d-ta ești amoretat? întrebă d. Milon.

— Nu trebuie să zici: *Fântână nu vreau bea din apa ta*, răspunse d. Barbier, puritanul, arăta simpatie celei mai ciudate și mai extravagante dragostei.

Numai viitorul ne va desluși taina asta.

Aceste fenomene se întâlnesc uneori.

Poate d. Barbier păstrase în adîncul inimei sale amintirea unei dragoste, care făcea să fie îngăduitor pentru patimele altora.

Ori poate nu iubise nici odată și acum încerca săgeata micului zeu șiret.

Ori ce ar fi fost, cuvintele d-lui Barbier dădură de gândit unchiului Petruș.

(Va urma)

Descoperirea primei mine de aur în California

Samuel Hornsby, un bătrîn pionier, conducea, în prima jumătate a acestui secol, epocă a colonizării Statelor Unite și a Mexicului, numeroase caravane de emigrați cari, fugind de sărăcia ce i apăsă în Europa, mergeau să populeze vastele câmpii din Far-West și să formeze primele stațiuni pe pămîntul indian.

Statele-Unite, Canada, Mexicul și California fuseseră, în lung și în lat, de sute de ori cutureierate de vechiul conducător de emigrați, și nu o dată scăpase el de a fi scalpat și omorît de către indigenii piei roșii.

În anul 1847, Hornsby se angajă — în schimbul unei plăți negreșit — să conducă o caravană de emigrați în văile ce înconjoară Sacramentul.

De această călătorie el trebuia să profite spre a prinde o pereche de acei grozavi urși de California, și pe care el se angajase să i furnizeze grădinei zoologice din Boston.

Drumul până la locul unde trebuia să se așeze emigrații se făcu în condițiuni destul de favorabile. Triburile roșii contra așteptării drumetilor, nu atacaseră caravana.

După ce desemnă fiecărei familii locul ce trebuia să ocupe, Samuel, împreună cu tovarășii — frații Haris

și Arnold Forster și cu nepotul său Bob Hornsby — le ajută să și construiască un fort de apărare.

În urmă, cei patru tovarășii plecară, promițând noilor coloni că, la cea dintâi ocazie, îi mai vor vizita.

Ca să prindă urșii promiși grădinei din Boston, fu pentru acești oameni un lucru de nimic. Într-o seară pe când treceau pe o înclinare repede a Nevadei, dinșii văzură cum într-o stîncă scorburoasă intra o familie de urși.

Grăbiră pasul și ajungând aproape de viziună, se puseră la pîndă.

A doua zi de dimineață, când cei doi urși plecau după hrană, frații Forster, cu o îndemănare de adevărați vînători americani, îi înfășurau cu o piele de bivoli prevăzută cu o botniță solidă.

Puși ast-fel în imposibilitate d'a mai mușca, urșii fură legați cu lanțuri, ghiarele le fură tăiate, și de aci încolo fură duși ca doi miei.

Când cei patru inși se pregăteau să se scoboare în vale, Bob Hornsby, cu ochii mereu scrutători, zări două vulturi regali îndreptându-se spre un zid de stînci abrupte, ducând fiecare câte ceva în ghiare, probabil hrană pentru puil lor.

Aventurierii noștri, nu se mulțumiră să aibă numai urșii, poftiseră acum să prindă și puil de vulturi.

La zidul de stînci, aproape vertical, nu era nici un drum. De unde era cei patru oameni, cuibul se vedea destul de bine. El fusese ținta celor două vulturi cari, după ce duseră puilor hrana ce aduseseră, pleaseră în urmă iar în sbor.

— Să prindem pușorii de vultur — zise tovarășii săi.

— Lesne de zis, dar cine are ghiare să se agațe pe zidul de stînci? — replică bătrînul Samuel.

— Mă leg eu cu o frînghie: de prins e treaba mea. — replică Bob.

Zis și făcut. Bob se legă teapăn cu o frînghie și cei trei tovarășii ai săi începură să i scoboare peste zid în prăpastie.

Ajuns în dreptul cuibului, Bob luă puil i puse într'un sac; vulturașii începură să piue și, părinții lor, cunoscându-le tipetele, se iviră în zbor.

Acum viața lui Bob, legat d'asupra prăpastiei, era în pericol.

Cu o lovitură de cioc, cei două vulturi i-ar fi deschis craniul și el ar fi fost pierdut.

— Ia tu pe cel din stînga, eu îl ochesc pe cel din dreapta — zise Samuel lui Arnold Forster, pe când Garis, înfășurându-i frînghia pe după corp, susținea singur povara lui Bob.

Două detunături, repetate de echoul munților, răsunară. Și cei două vulturi, răniți de moarte începură să se rostogolească spre prăpastie.

Bob, acum salvat de la o moarte sigură, fu tras sus împreună cu cei două vulturași ce i luase din cuib, cari se adăgară la trofeele lor.

Ce era acum de făcut cu cei două vulturi căzuți în vale?

— Mă duc eu să i iau — zise Samuel tovarășii săi — voi așteptați-mă aci!

Și bătrînul, urmat de nedespărțitul său câtar, Frit, începu să străbată cărările intortochiate ce conduc în fundul văii.

Ajuns aci, un pârîiaș mic se punea între dînsul și cei două vulturi.

— Haide, Frit, să trecem riul și să i luăm — zise Hornsby, ca și când ar fi vorbit cu un om.

Frit ascultă porunca, și amîndoi intrau în apă.

Ajunși prin mijlocul rîulețului, câtarul se împedica de ceva și se poticni. În același timp, la fund, prin apa transparentă, se văzu ceva sclipind.

Bătrînul se plecă și luă obiectul. Era... aur.

Toată albia pârîului era căptușită cu pepite mari, dintre cari unele cântăreau peste 15 kilograme.

Hornsby luă câte-va bucăți, le puse în disași ce erau pe Frit, trecu dincolo, luă vulturi, îi puse peste sacii cu aur, și apoi se întoarse la tovarășii săi cărora nu le spuse nimic de ce i se întîmplase.

Apoi plecând, Samuel, în loc să ia drumul spre Boston, porni spre San-Francisco, trei zile de drum de la locul unde se afla acum.

Aci el se adresă unei companii de exploatare, care, primindu-i condițiunile, extragerea începu.

Nu mult apoi, aventurierii întregii lumi năvăleau în California cu sapa într-o mână și cu carabina și pistolul în cea-laltă.

Const. A. Ștephănescu.

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concurența prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

Numărul 26 din *Ziarul Calătoriilor* va apare Vineri, 6 Februarie corect.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura prin tragere la sorți la 2 bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii

De la 1 Februarie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.50 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foi zilnice pe anul 1898, sau un roman de 2 volume precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de un an.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Calendarul de mai sus.—Un roman ilustrat de 5 volume.—«Universul» literar colorat pe timp de un an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara

In provincie 1 lei mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Calendarul American (cu foi zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 luni.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la 2 bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

5 Bani în toată țara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineață publică știrile și depeșile cele mai noi și importante din țară și străinătate și romanele cele mai sensaționale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieții M. S. Regelui Carol». *Universul politic* este unicul ziar care sosește dimineața în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Ori-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de ori-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

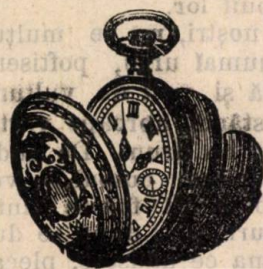
De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipsican, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ile, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în străinătate. Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele cari doresc să fie sigure că cumpără adevratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației *Universului* și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației *Universului* de oare-ce singurul reprezentant al sus-ziselor case este administrația noastră.

Aceste hapuri se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și Economu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n'au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domniile doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu desleptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mică de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cîntă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nicăi cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția două lucrători din ce mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Între orele 12 - 1/2, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI :

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația :

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĂTORILOR

apare de 2 ori pe săptămână
MARTEA și VINEREA

MARTEA si VINEREA

Logodnica marinarului

A fost teribilă lupta aceea, zise bătrânul marinar aprinzându-și pipa.

Era în 1813. Un armator, luase un brick «Vulcan», pe care mă făcu secund. «Vulcan» era destul de slab, nu era tocmai bine armat și echipagiul se compunea din oameni prea bătrâni și prea tineri.

Scopul nostru era să putem pune mâna pe vre-o corabie englezească or-care ar fi, să o zdrobim, să o înecăm, să ne răzbunăm în fine.

Grație unui vânt favorabil, coasta de vest a Breteniei dispăru curând. Pe aci era calea pe unde de regulă treceau bastimentele engleze. În zadar cercetam orizontul, nici o pânză nu apărea, și fie care zi ne arăta numai imensa singurătate a Oceanului, d'asupra căraia, pe un cer de o seninătate monotonă, strălucea un soare arzător.

— «In fine!» La orizont apăru o pânză. Căpitanul o fixă mult cu ocheanul său, apoi zise: E o fregată engleză. Să ne luptăm cu ea, ar fi nebunie.

Cu părere de rău, ne hotărârăm a ne întoarce înapoi. Dar fregata mergea mai iute cu noi și sigur că ne va prinde. De cât prizonieri mai bine moarte.

Seara își lăsa umbrele sale peste mare. Când întinericul acoperi totul, fregata era lângă noi. O lovitură de tun, era semnalul de întrebare, dacă primim lupta. Un copil se urcă pe catargul cel mare și întinse bandiera, semn că primim și că era vorba de un duel până la moarte. De-abea se scobori marinarul și o ghiulea trecu printr-o pânză de-a noastră.

Tunurile noastre erau inferioare celor lor, cari își îndreptau din ce în ce mai bine tirul lor spre noi.

O manevră abilă din partea noastră ne puse în astfel de poziție cu vântul, în cât furăm duși, cu toate pânzele spre inamic.

— Abordagiul, tună căpitanul.

Cărlige fură aruncate și ne căznirăm să putem să ne lipim de fregată, dar materiile în flacări fură aruncate peste noi.

Corăbiile erau acum așa de apropiate în cât tunul nu mai putea lucra. Câte o dată, un val ne depărta, și atunci inamicul ne trimetea o ploaie de gloanțe cari nu ne prea lovea din pricina întinerului.

De o dată, luna eși din nori. Palida ei lumină, ne arată corabia inamică în toate detaliile. Pe bord, un ofițer tânăr, calm ca și cum ar fi fost într'un salon, dădea ordine. Încărca pușca, ochii încet și ofițerul căzu.

Din nou corăbiile fură aruncate una contra alteia. Vasul nostru se

stricase și fregata engleză era tot așa de intactă ca la sosire. Unul din noi își aduse aminte de grenade și cu furie și disperare, începurăm să aruncăm în fregată.

O flacăra țâșni pe punte apoi o detonătură formidabilă, care zgudui și pe «Vulcan»: una din grenadele noastre căzuse în magazia de pulbere și fregata făcu explozie. Se mișcă, se aplecă pe-o parte, apoi se scufundă încet.

Furia noastră, la acest spectacol, se potoli. Căutarăm să dăm ajutor celor ce nu erau încă morți, și eu ridicai pe bord un corp care era numai în cămașă și cu o gaură în rept.

Era ofițerul lovit de mine.

Frumos ca o marmură antică, cu o fisionomie distinsă și simpatice, paliditatea sa, accentuată mai mult prin negrul părului, făcea să răsară mai bine delicatețea trăsurilor sale.

Deschise ochii și mă privi. În acei ochi triști, acoperiți în parte de umbra morții, par'că citeam un reproș... Și tot trist și gânditor rămase până ce ultima picătură de viață se scurse din corpul lui.

Ofițerul, împreună cu toți morții după vasul nostru, fură înmormântați după obiceiul bordului: fură aruncați în apă.

Întorși în Franța, nu mai continuai această viață de războinic fără căpătai; de altminterlea imperiul căzuse și odată cu el și luptele se isprăviseră.

Un neguțator îmi dăde comanda unei corăbii cu care plecai la Plymouth. Fu adresat către un englez care perzând un picior în bătaia de la Trafalgar se consacrase afacerilor și se îmbogățise. Inimicilor din timpul războiului se înțeleg foarte bine când au svârșit armele și astfel cu sir Belfart, mă făcu curând prieten.

De câte ori nu ne aminteam de timpurile când navigam sub pavilion oarecărui țări! Englezul își avea casa de comerț pe cheul orașului, dar în fie-care seară se întorcea acasă la el, într-o vilă clădită la extremitatea unui platou, pe malul mării. Într-o zi mă pofti să-l urmez. În momentul când ne așezam la masă văzui intrând o fată foarte frumoasă, dar a cărei fisionomie prezenta expresiunea unei tristeți nespuse. Ochii săi aveau o fixitate stranie care-ți dădea ideea unei minți zăpăcite.

— N'ai văzut nimic, Jenny? îi zise sir Belfart.

— Nu, tată, răspunse ea cu o voce melancolică, și totuși a trecut un an de când a plecat.

— Să sperăm, Jenny, întoarcerea marinarilor este supusă la unele împrejurări...

Ea luă loc, dar nu luă parte la conversația noastră, părea cufundată în reflecții triste. După terminarea

mesei, ea porni din nou spre malul mării. O văzui așezându-se pe o piatră și privind nemișcată imensitatea orizontului.

— Biata Jenny, murmură sir Belfart.

Și dupe un moment «E o istorie tristă; îmi zise el. Altă dată, ea era cea mai slobie dintre prietenii ei, casa mea era plină de sgomot, de ris și de cântecele ei. Era logodită cu un prieten din copilărie, viteaz și drept ca un erou de roman, și pe care îl iubea cu ardoare. El o adora. El intra în marina britanică. Jenny suportă absența lui cu o inimă eroică și cu credință în viitor. Când se întoarce el, numai isprăvea cu vorba.

«Robert fu foarte onorat pentru gradul de *midschipman* pe fregata «Hecla».

«La întoarcerea lui, trebuie să-l cunosc. Jenny, mult mai turburată de cât la prima despărțire vru să-l însoțească pe corabie, și nu se despărțiră decât când fregata porni. În timpul schimbării vorbelor de rămas bun, el îi vîrî în deget un inel, asemenea cu cel purtat el - dar nici unul nu aveau nevoie de astfel de legături pentru ca să-și aducă aminte. Când bastimentul cu pânzele umflate, peri la orizont, ea era în locul în care o vezi astăzi, și de atunci, nu a trecut nici o zi fără să se ducă acolo.

«Într-o dimineață de Septembrie, în anul trecut, îmi zise:

«— Eu am visat, Robert n-o să se mai întoarcă».

«De atunci nu a mai suris. Și pe trecea timpul a întreba cu vederea orizontul, și fie-care zi trecută îi rupea câte o bucată de speranță.

Amiralul nu are nici o știre de «Hecla». Ce s'a făcut nava aceea? E un secret, pe care fără îndoială, îl are oceanul. Se zice, că un alt bastiment a auzit în luna lui Septembrie sgomotul unei canonade depărtate și că a văzut în negrul nopții o lumină sinistă, dar pe atunci noi eram stăpâniții mărilor, cine putea să coteze a ataca o fregată?»

Eu cred că știam acel secret.

Stranie coincidență, tocmai în Septembrie avusesse loc lupta noastră. Poate că Hecla era acea corabie necunoscută care s'a scufundat cu tot echipagiul său. Nu am spus nimic.

A doua zi, mă dusei cu gazda mea să mă plimb pe malul mării și ne apropiarăm de Jenny fără ca ea să audă sgomotul pașilor noștri (vezi ilustrația), atât era de cufundată în reflecțiile ei.

D'abia putui să-mi înăbuș un strigăt: inelul cu o piatră de ametist, pe care-l vedeam pe degetul său, era la fel cu acela pe care-l avea nenorocitul de ofițer!

Ea se întoarce și observând că mă

uitam la mâna ei, și-o ascunse repede. Privirile noastre se încrucișară, simții ceva rece în inimă, mi se păru că văd în ochii ei o expresie la fel cu cea a murindului:

Era un amestec de reproș, de ură și de spaimă. Pricepu că prezența mea îi era odioasă și mă retrăsei.

A doua zi plecai cu corabia, fără a le fi spus ceva. O văzu, Jenny era la postul ei de observație, palidă și gânditoare.

Ea murmură pe când corabia sbura pe luciul mării:

«Speră, speră mereu, sorman copil. Speranța îți mai susține mintea care ți fuge! Suflul omenesc se obișnuiește cu totul, chiar cu durerea; timpul este un consolator mare: de ar putea să te vindece de durere și să te facă să ești învingătoare din proba la care te-a pus!...

Ce s'au făcut sir Belfart și cu Jenny? Nu știu...

Louis Collas.

EPISOADE DIN CALĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

VI

Eră noapte moara s'a frânt în bucăți; într'un an întreg de învîrtire se uzase tare. Iuțea vîntului a trecut azi dimineață de 13 metri; de mult nu l'am mai auzit șuerând ca astă-seară. Acum trebuie să facem pași repezi spre nord. Poate că luna Octombrie nu e tocmai așa de rea cum mă așteptasem după experiențele din anul trecut.

Înainte de amiază am fost pe ghiacă cu patinele; zăpada mă impresura din toate părțile; la întoarcere însă am venit ușor ajutat de vînt. Luna stă jos, spre sud și de abia luminează prin pânza de zăpadă.

E o noapte polară cu adevărat grozavă, totuși sunt vesel când mă întorc pe punte căci simt că înaintăm.

Sâmbătă, 13 Octombrie. — Același vînt și azi; iuțea până la 12 metri și mai mult. Totuși Hansen și a făcut și astă seară observațiile. Vrednicul băiat e neobosit.

Mergem tot spre nord-vest, (81° 32', 8' latitudine, 118° 28' longitudine).

Duminică 14 Octombrie. — Aceeași furună continuă. Citesc despre suferințele nesfîrșite pe cari au avut să le îndure exploratorii de pînă acum, la fie-care grad, ba chiar la fie-care minut, cu care înaintau spre nord; aceasta mă umple aproape de un sentiment de dispreț pentru noi cari stăm aci întinși la căldură pe sofale, i ne trecem vremea cu cetitul și scrisul, cu fumatul și visările, pe

când furtuna muge deasupra noastră și marea întreagă nu e de cît un vârtej de zăpadă prin care suntem împinși mereu spre nord, spre scopul spre care mergeam și înaintașii noștri, cheltuindu-și forțele în zadar.

Luni 15 Octombrie. — Am făcut azi dimineață o alergătură cu patinele spre est; vîntul și ninsoarea continuă ca și pînă acum.

În zilele acestea, trebuie să fie cine-va cu băgare de seamă la plimbări, de oare-ce vaporul la o depărtare ceva mai mare nu se mai vede și dacă vre-unul din noi s'ar rătăci, atunci... Dar urmele rămân destul de evidente de oare-ce pătura de zăpadă e pe alocurea tare, și zăpada mănătată de vînt nu o acoperă.

Mergem spre nord și în același timp noaptea polară și face intrarea încet și maiestos.

Astăzi soarele a rămas jos de tot, ascuns sub norii de la sud și abea luminând. Dimpotrivă luna e stăpână acum, plină, scaldând ghețurile întinse în vârtejul de zăpadă într-o lumină vie.

Cum înalță o astfel de noapte gândurile omului! Chiar de ai fi văzut acelaș lucru de o mie de ori, totuși face o impresie solemnă când se produce din nou. E ca și când ai intra într'un templu tăcut și sfînt, unde duhul naturii poate prin spații de raze strălucitoare de argint, și suflul trebuie să se prostearnă și să adore nesfîrșitul universului.

Marți 16 Octombrie. — Pe la amiază am văzut întreg discul solar de asupra orizontului ca un glob roșu, eliptic. De sigur pentru ultima oară îl vedem azi în acest an pe majestatea sa. Așa dar, adio!

Miercuri 17 Octombrie. — Ne ocupăm cu luarea temperaturii în adîncimea mării. O petrecere cam îndoelnică în acest anotimp.

E un lucru greu și migălos. Totuși trebuie să-l facem.

Bate același vînt de la est și mergem tot înainte. Astă-seară avem latitudine 81° 47'.

Joi 18 Octombrie. — Continuăm cu observațiile asupra temperaturii, pe un frig de —21°C și pe vînt.

Degetele cam amorțesc când trebuie să regulezi cu mâna șurupurile de metal umede sau acoperite de gheață, sau să citești termometrul cu lupa pentru a lua temperatura cu exactitate pînă la 6 sutimi de grad, și însfîrșit să torni probele de apă în sticle pe cari trebuie să le ții strînse la piept ca să nu le înghețe conținutul. Mulțumesc!

Astă seară la 8 ore am avut o frumoasă lumină boreală. Era ca un șarpe îndoit de foc peste cer; coada era la vr'o 10° peste orizon la nord, de unde se întindea spre est în ne-

numărate îndoiturii apoi se întorcea în formă de arc la 30° — 40° peste orizon spre vest, unde cădea și se transforma într'un glob din care se întindeau mai multe ramuri peste cer.

Totul se mișca și plutea neconținut. Încetul cu încetul s'a urcat pînă aproape la zenit pe când globul de la nord est lucca din ce în ce mai intensiv aruncând raze tot mai strălucitoare spre zenit.

Culoarea era mai ales un galben viu. În unele locuri trecea în roșu-gălbui, iar în altele în alb-verzuu. Când arcu de sus a atins zenitul, strălucirea luminei slăbi, pînă când mai rămase numai pe cerul de sud, o ușoară aparență de lumină.

Mai târziu lumina s'a arătat în alte forme pe jumătatea de la sud a cerului pe când pe jumătatea de la nord se zăreau numai mănunchiuri de raze ici și colo. De alt fel cerul pare acoperit aproape în continuu de un văl luminos în care ici și colo se văd pete închise.

Nu este nici o noapte în care să nu se observe urme de lumină boreală, îndată ce cerul e limpede sau chiar și când printre nori este un spațiu destul de mare; de cele mai multe ori, lumina e foarte vie, mai cu seamă în partea de sud a cerului.

Vineri 19 Octombrie. — Vînt rece de la est-sud est. Mergem cu iuțea bună spre nord.

În curând vom fi trecut, cred, de 82° atît de mult așteptat; iar de aci nu va mai fi mult pînă la 82° 27', unde *Fram* va fi vaporul care a pătruns pe acest pămînt mai departe spre nord.

Barometrul însă scade și probabil că vîntul nu va mai rămînea multă vreme în această direcție, ci se va întoarce spre vest. Sper numai că poate barometrul de astă-dată, va fi profet fals.

Am devenit de cît-va timp foarte sanguinic; toate au mers bine pînă acum, și luna Octombrie, de care ne-a fost frică, după experiențele din anul trecut, a fost o lună bună pentru noi, — numai de nu s'ar sfîrși rău.

Astăzi însă vîntul ne-a costat o viață. Moara pe care am reparat-o de cîte-va zile umblă iarăși. După amiază cîtă va din cîinii cei mici începură să se certe pentru un os, și unul dintr'însii ajunse sub o aripă a morei. Rămase între aripă și punte oprind aproape moara în loc cu corpul său zdrobit; din nenorocire nu era nimeni acolo ca să oprească moara. Auzind sgomotul, m'am repezit pe punte; tocmai scoateam capul nenorocitului cătel. Mai cheună de cîte-va ori, și iochise ochii pe vecie.

Sormană ființă! Cu un minut numai mai înainte te juca și te bucurai de viață cu frații și surorile tale; de o dată un os de urs s'a a-

runcat din bucătărie pe punte ; te-ai repezit d'împreună cu cei-l'alți asupra lui și acum zaci aci, turtit și mort ca o sardea. Soarta este inexorabilă.

Duminică, 31 Octombrie. — 82° 0,2' latitudine, 114° 9' longitudine.

E seara târziu. Sunt așa de amețit de parcă aș fi venit de la un chef; a fost într'adevăr unul, dar de o natură foarte nevinovată.

Pentru a serba gradul 82, am avut astăzi un «mare banchet».

Observațiunile de ieri seară ne-au arătat 82°, 0,2' și de atunci de sigur că am înaintat și mai mult spre nord. Cu această ocazie s'au preparat pentru masă prăjituri cu miere; după o plimbare bună pe gheață, ne-am întors la banchet. Toți erau deja adunați, când am venit și eu după ce întârzasem nițel având a mai lua câte va vederi fotografice, înainte de dispariția zilei.

Banchetul a fost minunat asemenea și masa de seară după care am făcut muzică. Bentsen s'a arătat cel mai meșter, de oare ce în timpul din urmă a făcut multe exerciții de învîrtire la funia de sondaj.

La început mergea cam încet, monoton, până la 2 — 3000 de metri; apoi muzica deveni tot mai vie, și în cele din urmă ajunse să pricinuiască un așa entuziasm, în cât eu și cu Petersen ne ridicăram și făcărăm câte-va tururi de vals și de polcă. Mai târziu și Amundsen imită exemplul nostru, pe când cei-l'alți jucau cărți.

Intre acestea se aduseră smochine, banane, prăjituri cu miere, compot de piersici etc... Vremea ne trecu repede și eram veseli cu toții. Și cum era să nu fim, când mergeam cu pași repezi spre scopul nostru, ajunsesem deja la drumul jumătate, între insulele ne-siberiene și țara Franz-Josef, și nimeni dintre noi nu se îndoiește că ne vom ajunge scopul spre care am pornit. De aceea: Trăiască veselie!

Pe cer însă stăpânește acum tăcerea nesfîrșită a nopții polare. Luna pe jumătate plină lucește în mijlocul stelelor scînteietoare; lumina polară nu se vede și vîntul de sud șueră încetinel peste vapor. Pretutindeni e o liniște adîncă, e frumusețea nesfîrșită a morții—Nirvana.

Luni 22 Octombrie.—Începe să fie frig; termometrul a arătat astă noapte 34, 6° C și astă seară—36° C.

Astă seară la 11½, lumină boreală frumoasă. O coroană strălucitoare împreună zenitul, formând mai multe cercuri suprapuse de unde se întindeau apoi fășii mai mari sau mai mici de raze, pe cerul întreg, dar mai ales spre sud-vest și est-sud-est.

M'am uitat mult timp la această splendoare. Era ca o opoteoză și razele jucăușe și bătute de furtună.

Din mijlocul coroanei porniră de odată noi raze întinzându-se și mai departe ca cele d'întăi. În același timp centrul coroanei se luminează tot mai mult, iar furtuna par'că încetase. Apoi începu din nou și jocul continuă ast-fel până la miezul nopții, când nu se mai văzu aproape nimic.

Viueri 26 Octombrie. — Eri seară eram la 82° 3 latitudine.

Astăzi *Fram* împlinește doi ani.

În ultimele două zile, cerul a fost acoperit și pe la amiază era așa de întuneric în cât mă temeam că în curînd va trebui să ne întrerupem din preumblările cu patinele de zăpadă. Azi dimineată însă, am avut iar vreme limpede și liniștită și am putut să fac o excursiune minunată spre vest, unde se produsese nouă presiuni în timpul din urmă, dar fără importanță.

Pentru sărbătorirea aniversării de azi, am avut un prînz deosebit de bun cu broască festoasă, costițe de porc, sos de ouă, fragi și pentru întâia oară un adevărat plumpuding englezesc. Drept băutură am avut ca de obicei vin, adică zeamă de lămâie cu apă și zahăr și extract de malț.

Toți am mâncat peste măsură. După masă cafea și prăjituri cu miere, după care Nordhal ne împărți țigărete. Serbare generală.

Astă seară a început să sufle vîntul de la nord. Probabil însă că lucrul nu va fi de mare însemnătate. Sper că în curînd vom avea iarăși vînt de sud.

Nu dorim însă zefirul blînd, adică de miază-zi, ci un vînt rece, aspru, care să sufle cu toată furia, o furtună de zăpadă asupra lui *Fram*. Aceasta este ceea ce așteptam, ca să mergem mai repede spre scopul nostru.

Astăzi dar, *Fram*, împlinești doi ani. La prînz am spus că dacă acum un an am fost deja cu toții de părere că *Fram* este un vapor bun, astăzi avem motive și mai multe să credem aceasta, de oare ce ne-a dus, deși nu prea repede, însă cu siguranță și în deplină sănătate. De aceea băurăm pentru *Fram*.

N'am spus prea mult. Dacă aș fi spus tot ce am pe suflet, atunci cuvintele mele n'ar fi fost atât de măsurate, căci ca să spun adevărul, iubeam cu toții vaporul așa cum poate cine-va să iubească lucruri neînsușite.

Și cum să nu-l fi iubit? Nici o mamă nu poate să dea puilor mai multă căldură și siguranță sub aripile ei, de cât ne dă el. Suntem pe dinsul ca acasă. Toți ne bucurăm atât de mult când ne întorcem de pe gheață la dinsul și de câte ori nu mi-a bătut inima cu căldură când din depărtare îi vedeam catargul

ridicându-se deasupra păturei eterne de zăpadă.

În nopțile tăcute adesea ni se îndreptează gândurile recunoscătoare la constructorul acestui cămin. Sunt convins că și el se gîndește adesea la noi, deși nu știe unde ar putea să găsească cu imaginația vaporul, pe întinsa pustietate albă din jurul polului. Dar el 'și cunoștea opera. Și chiar iacă toți cei-l'alți și-ar pierde încrederea, el va rămîne convins că va rezista. Da, Colin Archer, dacă ne-ai vedea acum, ai ști că încrederea ta e dreaptă.

Stau singur în cabina mea și trec în revistă, în gînd, cei doi ani trecuți.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

J U L E S G R O S

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XXII

De aceea întorcînduse seara în furgon, se întrebă singur:

— Ce l'o fi lovit pe prietenul Barbier? E așa de sever asupra conveniențelor, pledează circumstanțe ușurătoare pentru nebuna asta.

XXIII

Fraga pădurilor n'a murit!

Să ne întorcem la nenorocita d-ră Clementa în momentul când răpitorul ei o ducea leșinată, pe fugarul său mînat în galop.

Cei doi cavaleri cu prada lor se îndreptară mai întâi spre Sud, ca și cum ar fi vrut să intre în pădure, dar după ce merseră ast-fel ca vr'o poștă, fără să se depărteze de pirăiașul, care curgea ast-fel de la Nord la Sud, de sigur ca să facă să li se peardă urma, trecură apa și o luară de-adreptul spre Nord.

Dacă Emile des Rivières rămăsese cam mult la locul unde se împlinise drama fatală, ar fi auzit, în tăcerea câmpiei pustii, sgomotul pașilor cailor, cu tot înăbușitul, pe care-l făcea iarba.

Cei doi cavaleri, foarte îngrijați de a fi descoperiți, își urmară drumul în linie dreaptă. După două ore de mers ast-fel, ajunseră la marginea unei imense mase de apă a cărei margini se perdeau la orizont.

Era o baltă, un lac, sau o mare?

Dacă cititorii își aduc aminte de itinerarul urmat de expedițiune, vor ghici foarte ușor, că apa aceea era lacul Abittibi.

După un semn al răpitorului d-rei Clementa, însoțitorul său se dădu jos

după cal, și după ce luă în brațele sale, cadavrul colosului său prieten, și l'a pus pe pământ, veni să ajute pe Petre Duther, care se lăsase să cadă pe pe cal.

— Vultur Negru, îi zise exploratorul într'un dialect Indian, pe care nu l'ar fi înțeles nici Cioc-de-Vultur, nici Ochii-de-Linx, vino de mă ajută să scobor pe *Fraga Pădurilor*. (Eu i am dat numele acesta dulce) și frații mei Castori să nu uite că fata e logodnica aceluia, pe care ei l'au supranumit Dracul. Îi datoresc respectul cel mai mare, dacă nu vor ca din aliatul lor, să le ajung dușman.

Selbategul îmbrăcat ca un European scoase un fel de grohăit aprobativ, apoi apucând fata leșinată cu precauțiuni delicate, o puse binișor pe o bancă de verdeață, avînd grijă să i pue capul mai sus.

— Frate-meu, Dracul, nu se teme că prietena sa a murit?

— Frate-meu Vultur-Negru să fie liniștit, răspunse exploratorul; *Fraga Pădurilor* n'a murit. Cel care o iubește și care s'a dus de a luat-o de la cei, care o țin prinsă, are doctorii puternice, care pot să adoarmă și să deștepte, după voință.

— Fiind-că frate meu, Dracul, are așa de bune doctorii și o putere așa de mare, de ce nu redă viața acestui nenorocit războinic mare pe care mica pușcă a dușmanului nostru alb l'a culcat pe iarbă? Frate-meu a uitat oare să ia cu dânsul sacul de medicină?

— Războinicii și doctorii albi, re-luă Petre Duther, n'au nevoie de sacul de medicină; am darul de a împlini un mare număr de lucruri grele; dar Marele Spirit e mai puternic de cât ei, și nu dă voie nici unui om de a aduce din țara marelor vînători, cei pe care i a trimis odată. Marele războinic a murit; nici un medic nu i poate reda viața.

Pe când cei doi oameni, vorbeau pe marginea lacului, după ce și luaseră masca, o barcă dusă de patru războinici indieni se ivi pe apele pe cari le argintea lumina soarelui care apunea. Grație vislașilor voinici barca făcută de lemn de ulm, abordă la mal și cei doi veniți săriră pe pământ.

Fără de a spune un cuvînt, Petre Duther le dădu cei doi cai, cari slujiseră lui și însoțitorului său. Se repeziră pe dinșii, apoi la semnalul dat, plecară în spre partea de Vest.

Exploratorul și tovarășul său Vultur-Negru duseră în luntre fata adormită, pe care o culcară cu precauțiune pe un pat de răchită preparat de mai înainte.

După aceea luară și cadavrul și-l așezară în fundul luntrei.

Apoi porniră.

Cei patru vislași cunoșteau de sigur bine drumul, când se hotărîseră

să l'urmeze, căci barca ușoară mergea pe valuri cu repeziciunea unei rîndunici, care urmărește insectele la apropierea furtunei.

Astfel ajunseră repede în mijlocul lacului luînd direcțiunea spre Nord.

În acea clipă erau aproape cinci ore după amiază.

Petre Duther său Dracul, cum va plăcea cititorilor să i spue, rupse tăcerea.

Adresându-se selbategului îmbrăcat ca un european, care fusese tovarășul lui de expediție:

— Frate-meu Vultur-Negru, întrebă el, se simte oare obosit, și pot să mă razim pe dânsul pentru un serviciu, pe care am să i-l cer?

Indianul ridică fruntea cu mândrie:

— Vultur-Negru, nu-i o femeie, nici un lucru nu l'obosește.

Frate-meu Dracul să poruncească și Vultur-Negru îl va asculta.

— Frate-meu știe lagărul europenilor? întrebă el.

— Cunosce lagărul acela și i-am studiat cele mai mici amănunte.

— Frate-meu știe unde stă cel care a omorît pe fratele nostru, Marele războinic? urmă exploratorul.

— Vultur Negru, când fratele meu Dracul l'a însărcinat să recunoască lagărul albilor, a pătruns în fie-care din acele case mișcătoare. Omoriturul Marelui războinic doarme într-o odaie strîmtă, în care am intrat pe fereastră, pe care o lasă zi și noapte deschisă.

— Ce crede, frate-meu, se va putea duce să ducă în odaia lui, o rețetă pe care o voi scrie.

— Dați-mi-o și îndată ce soarele se va da pe după dealuri, rețeta va fi dusă.

Trecuse o oră de când luntrea plecase de la mal, când la orizont se zări o bucată de pământ cenușiu.

— În sfîrșit, ajungem, și din ce ce în ce acel pământ se deslușia, niște pozițiuni pitorești.

Barca intră într'un fel de tunel făcut de verdeață, nelăsând nici o urmă de trecerea ei, după aceea tunelul începu să se lărgască și să dea loc unui fel de galerii cu o boltă de verdeață.

De odată lumina soarelui, care apunea năvăli în aceste umbre dese, și vislașii se găsiră în mijlocul unui bazin nemărginit scobit în malul unei insule.

— Haide, iute pe pământ! comandă Petre Duther.

Barca împinsă de un avînt furios, se aruncă spre niște stînci, înalte și pătrunse într-o peșteră subterană unde conducătorii nu întărie de a o înțepeni.

Vultur Negru luă pe umerii lui sdraveni cadavrul marelui războinic ca și cum n'ar fi purtând nici cea

mai mică sarcină sări din barcă cu agerimea unei căprioare, pe un fel pe terasă strîmtă formată de stîncă.

Petre Duther luă pe fată tot neîn-suflețită, se uită o clipă, la lumina crepusculară a peșterei, la fața ei palidă, dar pe obraji și buzele căreia se ivea culori roșiatice, apoi, înfășurînd mijlocul ei mlădios cu brațele lui zdravene, sări pe pământ și se făcu nevăzut în întunecosul coridor.

Felul acesta de coridor cioplit de natură în stîncă urma o pantă scoboritoare și părea a duce pe explorator în fundul pământului.

Petre Duther, cu toată întunecimea de acolo, înainta cu pași mari, ca un om obișnuit cu acest drum; și cu toate acestea dacă cine-va ar fi mers pe urmele lui cu o torță aprinsă, i-ar fi fost greu să l'urmeze, căci tinda aceea avea o mulțime de întorsături și era la fie care pas străbătută de alte tinzi, cari ar fi zăpăcit pe ori-care altul.

Petre Duther mergea cu îndrăzneala, și după un drum de aproape două sute de metri, ajunse într-o sală vastă formată de un cataclism al naturii. În fundul acestei subterane strălucea o lumină nesigură, prea puțină pentru a învinge întunericul dinăuntru.

Trecu distanța, care l'despărțea de acel focar.

Era un foc de uscături în jurul căruia stău câțiva oameni.

Petre Duther se opri și depuse prețioasa sarcină pe nisipul subțire.

— E timpul să mă ocup de ea, zise el.

Scoase din buzunar o sticlă as-tupată bine, pe care o apropie de flacără, privi în zare licoarea din sticlă.

Era un fel de apă limpede, dar de o culoare galbenă.

Tinărul scoase dopul și o duse la buzele fetei.

Ea avea dinții strînși, și el fu nevoit să se slujească de o lamă de fildeș, pe care o avea în buzunar, ca să i descleșteze dinții.

Îndată ce i turnă în gură, câte va picături un fenomen ciudat se întâmplă.

Pleoapele închise se deschiseră și se închiseră de mai multe ori, degetele mai întăi, apoi mâinele, și în sfîrșit tot corpul fu apucat de un tremur ca de friguri, răsufierea, pînă atunci așa de slabă, că abia ar fi aburit suprafața unei oglinzi, se făcu mai regulată și mai repede; capul fetei se ridică și preumblă în jurul ei o privire rătăcită:

— D șoară Clementa, ești în mîini bune, n'ai a te teme de nimic, zise el cu un glas, pe care voia să l'facă blând.

— Cum, d-ta, d-ta! strigă ea în

culmea spaime! Atunci sunt perdată.

— Ești crudă, neîndurată, d-ră Clementa, zise exploratorul fără ca glasul său, să arate vr'o mânie, mai târziu 'mî vei fi recunoscătoare de acest neînvins simțiment, care mă face să par azi persecutorul d-tale.

— Unde sunt? Unde? Doamne! strigă fata frământându-și brațele și fără să yrea să răspundă cuvintelor celui, pe care îl privea ca pe dușmanul ei neîmpăcat.

— Îți repet, d-ră, că ești în siguranța și sub paza unui om cinstit, care n'are altă vină, de cât aceea de a te iubi nebunește.

— Domnule, strigă fata, cuvintele acestea sunt deja o mișelie. Dar cu un om ca d-ta, ce trebuie să le mai număr?

— Te rog, d-ră, nu mă ocări ast-fel.

— Să nu te ocărăsc? Dar d-ta, ai avut milă de mine?

Nu mă ai răpit prietenilor, logodnicului, pe care-l iubesc? Ești un om fără de onoare, fără de credință sau lege, mai vinovat decât acești nenorociți sălbateci, care te înconjoară, și din care ai făcut complici înconștienți ai faptelor d-tale.

— Putea să mă vorbească mult așa, căci tinerul fără a lua în seamă cuvintele, îi asculta glasul armonios, contemplând cu nesațit obrazul ei înflăcărat de mânie.

În sfârșit ea tăcu și Petre Duther îi spuse:

— Bleastă-mă, acoperă-mă de insulte, sdrobește-mă sub disprețul d-tale, nu mă supăr pe d-ta, căci aparențele sunt împotriva mea. Dacă ai ști că mă supun unui simțiment mai puternic decât mine, că iubirea pe care o simț pentru d-ta m'a înebunit și m'a făcut să rup cu toate legile sociale; dacă ai fi încredințată că nici o suflare a vieții mele, nici o aspirațiune a inimii mele, nici un gând nu există să nu fiu, singura stăpână, poate ai fi mai îngăduitoare.

Ea îl întrerupse repede.

— Destule fățarnicii, și înșelăciuni, domnule, află că nu dezesper de a-mi lua libertatea.

— Zadarnică speranță!

— Oh! am prietenii voieni și de votați, care nu mă vor lăsa. Logodnicul meu Emil.

— Logodnicul d-tale va fi mort mâine.

— Ce spuți infame! Și cine va îndrăzni, să-ți dea moartea.

— Eu, d-șoară.

— După ce te ai făcut un răpitor de fete, vrei să te faci un asasin.

Nu mă miră nimic de la d-ta.

— Nu vreau să fi un asasin.

Dar, mâine dimineață, de cu ziuă d. Emil des Rivières dacă nu-ți un mișel, se va găsi față în față cu mine să-și apere viața, eu simt că am destulă ură, împotriva lui, ca să-l omor.

— Dar de ce? De ce? Ce ți-a făcut omul acesta, ca să-l urăști atita.

— Te iubeste, ceea ce mi-ar fi cu totul indiferent, dacă d-ta n'ar crede că-l iubesti. Viața lui e o pedică la planurile mele. Va înceta d'a vieții.

— Ah! domnule, exclamă d-șoara Allard, crezi oare că ai iubi, pe acel care ș'a muiat mâinele în singele celui pe care l'am ales de bună voce ca logodnic?

— Nu numai că cred, dar chiar sunt sigur că ai să mă erți, și ai să mă iubesti. Așa vreau!

— Ei bine! încearcă! Tot-d'auna am fost o fată blândă și fără de fiere; dar îți jur aici, că acel care va omori pe Emil, va muri de mâna mea. La rîndul d-tale, ia seama d-le Petre Duther.

Exploratorul zîmbi și nu răspunse. După câte va clipe de tăcere:

— Te las aici, d-șoară, în paza acestor oameni.

Au primit ordinul de a se supune orbește. Nu încerca să-și corupă, nu cunosc limbajul d-tale, și d-ta tot așa pe al lor, de alt-fel ei nu au alt șef pe lume de cât pe mine, și-mi sunt devotați până la moarte.

Șueră, și toți oamenii culcați se sculară ca mișcați de acelaș șurup.

La un semn unul dintr'înși nu mai puțin mare, nici mai puțin sdra-van decât cei doi tovarăși din expedițiunea lui Petre Duther, veni să se posterneze înaintea prizonierei în semn de supunere. Apoi îi arătă cu degetul un fel de cort mic bine închis, pe care până acum nu-l văzuse în penumbra, care mergea crescând cu cât se depărta de foc.

— D-șoară, zise exploratorul, omul acesta va fi pentru serviciul d-tale; va muri ca să te apere dar are ordin de a te omori și pe d-ta mai de grabă, de cât să te scape.

Cortul acesta pe care ți-l arată va fi locuința d-tale până la înțoarcerea mea, ai să găsești acolo tot ce-ți va va trebui. Servitorul d-tale se numește Smoc-Alb, dar nu va înțelege chemarea d-tale, numai dacă vei vrea să te servești de șuerul acesta pe care ți-l dau. Alt fel, poți să dormi liniștită, omul acesta doarme la ușa d-tale, și tot-d'auna se va opune la tot ce te va nemulțumi.

După ce isprăvi aceste cuvinte, Petre Duther se înclină cu galanterie în fața captivei sale, care nici nu se înjosi să-și înapoiască salutul, și se retrase fără a spune vre-un cuvânt. Când dădu la o parte porțița de la intrare, văzu cu plăcere că mica încăpere era luminată, de o lampă aprinsă, agățată de tavan.

Exploratorul rămas singur, se duse de bătu pe umărul unul din indienii deșteptați.

— Între noi doi, acum.

Cei doi oameni, fără de a se îngriji de întunecime se infundară în

peșteră, până ce dădură de o crăpătură făcută în stâncă, în care intrară fără de teamă.

Ajunseră într'un fel de sală piezișă luminată de o lampă cu unt de focă.

Era de sigur locuința lui Petre Duther, căci zidurile erau pline de arme europene de toate felurile.

Exploratorul luă un revolver de la cingătoare, un cuțit mare de vânătoare și o pușcă de precizie cu munițiunile trebuitoare.

Complectă această încărcare cu o tolbă plină.

În sfârșit adresându-se însoțitorului său:

— E gata corabia? întrebă el.

— Frate-meu să mă urmeze, răspunse indianul.

CAP. XXIV

Lupta între civili.

Am lăsat pe Emil de Rivières în locul unde văzuse dispărind logodnica lui.

Cu toată vitejia lui, de care dăduse probe adesea, se simțea cam îngrijat.

Protivnicul său familiar cu câmpul de bătaie, nu va avea superioritate asupra lui? Oare două ore va fi de ajuns să examineze locul luptei?

Gândurile acestea se sbuciumau în creierul lui fără de ordine, nici precizie.

— Generalii cei mari, își zise el zîmbind, stîrnesc mijloacele de apărare, pe un loc necunoscut.

Esențialul e mai cu seamă de a mă ascunde pe cât se va putea mai mult.

Trebuie să stau pe un loc înalt, ca să pot observa împrejurimile, dar trebuie în acelaș timp ca acel loc să-mi ofere un adăpost unde să fiu nevăzut, și un drum, pe care în caz de slăbire, să pot bate în retragere, în bună ordine.

De o dată luminat de un gând neașteptat.

— Asta e o idee! zise el rîzînd.

În clipa aceea, ziua începea să alunge întunericul; lumina stelelor pălea. Se auzi un șgomot în tufiș.

— Cine e acolo? strigă tinerul cu un glas hotărît.

Nimeni nu răspunse, dar un nou personaj intră în scenă.

Era un indian de o statură înaltă.

Costumul lui diferia de a celorl'alți indienți: penele din virful capului erau de o culoare închisă, tunica era de piele de urs cenușie cu lîna pe afară.

Emil înțelese că acest om era mesagerul trimis de rivalul său.

Indianul zări pe european și-și arătă o bucată pătrată de mătase, era salutul d-rei Allard.

Apoi apucă înainte.

Emil îl urmă.

Se infundă într'un fel de pădure, unde 'și făcea loc printre crăci, și în sfârșit eși la malul unei mari întinderi de apă. Aci îl aștepta o luntre. Săriră într'însa, și indianul apucând lopata visli spre Est.

Emil își spuse că drumul, pe care aveau să 'l facă era lung, căci în scrisoare rivalul său vorbea de o insulă, și de geaba își sgăia ochii, că nu zărea pe toată întinderea aceia nici o bucătică de pământ.

Lunecaseră pe suprafa lacului ca vre-o oră și jumătate. De o dată tinărul francez tresări.

Ochii lui țintii la orizont, văzu ivindu-se o bucată de pământ cenușiu, pe care mai înainte îl luase drept un nor.

De sigur aceea era insula.

Presupuneriile lui erau drepte.

Acolo debarcară.

— Vultur negru, căci el era, întinse brațul, și arătă pământul, în dreapta, în stânga, în față.

Ca și cum ar fi zis!

— Tot locul acesta e el d-tale.

Apoi se scobori în barcă, și se depărtă. În curînd nu se mai văzu.

— Aci, are să se desfășoare drama, șopti Emil.

Incepu să se orienteze.

— Insula e accidentată, trebuie să o vizitez.

Și apucă prin pădure, pe lângă un riuleț, cu gând să ajungă la un loc înalt de unde să observe insula.

În sfîrșit ajunse; după ce stătu mult și chibzui:

— Iată planul meu de bătae, zise el. Stați aici și aștept pe dușman, dacă încearcă să mă ia cu asalt, n'are de cât să vie, de aci îl pot vedea.

Pe când își spunea asta, o bătae de pușcă răsună în văzduh.

Emil își scoase ceasornicul.

(Va urma)

**Numărul 27 din «Ziarul Căleto-
rilor» va apare Marți, 10 Februarie
corent.**

INSULA SPAIMEI

BRETAGNE

Când în baia Trépassées bubue tunul de alarmă în depărtare, locuitorii țermului și ai insulei cădeau în genunchi și mulțumeau lui D-zeu, apoi, în grupe, se coborau pe mal. Cu cât furtuna se deslănțuia mai furioasă, cu atît ei se arătau mai recunoscători către creator; căci uraganul mugea în binele lor.

— Marea, ziceau ei, marea are secerișurile ei, ca și pământul, și

furtuna anunță ziua bine-cuvîntată a recoltei.

— Vin spice coapte și noi o să le treerăm, adăogați femeile alergând, de-abea îmbrăcate, după bărbații lor.

Spicul copt era corabia în disperare pe care acești piraiți o pîndeau să naufragieze și apoi să ia ceea ce era în ea.

— Parte egală! ziceau bărbații.

Și femeile se bucurau, gândindu-se:

— Noi vom lua banii, marfa și rachiul, iar cadavrele le vom arunca în mare.

Și făceau după cum spuneau. Pe malul mării chiar, îndată ce corabia se scufunda, începea un chef hidos. Sub motiv de a da ajutor naufragiaților, le dădea să bea, să bea mereu; apoi când îi îmbătau turtă, îi aruncau în mare.

Atunci, piraiții aceștia blestemați continuau orgia pe socoteala lor, orgie care dura până când nu mai aveau nimic de băut.

La fie-care reflux, când marea era jos, ei scormoneau corabia prin toate colțurile cele mai ascunse. Ca să nu scape nimic avidității lor, blestemații aceștia desfăceau corabia bucată cu bucată și fie-care din ele erau duse pe uscat pentru a servi în timpul iernei la încălzitul colibelor și bordeelor.

Ast-fel erau altă dată moravurile țărmurilor și insulei acesteia, care nu era numită de cât *Insula Spaimii*.

Dar care era oare această insulă de spaimă? Perit a oare într'un cataclism drept pedeapsă pentru relele ei, cum au perit atâtea altele la fel?—Nu, zău nu! Teribila *Insulă a Spaimii* nu este astăzi de cât verdea și liniștită insulă Oessant, farmecul turiștilor și norocul naufragiaților.

Unele persoane, triste și cu durerea în suflet, evocă zicătoarea populară: *Cine vede Oessant își vede sângele său*, dar ei au greșală. Oessant îi lasă să vorbească și-și continuă viața sa dulce și liniștită în mijlocul Oceanului, pe care-l domină din toată înălțimea stîncilor sale.

Intr'o zi, regele Enri fiind bine dispus, zise sirelui Jehan de Rieux, pe care-l iubea mult:

— Omule, cere mi un lucru pe care mîna mea să ți l poată da; și-l vei avea.

Sirele Jehan nu ceru nici Nantes, nici Rennes, nici chiar Douarnenez; el zise:

— Rege, voesc Oessant, frumoasa insulă Oessant.

Regele surăse și-și frecă mâinile de mica pretenție a amicului său.

El însă nu cunoștea Oessant-ul! El nici nu visa de această insulă înaltă, care-și ridica cu mîndrie fruntea d'asupra valurilor furioase; el nu văzuse alba diademă de ceață care-i încununa culmea în frumoa-

sele dimineți de primă-vară; el nu pipăise cu picioarele iarba cea grasă pe care o păste turmele de oi. Și iată cum, făcând pe sirele de Rieux marchis de Oessant, regele făcu din amicului său unul din cei mai bogați seniori ai Franciei.

Timpurile spaimii sunt destul de departe de noi. «Doar suveniruri au rămas!..» Bretagne este țara frumoaselor insule, iar Oessant este mărgăritarul insulelor bretone.

Oessant trebuie vizitată în timpul sărbătorilor consacrate sfîntului Pol Aurelian, patronul său.

Sărbătorile se reînnoesc de mai multe ori pe an, căci locuitorii insulei sunt foarte doritori de veselie, fără a mai pune la socoteală că Sf. Pol Aurelian se bucură la ei de o stimă particulară. De altmintealea, toate sărbătorile acestea se aseamănă. Cine a văzut una, le-a văzut pe toate.

Sărbătoarea începea printr'o cîminicare generală. După slujba bisericească, toată lumea se așează la masă și iată-i instalați pe scaune până noaptea tîrziu, dacă nu până a doua zi, cu o simplă întrerupție a vecerniei, căci locuitorii din Oessant sunt foarte pioși și nici o plăcere nu 'i pot face să 'și uite datoriile creștinești.

Este un spectacol foarte plăcut, acela al mesenilor gătiți frumos și așezați la chef. Femeile, îmbrăcate cu cele mai frumoase haine, cu capul acoperit cu o pânză albă care nu le ascunde frumosul lor păr blond, risipit pe umeri, și oamenii cu pantaloni scurți, făcuți în bufanturi, cu veste de postav albastru brodată cu galoane ornate cu nasturi de argint.

A doua zi, oamenii se întorc la mare, la pescuit, pe când femeile se întorc la grijile gospodăriei lor.

Ast-fel, liniștit și departe de lume, ei trăiesc fără să se întrebe, fără să se îngrijească de ce se petrece acolo.

Lector.

Poșta Redacției. — D lui Const. Nuțescu Loco. Trimiteți toată urmarea. Mai scurte nu aveți? Scriți numai pe o parte a hîrtiei.

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concurarea prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura prin tragere la sorți la 2 bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii

De la 15 Februarie 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.50 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Un roman ilustrat de un volum și Calendarul american cu foi zilnice pe anul 1898, sau un roman de 2 volume precum și ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de un an.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Calendarul de mai sus.—Un roman ilustrat de 5 volume.—«Universul» literar colorat pe timp de un an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara

In provincie 1 lei mai mult pentru portul premiilor

Premii Gratuite

Calendarul American (cu foi zilnice) și un roman de 3 volume ilustrat precum și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 6 luni.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la 2 bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

5 Bani în toată țara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineață publică știrile și depeșile cele mai noi și importante din țară și streinătate și romanele cele mai sensaționale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieții M. S. Regelui Carol». «Universul politic» este unicul ziar care sosește dimineața în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Depitator Numai în 4 manute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără nici o durere toți acei peri care se cred neîntrebuițioși, pe ori ce parte a corpului. 4.50.
De vânzare la adm. ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11 București.

Orî-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de ori-ce tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

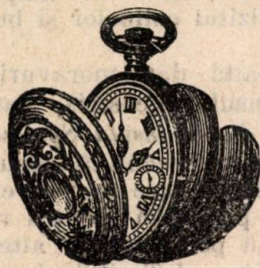
De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscani, București.

Toate cutiile cari nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în streinătate, Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele cari doresc să fie sigure că cumpără adevratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației «Universului» și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației «Universului» de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei casse este administrația noastră.

Aceste hapuri se vînd la drogheriile Stoenescu, Zamfirescu și Ecomu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50.
Ceasornice de metal soarelui, cari n-au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 13.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, cari se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cîntă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe complant. — Nici cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din cea mai expertă.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1^{1/2}, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL ÎNȚEPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11, — Strada Brezoianu, — No. 11

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

O DUMINECĂ LA WENZI. — (Vezi explicația)

O Duminecă la Wenzli

La două ore departe de Berlin, există un popor primitiv care și-a păstrat cu sfințenie obiceiurile, religia și limba sa originală. Aceștia sunt Wenzlii.

Avusei curiozitatea să-i cunosc și să-i vizitez, dar mă cam îngrijam de modul cum voi fi primit.

— Foarte bine, mi se răspunde. Wenzlii sunt foarte ospitalieri și dacă voiți să vă faceți o idee generală de țara lor, duceți-vă într-o Duminecă.

Ei locuiesc într'un arhipelag format din cinci sute, poate o mie de canale ale râului Sprea care trece și prin Berlin.

Intr-o Sâmbătă, cu un alt tovarăș luarăm trenul pentru Cotbus, care este aproape în țara wendică. O barcă lungă, subțire și ridicată în sus de ambele capete, veni să ne ia.

Norocul nostru fu, că în ajun se făcuse o nuntă și sărbătoarea, care ține trei zile, de abea începuse, astfel că avurăm ocazie de a vedea cea mai curioasă petrecere ce mi am putut închipui.

Mireasa poartă pe cap un fel de căciulă înaltă; ginerile are o eșarpă peste umăr. *Braschka* sau pețitorul are o pălărie cu trei colțuri.

*
**

Grație unui personaj destul de important, *antreprenorul căsătoriei*, puturăm să ne amestecăm și noi printre lume. Acesta este rudă cu unul său cu cel-lalt dintre miri și el, cu pararele lui, răspunde de bogăția mesei și de bunătațea felurilor de mâncare.

Cu cât este lume mai multă cu atât nunta este mai splendidă căci fie-care își plătește partea sa, atât rudele cât și invitații. E un fel de pique nique deschis la toată lumea. Trecătorul, străinul, cu banul lui poate lua parte. Intrarea e liberă, dar fie-care își plătește intrând.

Antreprenorul căsătoriei, la prima vedere, ne paru a fi neamț, dar după cum ni s'a afirmat de când se pomenește, nici un Wend sau vre-o Wendă nu s'a amestecat sângele cu acela al Germanilor, și trebui să zic că ne înșelasem.

Totuși, el știe nemțește, ceea ce ne folosește nonă.

Numai mulțumită lui puturăm să culegem mai multe observații foarte importante, de cari am fi fost lipsiți dacă norocul nu ni l'ar fi scos în cale. Mai întâi aflarăm că nunta la care luarăm parte era de clasa întâi, adică toți cei ce luau parte la ea făcând parte din clasa întâi sau mai bine din casta întâi.

La Wenzli spiritul de castă este foarte accentuat. Acest mic popor

slav este împărțit în patru clase cari nu se amestecă nici odată: prima, care s'ar putea socoti nobilimea se compune din proprietarii de pământuri; a doua *Kossaeth* sunt proprietarii de case; apoi vin acei cari nu au de cât colibe numiți *Haeuster* și în fine *Tagelohner* cari n'au altă avere de cât brațele.

Nici o dată, o căsătorie cu miri din clase deosebite nu a turburat seninătatea împărțirii, astfel că noi fuserăm stabiliți asupra calității tovarășilor noștri. Dealtminte, fețele veghiază ca sfintele tradițiuni să nu se calce. Ele, după voia lor, își pregătesc măritișul. Când vre-una din ele socotește că a venit timpul să își facă gospodăria ei, se informează de averea tinerilor din casta sa. Când ea și-a făcut alegerea, trimete pe unul din rudele sale, în genere un unchi ca să ceară în căsătorie pe alesul inimii ei... dacă răspunsul este favorabil se hotărăște ziua nunței, și toți cari vor se înscriu pentru a lua parte.

În ziua aceea, logodnica se duce în casa spinului. Mai întâi îi mulțumeste că a ales o pe ea, apoi, după ce ia o înghițitură de bere, pornesc în bărci, spre biserică. Mireasa este așezată pe pae, semn de prosperitate, și ginerile, pentru un moment, are pe cap o coroană de frunze, lipită de frunte cu ceară. În drum, el recitează cele Zece Porunci, pe când mireasa tronând de paele ei, alături de mama ei, care are câte-va găini la îndemână, primește felicitările.

După cununie, nevasta nu ese din casă trei-zeci de zile, alt fel «cununia nu durează».

*
**

Am avut curiozitatea să vizităm locuința frumoasei noastre mirese. Foarte drăguț, foarte confortabil. Mobilele au un aspect bizar terminate prin fel de fel de icoane. Patul este numai culorilor: pe plapumă sunt trandafiri roșii amestecați cu număuita de un albastru strălucitor și cu viorele. Totul este înconjurat de o ghirlandă de frunze unde sunt puse toate culorile verzi ce există pe sub soare. Soba e enorm de mare, pusă într'un colț și așezată astfel în cât să lase un loc liber între una din fețele sale și zid. Aci e locul stăpînului. Scăpat de dandanaua nunței, capul familiei domnește de aci, așezat pe scaunul lui de lemn. În timpul absenței lui, nimeni nu-l ocupă acest loc, care rămâne liber.

Aci se petrece viața miresei. Văduvele nu es din casă de cât Dumineca. Restul timpului torc, țes și vâpșesc ele singure pânzele cu culorile cele mai bățătoare la ochi și cu cari se îmbrobodesc la zile mari.

Iarna, când cele o mie de cana-

luri ale Spreei debordează și transformă totul într'un lac monstru, bărbații rămân acasă. Atunci se țin lanț sindrofile unde se povestesc toate legendele existente. Istorisiri de războaie cari nu se mai sfârșesc, de vinători fantastice, în cari locul principal îl țin *Bătrânul Rege* și *Vinătorul negru* și cari în tot-d'auna se sfârșesc prin măceluri de oameni spre marea spaimă a ascultătorilor.

Căci nimeni, ca Wenzli nu se tem așa de mult de moarte. De abia un muribund și-a dat sufletul și deschid toate ferestrele «pentru ca sufletul să plece de grabă». Apoi se aprind atâtea lumânări câți inși au murit în cursul anului, apoi au grije de a grăbi înmormântarea care se face chiar în aceeași zi. La întoarcere, se grăbesc să distrugă tot ce a aparținut mortului. Banca pe care a fost așezat cosciugul se arde, căci cel ce s'ar așeza pe ea ar muri în același an. În fine, chiar numele celui mort nu se pomenește ca să nu dea loc la nenorociri.

Edmond Neukomm.

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA LA POLUL NORD

VI

Ce demon e care împletește firele vieții noastre, care ne face să ne înșelăm noi înșine și ne trimite tot d'auna pe căi pe care noi nu dorim să mergem? M'a îndemnat oare numai simțul de datorie? O, nu. Am fost numai un copil care căuta aventuri în ținuturi necunoscute, care a visat atât de mult despre ele, până ce, în cele din urmă, a crezut că le a găsit cu adevărat.

Și mi-a fost dată în adevăr această mare aventură a gheturilor. Aci în această noapte adâncă stau față în față cu natura; stau la picioarele eternității și ascult și învăț a cunoaște pe Dumnezeu cel a tot puternic, centrul Universului.

Toate enigmele vieții par a se lămuri aci și rid de mine singur că am putut să mă sbucium cu gândurile; totul e așa de mic, așa nespuse de mic... Cine vede pe Iehova, trebuie să moară.

Duminică 4 Noembrie.—La amiază am făcut o excursiune luând și câți va căini cu mine.

Curând după aceea am auzit că cei rămași pe bord au început să latre; imediat cei pe cari îi luasem cu mine ciuliră urechile și mai mulți dintre noi, în frunte cu Udenka se repeziră înapoi.

Cei-lalți rămaseră ascultând și uitându-se dacă nu mă întorc și eu.

După ce m'am gândit puțin dacă nu era poate vr'un urs, mi-am continuat drumul. În cele din urmă însă nu'mi mai putui stăpâni curiozitatea și mă întorsei. Căinii alergară ca vîntul înaintea mea.

Când m'am apropiat de vapor văzuți pe unul din oamenii noștri alergând înaintea cu puștile. Erau Sverdrup, Iohansen, Mogstad și Hendrighsen, cari'mi luară o bucată bună înaintea în direcția în care lătrau căinii, înaintea de a'mi fi putut lua și eu pușca, și a-și fi putut să i urmez.

De o dată auzii înaintea mea fulgerind o salvă de împușcături, apoi alta, și pe urmă mai multe împușcături singuratic; era un adevărat foc de pluton.

Ce dracu putea să fie asta? Stăteau pe loc și împușcau mereu. De ce nu înaintau? Mă grăbiți, zicându'mi că era timpul suprem ca să vii eu, cu patimele de zăpadă, pentru a urmări fiara, care probabil o luase la fugă. Într'aceia înaintară și ei puțin și iarăși fulgerară prin întinerie de mai multe ori pe rînd.

În sfîrșit unul din ei se repezi peste ghiață și împușcă drept în jos pe când un al doilea ingenunche lângă dînsul și dete foc spre est. Își probați oare puștile? Pentru aceasta, de sigu, vremea nu prea era bine aleasă, și afară de aceea, prea multe împușcături dădeau.

În vremea asta căinii alergau lătrînd furioși de jur împrejur și se adunară apoi în mai multe grupuri. În sfîrșit îi ajunsei și văzuți acum trei urși în diferite locuri pe ghiață, o ursoaică și doi puți, asupra cărora căinii se aruncaseră, hărțuindu-i ca nebuni de labe, de ceafă și de coadă.

Mai ales Menka era turbată. Apucase pe unul din puți de gât și îl scutura cu furie, așa în cât abea puturăm s'o depărtăm.

Urșii se depărtaseră binișor de căinii, cari nu cutezaseră să se apropie de ei până când ursoaica cea bătrână nu fusese rănită și căzuse. În adevăr fiarele procedaseră într'un mod suspect. A fost ca și când ursoaica ar fi pus în lucrare un plan bine combinat, o cursă pentru a atrage căinii.

Se opri deodată. Lăsase puți să meargă înaintea, stătuse cât va timp pe loc, și apoi se îndreptase spre căinii, cari însă în același moment, ca și la o comandă, o luară la goană spre vest. Atunci se trăsese primul glonț, după care ursoaica cea bătrână căzuse la pămînt. Imediat unul dintre căinii, se repeziseră asupra ei. După aceea fu împușcat unul dintre puți; cel-lalt o luă peste ghiață urmărit de împușcături și de trei căinii. Aceștia îl ajunseră în curînd și îl trîntiră la pămînt. Așa că Mogstad trebuia să depărteze întâi căinii,

înaintea de a cuteza să împuște.

A fost un adevărat măcel. Dar ne-a venit tocmai la timp căci tocmai astăzi consumaserăm ultimele pastete de care de urs ce mai aveam. Cel doi puți ne furnisau fripturi minunate de sîrbători.

După toate probabilitățile acești urși erau tot cei a căror urme le văzuserăm mai înainte. Sverdrup și eu îi uamărisem atunci, dar îi pierduserăm în direcția nord-nord-vest de la vapor. Probabil că acum se întoarseră din aceeași direcțiune. Când cel-lalt voi să împuște pușca lui Peder ca de obicei nu luă foc de oare-ce iar era îmbibată în vasilină. Striga mereu:

— Trageți, trageți, pușca mea nu ia foc.

Mai târziu când am examinat și eu pușca pe care o luasem cu mine, descoperii că nu era încărcată.

Frumoasă istorie aș avea de povestit dacă s'ar fi întîmplat să mă găsesc singur cu această armă în fața ursoaicei.

Luni 5 Noembrie.—Aseară pe când lucram auzii de odată pe unul din căinii urlînd îngrozitor. Alergai sus pe punte și găsiți pe unul din căieți cu limba lipită și înghețată de o verigă de fier, pe care probabil voise s'o lingă. Bietul animal întinse limba ca un gumelatic, și urla ca un disperat.

Bentsen, care era de pază, alergase la urletele căinelui, dar nu știa ce să'i facă; prinsese însă căinele de ceafă și'l ținea de frică să nu'i rupă limba. După ce încalziți nițel fierul cu mîna, limba se deslipe de sine.

Bietul animal se bucura peste măsură și lingea, pentru a'și arăta recunoștința, mîinile lui Bentsen. De sigur că va trece multă vreme până când, cel puțin acest căine, va mai păți așa ceva.

Duminică 11 Noembrie.—Îmi urmez zi de zi studiile și mă adîncesc din ce în ce în misterul nedelestat a o mulțime de chestiuni.

Nu zău, de ce să mă învîrtesc mereu în cercul unor gînduri zadarnice? Mai bine să ies în noaptea de afară! Luna stă mare, galbenă și liniștită sus pe cer. Stelele scînteiază prin pulberea fină de zăpadă... De ce să nu mă leagă în visul unei nopți de iarnă, gîndindu-mă la vară?

Uf! vîntul suflă prea aspru peste ghiața pustie. E un frig de 33 de grade, și vara cu florile, e departe, departe. Aș! da un an din viața mea, să o văd acum, dar așa mi se pare de departe, de par'că n'o s'o mai vedă nici odată.

În fie-care zi și în fie-care noapte strălucește însă lumina boreală pe cer, în frumusețea ei, vecinic schimbătoare.

O strălucire misterioasă! Ce ești tu

și de unde vii? Dar de ce să întreb?

Nu e destul să'i admir frumusețea și să mă opresc aci? În cel mai bun caz, am putea oare să descoperim alt-ceva, de cât fața exterioară a lucrurilor.

Ce ne-ar folosi chiar dacă am putea să spunem că lumina boreală este o descărcare electrică, sau un curent electric prin regiunile superioare ale aerului, și dacă am fi în stare să descriem până în cele mai mici amănunte cum se produce? Ar fi numai vorbe, căci tot atât de puțin știm ce este un curent electric ca și ce este lumina boreală. Fericit e copilul... Cu toate păreri și teoriile noastre, nu suntem nici cu un fir de păr mai aproape de adevăr decât dînsul.

Marți 13 Noembrie.—38° C. Ghița se prăvălește ziua în mai multe direcțiuni, și sgomotul ce'l face e destul de mare, de când a început să fie mai frig. Se aude din depărtare un sgomot ciudat care ar părea sinistru ori-cui, care nu știe de unde vine.

Am făcut azi o plimbare foarte plăcută pe lună.

Este oare viața o vale a plîngerilor? Este oare o soartă vrednică de plîns aceasta, de a putea sbura ca vîntul peste întinderea neîmărită de ghiață împresurat de o mulțime de căinii pe o noapte ca aceasta? Patinele de zăpadă lunecă peste suprafața netedă încît nu știți dacă mai atingeți sau nu pămîntul, sau te apropii de stelele ce scînteiază sus pe bolta albastră? Aceasta este într'adevăr mai mult decât are cine va dreptul a aștepta de la viață. E o poveste din altă lume, dintr'o viață viitoare.

Ș'apoi să te întorci în cabina comodă, să faci foc în sobă, să aprinzi lampa, să'i umpli o pipă, să te întinzi pe sofa și să visezi privind la norii de fum — însemnează aceasta a suferi?

Așa mă prind une-ori stînd ore întregi, uitîndu-mă la foc și visînd departe—un metod minunat de a trece vremea în chip folositor. Cel puțin însă ea contribuie la trecerea pe nesimțite a vremii, până când visurile sunt spulberate printr'o singură suflare de vînt a realității și iarăși mă trezesc aci în mijlocul pustietății și din nou mă pun cu nervositate pe lucru.

Miercuri 14 Noembrie.—Ce minunate sunt plimbările cu patine de zăpadă prin natura tăcută!

Cîmpia întinsă de ghiață scaldată în lumina argintie a lunii se întinde în toate direcțiile, pătată ici și colo, de umbra întunecoasă a colinelor. În depărtarea extremă, o dungă întunecoasă însemnează orizontul, d'asupra căruia plutește o ceață rară strălucind ca argintul; și d'asupra se

întinde bolta cerească albastră, presărată cu stele și luna plină plutește prin eter.

Dar la miază zi lumina zilei abia se mai vede ca o zară slabă, roșietică, jos la orizon, iar d'asupra un arc galben și verzuî deschis ce se pierde apoi în albastrul cerului. Intregul se încheagă într-o armonie unică și indescriptibilă.

Une ori simt dorința de a putea interpreta frumusețea naturii prin muzică; ce acorduri puternice și totuși blânde ar trebui să fie acelea!...

Dar tăcere! Aud numai vibrarea nervilor mei proprii; mi se pare ca și când aș aluneca tot mai departe peste această întindere, în spațiul nesfârșit.

Nu e aceasta o icoană despre cele ce trebuie să vină? Aci sunt și eternitate și pace. Nirvana trebuie să fie rece și limpede ca o astfel de noapte nesfârșită cu stele. Ce sunt toate explorările și toate cunoștințele noastre în mijlocul acestui infinit?

Vineri 16 Noembrie.—Înainte de amiază ne am plimbat cu Sverdrup, cu patinele de zăpadă, la lumina lunii. Am avut o convorbire serioasă asupra probabilității mersului nostru și asupra expediției planuite pentru la primăvară peste ghiată spre nord.

Seara am vorbit cu el în cabina lui, tot despre aceasta. I-am comunicat părerile mele, pe care el le-a aprobat în total.

În timpul din urmă m'am gândit mult care ar fi cursul ce ar trebui să urmărim în cazul când până în Martie n'am ajunge atât de la nord cum m'am așteptat. Dar cu cât mai mult mă gândesc, cu atât mai tare mă conving că lucrul se va putea face.

Căci dacă e bine a se porni de la 85°, de ce n'ar fi de asemenea bine a se porni și de la 82° sau 83°? În ambele cazuri am pătrunde în regiuni mai nordice decât am putea ajunge altfel, și aceasta trebuie să fie cu atât mai de dorit, cu cât mai puțin spre nord ar putea ajunge *Fram* însuși.

Dacă nu vom putea ajunge chiar la Pol, va trebui să ne mulțumim și cu mai puțin. Lucrul principal nu e după cum am repetat-o de atâtea ori, de a ajunge exact la acel punct matematic, ci de a explora regiunile necunoscute ale mării polare, fie mai aproape, fie mai departe de Pol. Aceasta am spus-o deja înainte de plecarea noastră și trebuie să o amintesc mereu.

De sigur, în decursul drumului mai departe al vaporului va trebui să se facă și pe bord multe observații importante și dintre care pe unele aș dori foarte mult să le pot face eu în persoană; cele mai importante însă vor putea fi făcute tot așa de bine și dacă două din ceata noastră vom părăsi vaporul, și abia

mai poate fi îndoială că observațiile pe care le vom face și mai departe spre nord, vor fi mai importante decât acele pe care le-aș putea face tot restul timpului pe bord. *Până acum este deci absolut de dorit ca să plecăm.*

Apoi vine întrebarea: Care e timpul cel mai bun pentru plecare? Nu poate fi îndoială că primăvara, cel mai târziu în martie, e singurul timp potrivit pentru o asemenea întreprindere îndrăznească. Dar va trebui să plecăm chiar în primăvara asta?

În cazul cel mai rău, dacă n'am ajunge adică mai departe de 83° latitudine și 110° longitudine, ar fi poate bine să așteptăm până în primăvara anului 1896; dar eu așa cred că în acest caz am pierde, după toată probabilitatea, momentul cel mai favorabil. Nu putem să înaintăm cu vaporul atât de încet încât după trecerea unui al doilea an să nu fim dincolo de punctul de unde ar trebui să pornească expediția cu săni.

Dacă măsur distanța pe care am făcut-o din Noembrie anul trecut și socot aceiași distanță în partea cealaltă, reiese că în Noembrie viitor vom trebui să fim la nord de țara Franz-Josef și cu ceva dincolo. Fi- rește, e posibil ca până în Februarie 1896 să nu facem un drum mai lung decât acela pe care l-am făcut până acum; dar după tot ce pot să judec, e mai probabil că mersul se va accelera, iar nu se va potoli, cu cât vom merge mai spre apus și că, prin urmare, în Februarie 1896 vom fi ajuns prea departe; pe când, chiar dacă n'am ajunge la cel mai bun punct de plecare în ziua de 1 Martie 1895, în tot cazul va fi un punct de la care va fi posibil să plecăm. De aceea ar fi bine să nu mai așteptăm o altă primăvară.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

J U L E S G R O S

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XXIV

— Tocmai cele două ore trecute. Apucă atunci carabina și dădu un glonte.

De odată Emil sări în sus.

Două focuri răsunară din partea opusă aceia de unde auzise în- tăiul foc.

— Ce să fie asta? strigă el. Pro- tivnicul meu mi-a întins oare vr'o cursă, și, în loc să am de a face cu un singur om, să am de a face cu o trupă întreagă?

Se așeză jos și începu a se gândi:

— Nu! Nu! zise el în sfârșit, asta

nu se poate. D. Duther ar fi avut de multe ori prilejul să mă omoare, dacă ar fi vrut. Chiar acel din oa- meniul lui, care mi-a adus scrisoarea, putea foarte ușor să mă înjunghie, în timpul somnului. Și chiar acum când am mers în barcă, cum stam cu spatele la dînsul, putea foarte ușor, să mă apuce de ceafă și să mă arunce în apă.

Chiar dacă dușmanul ar fi fost un trădător, m'ar fi putut aștepta as- cuns după vr'un copac, și m'ar fi o- morât.

Nu, D. Duther n'are escortă, totul arată și dovedește asta. M'a chemat la o luptă cinstită, nu se poate să nu cred asta, dar naiba să mă ia, că nu'mi explic cum poate să tragă de odată două gloanțe din două părți ale insulei.

Pe când își făcea aceste judecări, Emil se uita mereu spre punctul de la insulă de unde venise detunātu- rile. I se păru că locul acela de pă- dure era mai puțin des de cât ori care altul. Atunci scosei din toc un ochian, care avusese grijă să'l ia cu el.

Un copac enorm atrase băgarea lui de seamă. I se păru că la rădăcină se ascunde o figură omenească. Își luă pușca, și culcat pe iarbă urmă punctul arătat de ochian, voia să tragă.

Dar de odată un glonte șueră la urechia lui, Emil constată că nu era din locul văzut de dînsul, ci cu to- totul din altă parte.

XXV

Urmarea luptei

Trebuie să te fi rătăcit odată prin munți, ca să'ți dai seamă de simți- mintul de înfrustare, care te apucă văzîndu-te singur.

Emil era prea preocupat de lupta lui, ca să stea să se mai gîndească. Își tot scormonia mintea, să'si ex- plice cele două gloanțe venite din direcțiunile opuse.

De odată își lovi fruntea:

— Ah! ce prost sunt zise el, tre- buia să'mi explic asta de la început.

De sigur că a pus în diferite părți baterii cu explozibile, ca să nu știu de unde vin, și unde va fi el.

Peste tot tăcere, singurătate, ne- mișcare. Pretutindenți liniște desă- vîrșită.

Emil din când în când se uita la drumul pe unde venise.

Gîndea cu drept cuvînt, că numai pe acolo ar putea dușmanul să'l a- ajungă.

— Cu arsenalul meu, zise el, și cu poziția în care mă aflu, pot să înfrunt și zece dușmani. Din fericire am muniții, arme, și ce trebuie pen- tru mîncare.

Vorba mîncare îi aduse aminte că nu mîncase din ajun.

Scoase o bucată de pesmet și începu a-l mânca cu foame.

— Să-mi păstrez proviziunile, dar în același timp să nu-mi micșoreze puterile.

După ce și a isprăvit prânzul său de pustnic, apucă o ploscă, pe care o purta pe umăr și începu să bea.

Se înnopta și Emil vedea cu oarecare teamă apropierea nopții, se gândea că ziua poate să supravegheze singurul șant pe unde putea să vie dușmanul, pe când noaptea putea să-l surprindă.

— În tot cazul dacă nu voi putea vedea, cel puțin, e cu neputință să nu aud pașii, care vor străbate aceste locuri.

Dar trebuie să caut de a nu adormi, ceea ce e foarte greu în această singurătate. Dar ca să fiu noaptea deștept, am să trag un somn bun acum de vreme.

Zicându-și acestea logodnicul d-rei Allard își făcu un pat de frunze și peste puțin adormi. Dar curînd se deșteptă tresărînd, auzise un sgomot lângă dînsul.

Și, surpriză, spaimă! zări o umbră proiectată de stîncă. Puse mîna pe pușcă s'o sloboadă. Dar spectrul îi strigă:

— Jos armele sau ești mort?

Emil recunoscu glasul dușmanului său, aruncă pușca.

— Fie! zise el.

Exploratorul, căci el era, nu făcu nici un pas, nici o mișcare.

— Tinere, ți-e teamă! zise el cu un plas batjocoritor.

— Mișelule! hoț de femeie să vedem ai să te ferești de lovitura asta, zise Emil.

O detunătură se auzi, dar glonțul revolverului nu și atinse ținta. Exploratorul sta tot nemișcat, apoi strigă:

— Sărman copil! mă crezi oare un dobitoc, și crezi că m'am suit aici să-mi ofer pieptul gloanțelor d-tale?

— Atunci ce vrei?

— Vreau să ne omorîm într-o luptă cinstită, răspuse exploratorul. Lasă-ți aici armele de foc și du-te de mă așteaptă pe platformă.

Îți dau bilețul acesta cu care am să-ți spun ce trebuie să faci.

Dacă mor vei aștepta aici călăuza care te a adus, îi vei arăta medalia asta, și salutul, după care l'ai recunoscut și d-ta, și îți va fi de o supunere oarbă, va înțelege că moștenești de la mine toate drepturile asupra d-rei Allard.

— Cu ce armă vrei să te bați? întrebă logodnicul d-rei Clementa.

— Ne vom bate cu pumnalul, corp la corp. Cel mai puternic și mai ager dintre noi va înfrînge pumnalul în inima celui-l'alt.

Peste puțin lupta începu:

Emil scoase un cuțit lung, cu care se aruncă asupra dușmanului.

Dar întreprinzătorul explorator desprețuia de sigur cuțitul acela lung, căci stătu drept, cu sânge rece și cu un cuțit mic în mână, cu care pară arma dușmanului.

În același timp exploratorul ridică brațul și arma lui se abătu cu repeziciunea unui fulger.

Emil se feri în lături, totuși fu atins la braț, dar el nu luă în seamă asta ci se aruncă asupra lui Petre Duther apucându-l în brațe.

Duther nu se apăra ci d'impotrivă îl lasă să-l cuprindă bine de mijloc, și atunci repede, pe negândite, ridică arma și o înfipse cu putere în umărul lui Emil.

Îndată brațele muribundului se desfășură, pumnalul pe care nu l'lăsase din mână căzu jos, și bietul Emil învîrtindu-se căzu jos fără de suflare.

Petre Duther se apropie de dușmanul său, și i-l puse mîna la inimă. Văzu că nu mai bate.

Atunci îl luă binișor și i-l puse pe patul de frunze pe care și-l făcuse singur.

— Bietul băiat, gândea el, 'mî pare rău, dar n'aveam ce face. Mi se spusese în cele a trebuit să îl distrug, așa a vrut fatalitatea.

XXVI

De ce a rămas D. Barbier celibatar

Între acestea la lagăr era mare plictiseală, domnișii se mai duceau după vînat, mai umblau în coace, încolo, dar domnele erau nevoite să stea de obște locului.

D. Atanasie Barbier le ținea de urît și le spunea la palavre nesărate, pe care la urmă nici nu le mai ascultau.

În sfîrșit d-ra Bourgeois vrînd să mai distreze pe cucoane chiar rîzînd de d-nu Barbier, începu să facă spirit pe socoteala lui.

— D-le Barbier, de mult am vrut să te întreb ceva, zise ea.

— De ce nu, domnișoară?

— Dar te rog să nu te superi.

— Pe cîns'ea mea că nu, zise d. Barbier repede.

— Ia spune-ne de ce ai rămas flăcău? zise ea.

— Ei, asta e o istorie întreagă.

— Spune-ne-o, strigă doamnele, trăgînd cu urechea.

— Ei bine, să vă spun, zise d-nu Barbier.

«Părinții mei, începu el, deși erau oameni cu stare, mă băgară în prăvălie la un fabricant de perii, d. Rolin.

«Acesta avea o fată, d-ra Ortensia tot așa de frumoasă ca și o floare, al cărui nume îl purta.

«Crescusem împreună între rafturile și polițele magazinului. Era cu doi ani mai mică de cît mine.

«Ajunsesem la vîrsta cînd să trag la sorți, cînd era să mă ia în armată, dar părinții mei avînd influență mă scăpară de la serviciul militar. Putui dar să-mi văd de treabă.

«Într-o zi, mă pomenesc cu d-șora Ortensia, că-mi zice, fără mult înconjur:

«— Mă iubești, d-le Atanasie?

«Mă înroși până în albul ochilor și răspunsei:

«— Da, te iubesc d-șoară. Cine nu te-ar iubi?

«Spun drept că exageram puțin sau mai de grabă improvizam un sentiment, la care nu mă gândisem până atunci.

«— Atunci d-le Atanasie, urmă Ortensia, vrei să mă ieși de nevastă?

«Mă arunca la picioarele fetei și sărutându-i mîna îi spuneam:

«— Mulțumesc! Mulțumesc! Ortensia, te iubesc și sunt cel mai fericit dintre oameni.

«— Bine! zise ea, adresîndu-mi un grațios zîmbet. Sunt mulțumită de d-ta. Măine am de gând să-ți spun ce am de gând să fac.

«A doua-zii alergai la magazin cu capul plin de vise, zăpăcit. Ortensia veni și dînsa de vreme totuși n'am putut schimba cu dînsa, de cît priviri arzătoare, expresiunea sentimentelor noastre.

«Cînd să mă duc la masă, Ortensia îmi făcu semn arătîndu-mi ceva pe masa, la care lucra ea.

«Mă apropiai și văzuți o scrisoare adresată mie. O luai repede și o băgai în buzunar.

«Vă închipuiți, că îndată ce fusei afară, am rupt plicul. Avea numai cîteva rînduri, care sunau astfel:

«Dragă Atanasie,

«Fiind-că iubești pe Ortensia ta «tot atît cît te iubește și ea, fiind-că te învoești s'o ieși de soție, vino «astă seară după închiderea magazinului, să bați la ușa biroului, am «să fiu acolo singură, îți voi deschide și îți voi spune ce trebuie să «facem, ca să asigurăm fericirea «noastră.

«Acea, care te iubește și te aco-peră de nesecate desmerdări».

«Ortensia ta».

«Scrisoarea asta, care-mi dădea o întîlnire așa de îndrăzneată, îmi dădea mult de gîndit. Era fata patronilor mei și n'aș fi vrut să-i trag pe sfoară. Dar la urma urmei, eu nu o provocasem, ea singură îmi ieșise în cale, și îmi dăduse ideia dragostei.

«N'am știut, de ce după amiază nu s'a arătat de loc. Seara plin de nerăbdare mă dusei, și după ce se stînsese toate lumenele, bătui la ușa biroului.

«Nici un răspuns.

«Bătu! mai tare, tot nimic. Mă mai preumblai, mă cercăi! Iar. Nic! un rezultat. Im! perdu! vremea toată noaptea, și ușa sta tot incuiată.

«In sfârșit plecai! acasă, și a doua zi la opt eram în fața magazinului. Văzui, cu mirare, că obloanele erau înshise. De ce?

«Sună! la portar.

«El im! strigă supărat:

«— Ce poștești?

«— Vrea! să'mi vîd de serviciu.

«— Nu'! nici un serviciu astă-zi, și'mi închise ușa în nas.

«Ce să fie asta?

«Mă duse! peste drum la o cafe-nea, să aflu din vorbele conmesenilor ce se întâmplase la magazin.

«Stam la masă când aud pe un mușteriu vorbind:

«— La ce'ți mai folosește averea și onorabilitatea, când nu te poți bucura de ea. Să piardă ei pe unica lor fată!

«Zăpăcit, mă duse! la patronul cafenelei.

«— Ce, a murit fata d-lui Rolin?

«— Nu, domnule, dar a fugit ieri după prânz, cu amantul ei, d. Frédéric Henon, un prieten al familiei.

«Rămăsei uluit. Înțelesesem că fata își bătuse joc de mine».

— Nu'! nimic, domnule Barbier, spuse pictorul, mângăe-te, asemenea lucruri se întâmplă și altora.

XXVII

Caracterul oamenilor după rîs

Cuvintele pictorului fură urmate de un hohot de rîs general, un rîs nebun și contagios.

Savanții cari au studiat diferitele feluri de risete, au spus că sunt tot atâtea risete cît și vocale.

După ei, cei care rid în A sunt sinceri, nestatornici, amoreați de zgomot și mișcare. Rîsul cu E aparține melancolicilor.

Copiii și naivii rid în I; femeile blonde pot ride cu I fără a fi naive. Rîsul cu O, arată generozitatea și îndrăzneala. Rîsul cu U arată avariția, făcîndu-l să mizantropia. Sunt oameni de cari trebuie să te ferești.

Ei bine, auditorii d-lui Barbier izbucniră într'un rîs cu A.

Dar asta supără pe d. Atanase, care își luă bastonul și pălăria și plecă bdogănind.

Ast-fel își petreceau zilele de așteptare oamenii de la lagăr. Totuși nu putea să uite grija, căci de trei zile de când plecaseră cei trei Indieni și cu Emil, nu mai aflară nici o veste.

În sfârșit, într-o dimineață pe când d-rul Leroux se pregătea să ție o conferință asupra animalelor vîinate, în fața unui auditor, compus în cea

mai mare parte din cucoane, unchiul Petruș primi o scrisoare.

D-rul Leroux tăcu și împreună cu cei-l'alți așteptă ca unchiul Petruș să isprăvească de citit, îl vîzură îngălbenindu-se.

— Ce e? spune-ne iute, strigă d-rul Leroux.

— Este, răspunse unchiul Petruș că nu numai n'ati găsit pe d-șoara Allard, dar Emil la ora asta poate e mort.

D. Champion luă scrisoarea din mîna unchiului său, citi cele ce urmează:

«Domnule Milon,

«Am găsit urma răpitorilor d-rei, «dar suntem departe de a fi pus «mîna pe ei.

«Aici într-o insulă din lacu Abittibi «am făcut o întîlnire funebră. Am «găsit corpul d-lui Emil neînsușit. «De jur împrejur iarba era călcată, «ceea ce arăta că că fusese o luptă «acolo.

«Am făcut o targă și l'am tras «portat într-o insulă unde am găsit «o femeie bătrână. Cioc-de-Vultur mi-a «spus că se numește Cucuvaia-Nea- «gră și e o femeie, care a vindecat «pe fratele și tatăl lui Cioc-de-Vultur, «și pentru asta, Răsunătoarea-Tainică «spunând că e vrăjitoare și că lea- «curile ei sunt blestemate de marele «Spiri, Crowi au osîndit o la moarte. «Cioc-de-Vultur fiindu-i recunoscător, «a pus de a furat-o peste noapte din «pavilionul de Medicină, a adus-o «aci și a pus doi oameni s-o pă- «zească.

«Cucuvaia-Neagră cum vîzu pe «fratele alb, îl desfăcu la piept și i «legă rana.

«— Frațele nostru nu e mort, zise «ea. Dar nu mai adaose nimic.

«Acestea sunt vestile, pe care pot «să vi le dau acum.

«Guilom Novet»

XXVIII

Se face lumină

Totî membrii expediției rămaseră abătuți în fața grozavei vesti pe cari le-o spunea vîntătorul.

Unchiul Petruș se hotărî să plece din locul acela, luându-se după urmele celor trei indieni. Porniră dar, spre lac, pe când caravana merge pe marginea lacului să urmărim pe cei trei căutători de urme.

Ochi-de-Linx sărise pîrîul și luând o direcție perpendiculară începu să examineze cele mai mici amănunte ale pămîntului; nici o tufă de iarbă călcată -n picioare, nici un fir rupt nu putea scăpa cercetărilor sale.

Guilom Novet se luă după cursul rîului până unde se asvîrle în lac.

Cioc-de-Vultur trecu prin partea opusă a celeia lui Ochi-de-Linx și

începu a examina nu cu mai puțină grijă câmpia.

Guilom găsi două urme, venind una după alta în șirul indian.

Cea dintîi era de sigur a unui indian; în noroiul umed de lângă rîu se vedea deslușit forma bocancilor săi.

După această urmă venea alta a unui picior de European.

Oare răpitorul D-rei Allard trecuse pe acolo cu indianul său?

Dar își aduse aminte că d. Duther era suit pe cal în momentul când răpise pe d-ra. Amintirea lui des Rivières îi trecu prin cap.

Își aduse aminte de întîlnirea de dimineață, la o oră când toată lumea doarme; îl revîzu înarmat din cap până în picioare, gata de plecat în acel moment chiar când căutătorii de urme veneau să-l roage să-l călăuzească. Cu luciditatea asta specială oamenilor, cari trăsere mereu în mijlocul naturii, vîntătorul Guilam înțelese tot ce scosese pe Emil afară din lagăr.

Cunoștea pe Petre Duther; știa că nu era capabil să întindă vre-o cursă, săd de vr'o trădare. Dar știa în același timp ce bărbăție neînvinsă, ce energie fără de pereche, ce putere nebiruită poseda exploratorul. Îi era teamă pentru logodnicul Clementei.

După ce cercetă multă vreme, se întoarse îndărăt și ajunse la punctul unde pîrîul se aruncă în locul Abittibi.

Unul din soții săi îl aștepta acolo. Era Cioc-de-Vultur.

— Frate-me! Purtătorul de Trăsnit a descoperit ceva? întrebă el.

— Frate-me! șeful Crowilor să vorbească întîi.

— Ei n'am descoperit mare lucru răspunse șeful. Știu atât că logodnicul Fraței Pădurilor nu s'a întors la lagăr.

— De unde știi?

— M'am întîlnit cu Urs Păros, care trecea prin câmpie, și care mi-a spus că d. Emil nu s'a întors.

— Știi eu, reluă vîntătorul, unde a fost tînerul; am găsit urma lui.

Povesti atunci în amănunt toate observațiile; Cioc-de-Vultur, după ce l'a ascultat cu atenție, cezu ca și dînsul, că d. des Rivières fusese condus într-o insulă din lac. Chiar în acea clipă se ivi și Ochi-de-Linx.

Îl întrebă despre descoperirea lui.

— Am găsit urma răpitorilor Fraței Pădurilor.

Am găsit urma celor două cavalieri.

Ca să nu mă expun a lua o urmă falsă, îi căutai începutul. Era tocmai la locul unde se întâmplase răpirea d-șoarei Clementa.

Așa luându-mă după pași am ajuns pe marginea lacului.

Acolo am vîzut că pe marginea

lacului caii stătuseră mai multă vreme. Mă întrebaiu pricina acestui fapt și cercetai cu deamănuntul.

Urma de pași veneau de la marginea lacului până la locul unde poposiseră caii. Am vrut să știu a cui sunt aceste urme.

Am recunoscut îndată că acești pași fusese făcuți de șase oameni.

După câte-va clipe de studiu, recunoscuți că venise patru oameni în barcă spre întimpinarea Fragei Pădurilor.

Băgând de seamă că pașii europeanului mersese spre marginea lacului, dar nici o întipărire nu arăta că se întorsese.

Am conchis dar, că cei două cavaleri fuseseră așteptați pe marginea lacului de patru indieni pe o barcă, două din vîslași și au dat locurile celor noi veniți, iar ei s'au suit pe cei două cai și au plecat spre partea unde apune soarele.

Cioc-de-Vultur luă cuvîntul:

(Va urma)

ASASINAREA

Lui Linant de Bellefonds

Sunt ceasurile 8, în dimineața zilei de 14 Aprilie 1875. În tabăra din Uadelai a trupelor egiptene, din expediția de pacificare a Sudanului, sub ordinele colonelului Gordon, domnește o animație vie, neobicinuită.

Un detașament de 100 de soldați stă gata să plece sub conducerea colonelului Linant de Bellefonds, care are însărcinarea să meargă în Uganda și să cerce a încheia cu Mtesa, regele acestei țări, un tratat de alianță pentru Egipt.

Trompeta Nubiană dă semnalul de plecare, Linant dă mâna lui Gordon și celor l'alți ofițeri europeni, apoi se pune în fruntea coloanei care pornește spre ținutul Ugandez.

La 21 Aprilie, Linant sosea în Usavara, reședința monarhului african.

Cu câte-va zile mai înainte, sosise aici călătorul Stanley, trimis să exploreze interiorul Africei de către redacțiile ziarelor «New-York Herald» din America și «Daily-Telegraph» din Londra.

Primirea ce Mtesa făcu lui Linant fu măreață și întâlnirea cu exploratorul american fu foarte mișcătoare.

Misiunea lui pe lângă regele Ugandei nu reuși. Mtesa nu primi amicitia Egiptului din partea lui Linant, după cum cu un an mai înainte, în 1874, nu o primi din partea colonelului Long. Cu toate astea cățșezu în Uganda, Linant și oamenii săi fură foarte bine tratați.

La 25 Aprilie, Stanley plecă, împreună cu cei 10 oameni ce l însoțeau, pe luntrea Lady-Alice; dinsul

se învoi ca Linant să l aștepte patru săptămîni în Usavara, până când el va merge la Kaghehyi, la sudul lacului Victoria, să și ia oamenii la sași acolo și să i aducă în Uganda, de unde, împreună cu de Bellefonds să pornească spre Muta-Nzighe, lac încă neexplorat.

Trecînd cele patru săptămîni și Stanley ne mai sosind, pe d'o parte, —pe de alta în urma nesuccesului misiunii sale pe lângă Mtesa, Linant plecă din Uganda, la 3 Iunie. Drumul până la cuartierul lui Gordon fu făcut între lupte și hărțueli continue cu sălbaticii locuitori din Unyoro. În cele din urmă, după ce pierduse 27 dintre cei mai viteji oameni ai săi, ajunse la Uadelai și raportă lui Gordon încăpăținarea regelui african.

La 15 August, în mijlocul surprinderii generale, sosește la cuartierul general știrea că tribul Barri, locuind malul drept al Nilului-Alb, s'a resculat în contra stăpînirii egiptene.

Se strînsese în grabă un consiliu de război și se decisese ca Bellefonds să meargă să încerce cu binișorul ori cu ajutorul armelor, să liniștească lucrurile.

Și într'adevăr, că, în ziua de 21 August, Linant, în fruntea unui detașament puternic, porni spre ținuturile nemulțumiților.

La 25, după câte-va mici hărțueli, trupa sosi într'unul din satele Barriilor, pe malul drept al riului Chor-Ain.

Până pe la orele 10 a. m., nu se văzu prin împrejurimi nici un indigen rebel. Toate colibele fuseseră arse și dinșii se retrăseseră în tufsurile din munți.

Pe la 12, când caravana lui Linant poposisese într'o val, începură să se ivească, pe colinele din preajmă, indigeni cari, fără a fi observați de egipteni, le supravegheau toate mișcările.

Peste o jumătate de ceas, după ce ei se strănseseră în număr de câte-va sute, toți înarmați cu arcuși și săgeți, năvăliră în masă de pe dealurile ce dominau tabăra lui Linant.

Soldații erau cu toți înținși a lene sub corturi și arbori, care dormind, care pălăvrind cu cei l'alți.

— Hehu-a-hehuu... — răsună strigătul de război scos din sute de piepturi sălbatice. Și soldații lui Linant, ca și electrizați, sâr cu toți în picioare punînd mîna pe arme, pe când indigenii îi înconjurau cu răcnete turbate.

— La arme! Formați rîndurile! răsună glasul colonelului care, la auzul strigătelor de luptă, eșise afară din cortul său.

Și prin ploae de săgeți și de pietre ce aruncău sălbaticii Barri, tru-

pa se formă în coloane și focul începu.

Până seara se luptă din ambele părți cu o mare inversunare. La apusul soarelui Barri se retraseră pe înălțimi lăsînd pe câmpul de luptă 80 de morți dintre cari 11 din detașamentul lui Linant.

Colonelul hotări să inopteze tot pe câmpul de luptă, căci, dacă ar fi înaintat, ar fi dat înapoi sau s'ar fi ucis de bună voe, tot lucrul acela era.

Inconjurat de toate părțile cu coline și munți de nepătruns, pe cari numai indigenii îi cunoșteau, în întunericul nopții indigenii iar fi atacat și nici unul n'ar fi putut scăpa.

În această noapte — 25 spre 26 August — Linant nu dormi de loc. Bine armat, el se preumblă toată noaptea prin lagăr inspectînd și schimbînd santinelele.

Începuse a se lumina de ziuă când, ca și ziua precedentă, indigenii începură a se ivi pe coline; însă acum erau în număr întreit de cîteri.

Pe la ceasurile 6, în strigăte, răcnete, bătăi de tobe, semnale de cornuri, mai bine de o mie de draci negrii, vopsiți cu roșu și cu alb pe față și pe piept, se aruncară cu furie spre tabără.

Lupta ținu până la 11 d. a., în care timp dintre soldați mai căzură încă 27 — nesocotind pe cei 11 de ei — și, printre dinșii, chiar Linant, străpuns de o mulțime de săgeți.

Cei l'alți, vîzîndu-și șeful mort — în disperare — prinseră curaj și scăpară cu fuga.

Ast-fel muri — la 26 August 1875, 4 zile după ce Stanley sosise iarăși în Uganda — viteazul Linant de Bellefonds.

Const. A. Ștephănescu

Poșta Redacției. — D-lui Pedro. — Trimeteți, numai să fie de soț și mai lungi.

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete, dus și întors, unul la Viena și altul la Venetia, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concursarea prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

Numărul 28 din «Ziarul Călătoriilor» va apare Vineri 13 Februarie corect.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații la ziarul «Universul» afară de premiile notate mai jos vor mai concura prin tragere la sorți la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Abonamente cu premii

De la 15 Februarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 15 Februarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premii:

Pentru 3 luni lei 4.80 în toată țara

In provincie 20 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMIU GRATUIT

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de trei luni.

Pentru 6 luni lei 9.30 în toată țara

In provincie 30 bani mai mult pentru portul premiilor

PREMIU GRATUIT

Un roman de 4 volume ilustrat și ziarul «Universul» literar colorat, timp de 6 luni.

Pentru un an lei 19.50 în toată țara

In provincie 1 leu mai mult pentru portul premiilor

PREMIU GRATUIT

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brățară, o zaharnițe și un port-ceasornic de metal.

La Viena și la Veneția gratis

Toți abonații vor mai concura, prin tragere la sorți, la două bilete de dus și întors la Viena sau la Veneția.

Tragerea pentru aceste bilete se va face la 15 Februarie curent. Toate persoanele care se vor abona până în seara de 15 curent, vor concura la aceste premii.

IMPORTANT

La 1 ale fie-cărei luni, afară de premiile mai sus notate, se mai acordă prin tragere la sorți și în mod gratuit, la toți abonații, alte 3 premii în obiecte de mare valoare.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatului «Universul».

Carte spre a cunoaște viitorul

În editura tipografiei «Universul» a apărut o carte prin care or-ice persoană își poate cunoaște viitorul. La or-ice întrebare cartea aceasta dă un răspuns potrivit. Cine va poseda această carte, va petrece de minune.

Se vinde 1 leu exemplarul. Cu lei 1.20 se trimite franco în toată țara.

Or-ice tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de or-ice tuse, să cumpere numai hapurile de catramină ale celebrului chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numai lei 2.50.

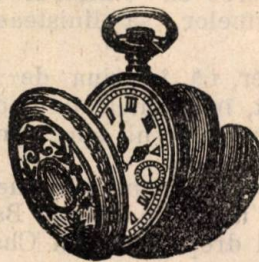
De vânzare în provincie la toate farmaciile și în București la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academiei No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academiei No. 4 și la drogheria «Căinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscani, București.

Toate cutiile care nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrației ziarului «Universul» str. Brezoianu No. 11, București, se vor considera ca falsificate.

Cassa Dr. Bertelli & C-ie, din Milan, a mai descoperit acum două luni cum că renumitele sale hapuri de catramină se falsificau în mare cantitate și apoi erau expediate în străinătate, Ziarele italiene publică că falsificatorii au fost condamnați la un an închisoare și 50.000 de lei despăgubire.

Hapurile de catramină, după cum se știe, se vînd și în România, prin urmare persoanele care doresc să fie sigure că cumpără adevsratele hapuri de catramină, sunt înștiințate că fie-care cutie trebuie să poarte pe din afară pecetea administrației «Universului» și pe dinăuntru o instrucție în limba română tot cu pecetea administrației «Universului» de oare ce singurul reprezentant al sus-zisei case este administrația noastră.

Aceste hapuri se vînd la droghe-riile Stoenescu, Zamfirescu și Eco-omu, precum și la toate farmaciile din țară.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasornice

se află la administrația ziarului UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, București.

Ceasornice de nikel de la lei 4.90 până la lei 8.50. Ceasornice de metal soarelui, care n-au nici o deosebire de un ceasornic de aur adevărat, cu lei 9.90, lei 10.90 și 18.50.

Domnii doritori vor găsi la depozitul ziarului nostru cel mai bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb sau aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbați, care se vînd cu 30 la sută mai ieftin de cât ori unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deșteptător, de metal sau de lemn artistic sculptat.—Lei 4.50, Lei 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz mici de masă, foarte elegante, numai cu lei 5.50 bucata.

Pendule mari de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețuri de ocaziune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu muzică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Lei 22 și lei 24 bucata.

Ceasornic de aur patent Traian, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea mai înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata lei 170 pe comptant. — Nicăi cu 300 de lei nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel mai fin și solid și de un mers cel mai regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Lei 17.50 și de metal oxidat lei 19.50

LANTURI de tot felul

fantazie, de metal aurit sau oxidat și de aur, pentru dame și bărbați, cu prețuri ne mai pomenit de ieftine.

Reparații de ceasornice

se efectuează în modul cel mai perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziarului UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția doi lucrători din ce mai experți.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

- Între orele 12—1^{1/2}, atelierul de reparațiuni este închis

ZIARUL CĂLETORIILOR

ȘI AL ÎNTÂPLĂRIILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:

Lei 4.50 pe an în toată țara

» 2.50 « 1/2 « « «

Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:

No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLETORIILOR

apare de 2 ori pe săptămână

MARȚEA ȘI VINEREA

EVADAT

Pe seninul cerului ultimele stele păleau. Nu mai era noapte, dar nu mai era nici ziua. Se revărsa de ziua când *Topaze*, întorcându-se dintr-o călătorie la Surinam, ajunsese înaintea barei din Maroni.

Matelotul de supraveghere dinaintea vaporului, observă pe luciul mării o formă nehotărâtă care se mișca. Distanța, e drept că era prea mare, dar matelotul, cu ochii lui de vultur, nu avea nevoie de ochean și căuta să străbată distanța și să-și dea seama de ceea ce era.

Nu mai încapă îndoială că ceea ce vedea el nu era o broască țestoasă gigantică, așa de bine cunoscută și gustată de marinari; nu era nici vr'un oribil caiman, care sunt așa de mulți pe coasta Guianei. Nu era nici măcar vr'un trunchiū gros de arbor pe care fluviile ecuatoriale le aduc în mare.

Era o pirogă indiană? Poate!

Se raportă comandantului și cinci minute mai tâziu, o barcă din *Topaze*, pusă sub ordinul unui sublocotenent, porni spre locul indicat, ascunzându-se cât putea mai bine după valuri. Dar în curând fură descoperiți, socotind după schimbarea mișcărilor bărcii misterioase. Aceasta depărtându-se iute de la țărm, văslă cu putere spre intrarea lui Maroni.

Acela care o conducea, trebuie să se fi gândit cu mult sange rece la toate pericolele de care era înconjurată îndrăzneța sa tentativă. De alt-mintrelea, unde, dacă nu în unul din numeroasele golfulețe ale fluviului, ascunse de erbură, putea el să-și caute refugiul? Acolo, trecerea era așa de anevoioasă în cât cu multă greutate pot pătrunde pirogele indiene; cât despre marea barcă, pusă în urmărire nu putea de cât să-și fie interzisă intrarea. El știe aceasta și-și concentrează toată energia într-o sforțare supremă.

Un golf mic, acoperit de arbori mari i se prezentă înaintea. Își îndoește forțele și ajunge în el vesel, de a putea fi ascuns de perdeaua de verdeață care-l acopere. Fața sa, contractată până aci de temere, se luminează. O flacăre îi țâșnește din ochi.

— Scăpat, sunt scăpat, strigă el în culmea bucuriei.

Vai, bucurie prea scurtă! căci aproape îndată, sgomotul unui corp care cade în apă îi ajunsese la urechi. Se uită, și consternat, lăsa să-i cadă lopata.

La doi sau trei metri departe de el, capul unui caiman eșa din apă, pe când pe mal, gata să se repeadă, un altul îl aștepta ca să se apropie.

Să se silească să treacă dincolo de ei!... ar fi făcut-o bucuros, dar cu o

alt fel de barcă, mai solidă și mai ușoară. Intre dinții caimanilor și întoarcerea la lanțurile sale el nu esită mult. Refluxul începu să se producă: descurajat se lăsa să fie dus de cursul curentului. (Vezi ilustrația)

Să poată scăpa — cu câte greutate și cu câte trude, se ghicește, — de primejdioasele surprize ale mării și de o urmărire inversunată... și să vie acum să cadă, să se peardă aci, în cel mai sigur azil care și-l închipuise.

Însă, barca după *Topaze* se apropiase din ce în ce. Era mult, mult mai bine făcută, și afară de asta, un vânt ușor, le dădea ocazia de a întinde pânza, ast fel că, într'un timp mai puțin scurt de cât se așteptau ei, ajunsese în golf.

— Curioasă luntre, murmură sublocotenentul, văzând barca fugarii.

— Dar, d-le căpitan, exclamă un marinar, e un coșciug!

— Un coșciug?... Așa e zău!...

Un om cu figura descompusă, cu ochii duși în fundul capului, conducea această ciudată barcă.

Marinari rămaseră nemișcați pentru un moment, apoi, cu hotărâre ajunseră pe necunoscut și-l legară repede: perdut, buimăcit, aproape ne mai putându-se mișca, el nu o puse nici cea mai mică rezistență.

... După câte va îngrijiri date pe bordul lui *Topaze*, își veni în fire și îl întrebară cine era.

«Sunt un condamnat, zise el, evadat de trei zile din Insulele Salut»

Și-și povesti istoria, — istoria tuturor evadaților, cu singura deosebire numai că, își alesese un instrument de fugă mai original, mai lugubru și mai fragil, mai nestabil ast-fel în cât e o minune că n'a fost înghițit de marea care desparte penitenciarul de continent.

«Cum n'am devenit prada rechinelor care mișue prin aceste ape? Nici acum nu-mi pot da seama. Am văzut, urmă el, învîrtindu-se împrejurul meu acei teribili rechini, căroră, în fie care zi li se aruncă drept hrană, corpurile camarazilor mei morți. Le vedeam cozile și spinările eșind din apă, și tremuram gândindu-mă că mă vor răsturna. Totuși, putui să scap de dinții lor... Și, în momentul când era să-mi ating libertatea, așa de mult visată în nopțile de nesomn din închisoare, d-tră v-ați pus în drumul meu... apoi ne-nunțăți caimani imi tăiară orice speranță...»

— Dar cum ți-a venit în gând să întrebuințezi un coșciug drept barcă? îl întreba un ofițer.

— D-stră nu știți că bărcile din serviciul penitenciarului sunt supuse la cea mai severă supraveghere. Să cerc să fur o luntre? aceasta ar fi fost să mă expui de bună voie la glonțul santinelei. Să-mi construiesc

una? M'am gândit la asta, dar, ca să ajung la sfârșit, nu aveam nici aptitudinile nici răbdarea celui condamnat, de care se povestește că cu cercurile butoaielor vechi, cu peile de boi furate de ici și de colo și ascunse cu îngrijire pe sub stânci ca să nu atragă atenția, și a construit un fel de luntre, cu care s'a aruncat în mare... pentru a fi prins după câte-va ore. Ideea mea fixă, era să evadez și surideam la această binecuvântată speranță care, «așezată la căpătâiul omului, ca o mamă lângă copilul ei bolnav, îl leagă pe brațe... și-l adoarme în cântecele sale fermecate.» — Vă văd rizând, mirați, nu e așa? de a auzi o citație din Chateaubriand în gura unui condamnat. Și totuși, domnilor, poți ști multe lucruri din lume... și să fii condamnat la închisoare. — Însă proiectele mele de fugă păreau a nu se putea realiza, când într-o zi fui pus la corvoadă ca să duc pradă rechinelor pe un tovarăș care murise. Ochii mei nu se mai puteau deslipi de coșciugul gol care se aruncă sub un șopron, așteptând un alt mort. A l'fura nu era lucru greu, căci era un lucru care nu era supus unei supravegheri mari, dar calitățile sale de plutire imi dădă de gândit. Cu toate astea nu esita mult: dragostea de libertate, speranța succesului încercării mele, or cât ar fi fost de problematică, triumfară iute asupra nehotărârei mele. Imi astupați cât putui mai bine luntrea acoasta; imi luați câte-va provizii ce le ascunsesem într'un loc sigur și pornii... Mica mea odisee fu destul de scurtă, destul de periculoasă și îi cunoașteți dramaticul sfârșit»

Curagiul, or de unde ar veni este bine primit. Ast-fel, ofițerii, marinarii, ascultându-l, uitaseră pentru un moment că au în fața lor un condamnat, și fie care își zicea: «dacă toți camarazii lui ar fi ast-fel!»

Dar datoria înaintea de toate. Nenorocitul evadat fu din nou dat în mâna autorităților și depus iarăși în închisoare.

Va mai avea oare curaj, acest evadat întreprinzător, să mai cerce o altă evadare? Cine știe!

Quatrix

EPISOADE DIN CĂLĂTORIA MEA

LA

POLUL NORD

VI

Prevederile pentru drumul nostru sunt următoarele:

Depărtarea de la punctul de pe care contăm, spre cap Fligely, la cea mai apropiată regiune cunoscută e de vr'o 600 de kilometri, așa dar nu

cu mai mult decât distanța pe care am parcurs-o în Groenlanda. Acest drum, pe gheața asta, chiar și dacă în apropierea uscatului ar deveni mai rea, ar fi lucru ușor. Odată pe țărniș, desigur că ori-ce om cu minte va ști să-și susțină viața cu vânătoarea.

Putem dar în tot d'auna să ne întoarcem spre cap Fligely sau spre țara Petermann, care e mai spre nord, — în caz când situația noastră ar deveni imposibilă. Firește că depărtarea va crește cu cât vom înainta mai spre nord; la nici un punct însă, până la Pol, nu e mai mare de cât am putea s-o facem cu ajutorul câinilor.

Avem așa dar asigurată o linie de retragere, de și fără îndoială sunt oameni cari vor afirma că un pământ pustiu, pe care trebuie să-ți cauți cu greutate mijloacele de trai, nu prea e un bun refugiu; dar acesta nu e de cât un avantaj, — pentru că un loc de refugiu nu trebuie să fie prea ademeritor. Pentru oamenii cari vor să înainteze, linia de retragere e o nenorocită invenție, un îndemn neconținut de a privi înapoi, pe când n'ar trebui să privească de cât înaintea.

Acum să venim la expediția însăși. Ea se va compune din 28 de câini, 2 oameni și 1050 kilograme provizii și obiecte necesare. Depărtarea de la 83° la Pol este de 420 mile maritime sau 780 de kilometri. E oare prea mult dacă socotim că vom face această distanță în 50 de zile?

Firește, nu știu ce putere de rezistență vor avea câinii; dar că, cu ajutorul a doi oameni vor fi în stare să facă, trăgând 37½ kilograme, în primele zile pe fiecare zi 8½ mile maritime (15 kilometri) cred că nu e socoteală exagerată, chiar când n'ar fi vorba de animale prea bune. Aceasta deci nu se va putea considera ca o presupere ușuratică, presupunând negreșit că gheața va fi tot ca aici, și nu există nici un motiv pentru care n'ar fi așa. În adevăr, gheața devine din ce în ce mai bună cu cât înaintăm spre nord, și se îmbunătățește de asemenea la apropierea primăverii.

În 50 de zile vom trebui deci să ajungem la Pol. (În Groenland am făcut, la o înălțime de 2500 de metri și mai bine, fără câini și cu provizii neîndestulătoare, 300 de mile maritime (550 de kilometri) în 65 de zile și de sigur am fi putut merge și mai departe).

Pentru 50 de zile, socotind zilnic câte o jumătate de kilogram de pemmilkan pentru fie-care câine, vor trebui 700 de kilograme în total, iar proviziile, socotind câte 1 kilogram pe zi pentru fie-care om, fac câte 100 de kilograme.

Cele l'alte obiecte ce trebuie să mai luăm cu noi, combustibil, etc., fac 250 de kilograme; dar o astfel de greutate nu e nimic pentru 26 de câini; o duc ca vântul; așa dar drumul va trebui să se facă în mai puțin de 50 de zile.

Dar să presupunem că am avea nevoie de atât timp. Dacă toate vor merge bine ne vom îndrepta cursul apoi spre cele șapte insule de la nord la Spitzberg; aceasta este o distanță de 90 sau 540 mile maritime (1000 km.). Dacă însă împrejurările nu ne vor fi așa de favorabile, atunci va fi mai sigur ca să ne întoarcem spre capul Fligely sau spre țara de la nordul acestui cap.

Să presupunem că ne decidem pentru acest drum.

Plecăm în ziua de 1 Martie. (Dacă împrejurările vor fi favorabile, vom pleca și mai curînd). Vom ajunge deci la 30 Aprilie la Pol. Atunci vom mai avea: 100 kgr. din proviziile noastre. Destul pentru alte 50 de zile. Dar pentru câini nimic.

Vom trebui prin urmare să începem să omorim pe unii din ei, fie ca nutreț pentru cei l'alți, fie pentru noi chiar, în caz când le vom fi dat ceva din proviziile noastre. Chiar și când cifrele mele ar fi socotite cam prea jos, totuși pot să admit că în momentul când 23 de câini vor fi fost uciși, vom fi făcut 42 de zile de drum, și am mai avea 5 câini.

Cât de mult vom fi ajuns atunci spre sud?

Greutatea bagagiului a fost la început mai puțin de 250 kgr., adică nu tocmă 9 kgr. de fie-care câine. După 41 zile, această greutate se va fi redus la cel puțin 140 kgr. prin uzarea materialului combustibil, prin lăsarea unor obiecte precum saci de dormit, cort, etc. cari vor fi devenit inutile.

Vor mai rămănea atunci 28 kgr. pentru fie-care din cei 5 câini în caz când noi nu am trage nimic, în caz când ar fi nevoie, am putea însă să reducem și mai mult bagajul nostru. Cu o încărcătură de 9 până la 18 kgr. de fie-care câine (18 kgr. ar avea de tras numai la sfârșit), el ar fi în stare să facă fie-care zi, câte 12 mile maritime (22 km.), chiar și când terenul ar deveni cam dificil.

Așa dar la 1 Iunie am fi făcut 492 mile maritime (913 km.) spre sud, sau cu 12 mile (22 km.) dincolo de cap Fligely și am mai avea 5 câini și provizii pentru 9 zile.

Mai întâi e însă probabil că vom da cu mult mai înainte de uscat, de oare-ce Austriacii au găsit deja în prima jumătate a lunii Aprilie la cap Fligely lacuri libere și păsări în abundență. De aceea în Mai și Iunie nu vom avea nici o greutate în ceea ce privește mijloacele de trai, abstrăgând chiar de la faptul că ar fi

de mirare ca să nu întâlnim până atunci vr'un urs, vre-o focă sau păsări rătăcite.

Cred dar că putem să fim destul de siguri și am putea să alegem ori-care drum: sau pe coasta de nord-vest a țării Franț-Iosef pe lângă țara Gillis spre nord-est de la Spitzberg (dacă împrejurările vor fi favorabile desigur voi alege acest drum) sau spre sud prin Austria-Sund spre țărmul de sud al țerei Franț-Iosef și de acolo spre Novaja-Zemlea sau Spitzberg; aceasta din urmă e preferabilă. Firește că s'ar putea întâmpla să întâlnim Engleji în țara Franț-Iosef, dar pe aceasta nu putem conta cu siguranță.

Aceasta este așa dar socoteala mea. Am făcut-o oare cu prea puțină prevedere? Nu cred.

Singurul lucru rău ar fi dacă în partea din urmă a marșului nostru în luna Mai, am găsi gheața în stare cum am avut-o în primăvara trecută pe la sfârșitul acelei luni, și prin aceasta am fi cam împiedecați în mersul nostru. Totuși aceasta nu s'ar întâmpla de cât pe la sfârșitul timpului calculat și cu neputință de mers pe gheață, totuși nu va fi. A fără de aceasta ar fi de mirare ca să nu putem isbui să facem în termenul mijlociu al marșului întreg, și cu 15—20 kgr. pentru fie-care câine, câte 2 mile (3½ km.) pe zi; — de mai mult n'avem nevoie.

Dacă în sfârșit totuși socotelile noastre s'ar dovedi greșite, am putea după cum am spus deja, să ne întoarcem în ori-ce moment îndărăt.

Ce piedici neprevăzute ni s'ar putea ridica în cale?

- 1). Se poate ca gheața să fie mai grea de trecut de cât am presupus.
- 2). Se poate să dăm peste uscat.
- 3). Câinii pot să refuze serviciul, să se îmbolnăvească sau să degere.
- 4). Putem să ne îmbolnăvim de scorbut.

1 și 2). Că gheața ar putea deveni mai impracticabilă spre nord, e negreșit cu puțință, dar nici de cum probabil.

Nu găsesse nici un motiv pentru ce ar deveni mai impracticabilă, afară de cazul când am da peste pământ necunoscut la nord. Dar dacă ar fi acesta cazul, totuși bine. Atunci vom profita de ocazie așa cum ni se va prezenta.

Gheața nu poate să fie cu desăvîrșire impracticabilă. Chiar și Makham cu oamenii săi bolnavi de scorbut, a putut înainta în așa condiții. Și țărmurile pământului ar fi aici probabil mai avantajos; aceasta atârână numai de la direcția și întinderea lor. E grea de spus ceva mai din nainte în această privință; după părerea mea însă, e neprobabil ca după marea adâncă pe care am avut-o și după drumul pe care mergem s

existe pe aproape pământ de o întindere marî mare.

În orî-ce caz trebuie să fie unde-va ici-colo, drum de trecere pentru ghiață, pe care în cazul cel mai rău, am putea să-l urmăm.

3). Posibilitatea că câinii nu ne vor servi cum credem, există orîcînd. Dar, după cum s'a putut vedea, n'am socotit pentru dinșii o muncă excesivă. Toți nu pot să ne lase, și de unii ne putem lipsi. Cu nutrețul pe care l'au avut până acum, au ieșit din iarnă și din frig fără accidente, și pe drum vor avea nutreț și mai bun. Afară de aceasta n'am pus la socoteală de loc ceea ce vom trage noi singuri. Dar chiar și dacă ar trebui să ne lipsim de toți câinii, totuși am reuși să înaintăm prea bine și singuri.

4). Cazul cel mai rău ar fi, fără îndoială acela, dacă ne-am îmbolnăvi noi de scorbut, și un astfel de caz este posibil cu toată sănătatea excelentă de care ne bucurăm. Să ne gândim numai cum toți oamenii expediției polare engleze, cu excepția ofițerilor au suferit de scorbut cînd au început, cu primăvara drumul cu săniile, de și, cîtă vreme au fost pe bord, nici nu bănuiau că li se putea întîmpla așa ceva. În ce ne privește pe noi însă, cred că acest caz foarte neprobabil.

Mai întîi expediția engleză a fost cu deosebire nenorocoasă și nici o altă expediție nu cred că a suferit atîta, de și s'au mai făcut călătorii cu săniile de o asemenea durată; ca de exemplu aceea a lui M'Clintock.

În decursul retragerii oamenilor de pe *Jeanette*, după cît știu, nu s'a îmbolnăvit nimeni de scorbut. Peary și Astrup n'au suferit de scorbut, etc.

Apoi proviziile noastre sunt alese cu mai multă îngrijire și sunt mai variate de cît a tuturor expedițiilor de până acum. Și nici una nu s'a bucurat de o stare sanitară atît de excelentă ca a noastră.

Nu cred dar ca de pe *Fram* să ducem cu noi germeii scorbutului, și în ce privește proviziile pentru călătoria cu săniile, m'am îngrijit eu ca să fie alcătuite în toate privințele din mijloace de trai bun și hrănitor.

Am luat dar toate măsurile posibile de precauțiune, și astfel fiind avem acum și datoria de a merge înainte.

Mai este încă o întrebare care trebuie lămurită.

Am eu oare dreptul să răpesc vaporului și celor cari rămân mijloacele de care expediția are nevoie? Faptul că vor fi cu două oameni mai puțin pe bord nu e de mare importanță pentru-că *Fram* poate manevra tot așa de bine și cu 11 oameni. Un punct însemnat, este însă, că vom trebui să luăm cu noi toți câinii afară de cei șapte căței; dar rămân

pe bord destule săniî foarte bune și provisiî prea îndestulătoare; așa că dacă s'ar întîmpla ceva lui *Fram* nu e admisibil ca oamenii să nu fie în stare a se retrage în țara Franț-Iosef sau Spițberg. Nu e probabil că în caz cînd ar trebui să părăsească vaporul, aceasta s'ar putea întîmpla mai spre nord de 85°; chiar și aceasta cu greu mi o pot închipui.

Dar presupunînd că ar fi siliți să părăsească vaporul la 85° aceasta ar fi probabil la nord de la țara Franț-Iosef, unde oamenii ar fi la o depărtare de vr'o 180 mile (334 km), de la cap Fligely; sau, dacă cazul s'ar întîmpla mai spre est, ar fi la 240 mile (445 km.) de la Șapte Insule, și nu e de crezut că n'ar reuși să străbată cu mijloacele lor această distanță.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numărul viitor)

La 15 Februarie luna c. se va face tragerea pentru cele două bilete dus și întors, unul la Viena și al, tul la Veneția, ce se acordă la toți abonații ziarului *Universul*. Toate persoanele ce se vor abona până în seara de 14 Februarie, vor lua parte la această tragere, prin urmare cititorii noștri să se grăbească a se abona.

Afară de concursul prin tragere la sorți la biletele de mai sus, abonații primesc gratuit și alte premii cari sunt anunțate pe pagina 8.

JULES GROS

PĂȚANIILE

Unei nunți pariziane în jurul lumii

XXX

— Numai atît, zise vîntătorul, cum cred frații că vom mai putea găsi urme pe suprafața lacului, iar pe marginea lui sunt o mulțime de insule.

— Frate meu e un șef mare, zise el, vederea ți e strîngătoare și spiritul subtil.

— Frate meu, Purtătorul de trăsnet să fie liniștit, am locuit multă vreme pe marginea lacului, și nici o insulă nu mi e necunoscută.

— Întîi lucru ce avem de făcut, reluă vîntătorul, e de a ne procura o luntre.

Șefii indieni se sculară fără a răspunde.

Se îndreptară spre un copac mare, al cărui trunchi se ridica mai sus de cît a celor l'alți.

Cu săbiile lor de tăiat, tăiară mai

multe ramuri, cu care făcură o șelă împrejurul copacului, de vre o cincî sau șease metri înălțime.

Se suiră pe acest punct de sprijin și începură a coji copacul, așa scoaseră o bucată mare de scoarță ovală dintr'o bucată.

Scoarța fu întinsă pe pămînt și îndoită în formă de luntre. Agerii constructori terminară opera lor ingenioasă fixînd de a latul bărcii, scînduri sorțite a sluji drept bănci.

În mai puțin de două ore totul fu gata.

Se înopta și soarele de mult dispăruse de pe orizont.

XXXI

Furtul bărcii

Cei trei tovarăși se sfătuiră. Cioc-de-Vultur și Canadianul gîndiau că ar fi mai cuminte să stea acolo toată noaptea, dar Ochî-de-Linx fu de părere să aștepte să se înopteze bine și atunci să pornească, numai așa puteau trece neobservați.

Ascultară de sfatul acestuia din urmă. Cînd fu întunec de tot, porniră cu barca și abordară la o insulă de unde puteau supraveghea tot lacul.

Era tocmai insula, pe care se luptase Emil cu Duther.

Barca fu ascunsă cu îngrijire printre mărăcinii de pe mal, și cei trei indieni, luînd'o rasna prin insulă dădură de platforma unde fusese lupta. Atunci șeful Linzilor găsi corpul neînsuflețit al nenorocitului logodnic.

Această descoperire schimbă programul celor trei Indieni.

De sigur a doua zi exploratorul va veni, sau va trimite pe alt cineva, ca să ridice cadavrul rivalului său.

Atunci își aduse aminte Cioc-de-Vultur, de Cucuvaia Neagră și de cei doi războinici, care o păzeau.

Cucuvaia Neagră sta într'o insulă numită *Insula Broaștei*. Din aceia se va putea observa tot așa de bine ca de acolo, tot ce se va petrece pe lac.

Cucuvaia Neagră întrebă de ocrotitorii săi le dădu o mulțime de deslușiri.

Așa le spuse că aproape în toate zilele una sau două bărci de scoarță de ulm circula pe lac, și păreau că au punct de plecare o insulă foarte cunoscută sub numele de *Insula Peșterilor*.

Porniră în spre acolo. Cînd ajunseră la punctul insulei, unde am văzut pe Duther intrînd cu sarcina lui scumpă, Cioc-de-Vultur împinse cu îndrăzneală barca în acel fel de tindă de verdeată unde exploratorul francez și cu tovarășii săi pătrunseră. Cei trei indieni văzură tinda transformându-se într'un canal, și apoi ajungînd un port comod și adăpostit.

Începea să se lumineze de ziuă